

Program dela za leto 2024

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

Ljubljana,
6. 2. 2024
2. verzija

KAZALO

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI DOLOČAJO IN POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA ZVKDSA	3
2. CILJI JAVNEGA ZVKDSA	5
3. LETNI CILJI, VSEBINSKI PROGRAM DELA ZA LETO 2024 IN POVZETEK FINANČNE STRUKTURE PROGRAMA... 7	
3.1. Letni cilji ZVKDSA.....	7
3.2. Vsebinski program dela za leto 2024.....	10
3.3. Povzetek finančne strukture programa.....	12
4. IZHODIŠČA IN KAZALCI, NA KATERIH TEMELJIJO IZRAČUNI IN OCENE POTREBNIH SREDSTEV (PLAČE, SPLOŠNI STROŠKI DELOVANJA, PROGRAMSKI MATERIALNI STROŠKI)	16
5. PROGRAM NAKUPA OPREME IN DROBNEGA INVENTARJA, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN INVESTICIJ ZA LETO 2024	21
6. KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2024	23
7. PROGRAM DELA ZVKDS ZA LETO 2024 – VSEBINA	27
I. PROGRAMSKI SKLOP - Naloge državne javne službe.....	27
1. Skupne naloge vseh organizacijskih enot	27
1.1. Sodelovanje pri varstvu dediščine v primeru oboroženega spopada in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami	27
1.2. Izdajanje različnih mnenj in strokovnih podlag v postopkih, ki jih vodi MK in drugi državni organi	28
1.3. Oblikovanje metod in standardov za ohranitev dediščine ter usmerjanje, usklajevanje in spremljanje njihovega izvajanja.....	29
1.4. Sodelovanje z lastniki oziroma posestniki nepremičnih spomenikov in z drugimi uporabniki dediščine, ki imajo interese v zvezi s posameznim spomenikom, ter posredovanje pojasnil, nasvetov in navodil.....	33
1.4.1. Sodelovanje z lastniki oziroma posestniki nepremičnih spomenikov in z drugimi uporabniki dediščine	33
1.4.2. Presoja in skrb za materialno stanje dediščine in spomenikov.....	34
1.4.3. Sodelovanje z upravljavci spomenikov pri pripravi predlogov načrta upravljanja	34
1.4.4. Sodelovanje z upravljavci spomenikov in spomeniških območij svetovne dediščine.....	34
1.5. Sodelovanje z državnimi organi in nudenje strokovne pomoči pri postopkih v zvezi s stvarmi z domnevo dediščine	34
1.6. Sodelovanje pri politikah in zakonodaji s področja varstva kulturne dediščine	35
2. Dokumentacijski sklop	36
2.1. Identificiranje in dokumentiranje kulturne dediščine	36
2.2. Preučevanje, vrednotenje in interpretiranje nepremične dediščine ter z njo povezane premične in nesovne dediščine	36
2.3. Predlaganje vpisa dediščine v register	36
2.4. Pripravljanje predlogov za razglasitev spomenikov.....	36
2.5. Zagotavljanje dokumentacije konservatorsko-restavratorske dejavnosti	37
2.6. Zagotavljanje dokumentacije preventivne arheološke dejavnosti	37
2.7. Digitalizacija najpomembnejše dediščine	37
3. Izvajanje upravnih nalog na podlagi javnega pooblastila.....	38
3.1. Pripravljanje strokovnih podlag za upravne postopke, ki jih vodijo ministrstva in drugi državni organi	38
3.2. Izdajanje kulturnovarstvenih pogojev, soglasij in mnenj za posege v dediščino in spomenike in za raziskave (razen predhodnih raziskav in odstranitve po 31. členu ZVKD1)	38
3.3. Vodenje evidence raziskav.....	38
3.4. Izdajanje odločb o arheoloških najdiščih	39
3.5. Odrejanje izvedb določenih ukrepov varstva spomenikov lastnikom spomenikov	39
4. Strokovno spremljanje izvajanja varstva.....	40
4.1. Revizija in potrditev konservatorskih načrtov, ki jih pripravijo druge osebe	40
4.2. Strokovni nadzor nad posegi v spomenike in dediščino	40
4.3. Strokovni nadzor nad predhodnimi raziskavami spomenikov in dediščine, ki niso arheološke ostaline.....	40
4.4. Strokovni nadzor nad arheološkimi raziskavami.....	40
5. Varstvo kulturne dediščine v prostoru.....	42
5.1. Sprejemanje načrtov izvedbe predhodnih raziskav območij prostorskih aktov	42
5.2. Analiziranje in vrednotenje prostora za prikaz vrednotenja dediščine v prostoru	42
5.3. Pripravljanje gradiva za smernice in mnenja v postopkih priprave prostorskih aktov	42
6. Razvojni programi in projekti.....	43
6.1. Razvojni programi in projekti konservatorske stroke	43
6.2. Razvojni programi in projekti konservatorske-restavratorske stroke	43
6.3. Razvojni programi preventivne arheologije.....	43
6.4. Raziskovalni projekti po naročilu MK.....	43
7. Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko-restavratorskih posegov.....	44
7.1. Vodenje in izvedba predhodnih raziskav na spomenikih v lasti države	44
7.2. Vodenje in izvedba predhodnih raziskav spomenikov iz druge alineje 2. odstavka 34. člena ZVKD-1.....	44
7.3. Priprava in izdelava konservatorskih načrtov za spomenike v lasti države in po naročilu MK.....	44
7.4. Izdelovanje konservatorsko-restavratorske projektne dokumentacije za zahtevne posege.....	44
7.5. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih, ki se financirajo ali sofinancirajo iz državnega proračuna.....	44
7.5.1. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih.....	44
7.5.2. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih v lasti države	49
8. Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav ter raziskovalnih projektov s področja preventivne arheologije.....	50
8.1. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav ter poizkopavalnih postopkov spomenikov v lasti države, ki se financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi: tretja točka tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1.....	50
8.2. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz prve alineje 2. odstavka 34. člena ZVKD-1 in druge alineje 3. odstavka 34. člena 50	
8.2.1. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav v območij prostorskih aktov po 80. členu ZVKD-1.....	50

8.2.2.	Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin na stavbnem zemljišču, ki je registrirano arheološko najdišče, če gradi investitor, ki je fizična oseba, stanovanje za lastne potrebe ali se na stavbnem zemljišču gradijo neprofitna najemna stanovanja.....	50
8.3.	Vodenje in izvedba arheoloških raziskav in drugih raziskovalnih projektov s področja preventivne arheologije po naročilu MK.....	50
8.4.	Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz prve alineje 3. odstavka 34. člena ZVKD-1.....	51
8.5.	Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz pete alineje 3. odstavka 34. člena (izvedba raziskav za potrebe presoje vplivov na arheološke ostaline).....	51
9.	Projekti za razvijanje zavesti o dediščini (popularizacija).....	52
9.1.	Odnosi z javnostmi.....	52
9.1.1.	Spletno komuniciranje.....	52
9.1.2.	Celostna grafična podoba.....	52
9.1.3.	Strateško vodenje odnosov z deležniki in javnostmi.....	52
9.2.	Založništvo.....	52
9.2.1.	Publikacije ZVKDS: Varstvo spomenikov, Poročila, Kulturni in naravni spomeniki, Vestnik, RES. - publikacije RC, Zbirka AAS, Monografije CPA, Naša dediščina, ZVKDS se predstavi.....	52
9.2.2.	Druge publikacije in znanstveni članki.....	52
9.3.	Dnevi evropske kulturne dediščine.....	53
9.4.	Teden kulturne dediščine.....	53
9.5.	Kulturni bazar.....	53
9.6.	Projekt SPOZNAJ, VARUJ, OHRANI.....	53
9.7.	Projekti za razvijanje zavesti javnosti o ohranjanju in varovanju kulturne dediščine.....	53
9.7.1.	Posveti, predavanja, delavnice za popularizacijo dediščine.....	53
9.7.2.	Razstave ZVKDS.....	53
9.7.3.	Strokovne knjižnice.....	54
10.	Mednarodno sodelovanje.....	55
10.1.	Sodelovanje pri pripravi nominacij na seznam svetovne dediščine in drugi projekti povezani z UNESCOM.....	55
10.2.	Sodelovanje pri projektih Sveta Evrope (izvajanje konvencij Sveta Evrope).....	55
10.3.	Drugo mednarodno sodelovanje.....	55
10.3.1.	Sodelovanje pri drugih projektih EU.....	55
10.3.2.	Sodelovanje na rednih letnih konferencah.....	55
10.3.3.	Mednarodno in drugo sodelovanje z inštitucijami in posamezniki na področju konservatorstva, konservatorstva - restavratorstva in preventivne arheologije.....	55
10.3.4.	Aktivna udeležba ali so organizacija na mednarodnih simpozijih, posvetih, konferencah, delavnicah in sejmih.....	56
11.	Druge naloge.....	57
11.1.	Upravljanje nepremičnih spomenikov v lasti države.....	57
11.2.	Drugi projekti po naročilu MK.....	57
11.2.1.	Izvajanje praktičnega izobraževanja - obvezne delovne prakse za dijake in študente ter mentorstva za študente.....	57
11.2.2.	Sodelovanje pri izvajanju strokovnih izpitov za področje varstva nepremične dediščine.....	57
11.2.3.	Izvajanje programov usposabljanja in vseživljenjskega učenja s področja varstva dediščine.....	57
11.3.	Izpopolnjevanje in usklajevanje potreb po izobraževanju kadrov na področju varstva nepremične dediščine.....	57
11.4.	Izvajanje drugih nalog v soglasju z ministrstvom.....	59
II.	PROJEKTI, KI SE NE (SO)FINANCIRAJO IZ DRŽAVNEGA PRORČUNA NAMENJENEGA KULTURI IN SO V JAVNEM INTERESU.....	60
12.	Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov.....	60
12.1.	Priprava konservatorskih načrtov za spomenike, ki niso v lasti države.....	60
12.2.	Vodenje in izvajanje predhodnih raziskav spomenikov, ki niso v lasti države.....	60
12.3.	Izdelava konservatorsko-restavratorske projektne dokumentacije za posege, ki se ne financirajo iz sredstev MK.....	60
12.4.	Načrtovanje, vodenje in izvedba konservatorsko-restavratorskih posegov, ki se ne financirajo iz sredstev MK.....	60
12.5.	Sodelovanje pri varstvu dediščine v primeru oboroženega spopada in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - izvedbeni del.....	60
12.6.	Priprava in izdelava konservatorskih načrtov za spomenike v lasti države, ki se ne financirajo iz sredstev MK.....	60
13.	Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav.....	61
13.1.	Vodenje in izvedba predhodnih in drugih arheoloških raziskav ter poizkopavalnih postopkov obdelave arhivov arheoloških najdišč vključno z objavo, ki ne sodijo v drugi in tretji odstavek 34. člena ZVKD-1.....	61
14.	Raziskovalni in razvojni projekti.....	62
14.1.	Projekti financirani iz proračuna EU.....	62
14.2.	Projekti financirani iz sredstev Agencije za raziskovalno dejavnost (ARRS).....	65
14.3.	Drugo sodelovanje, financirano iz projektov.....	69
15.	Druge naloge.....	70
15.1.	Sodelovanje z organizacijami s področja varstva kulturne dediščine.....	70
15.2.	Upravljanje nepremičnih spomenikov, ki niso v lasti države.....	70
III.	TRŽNA DEJAVNOST.....	71
16.	Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov.....	71
17.	Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav.....	71
	Priloga 1: Program dela Javnega ZVKDS RS za varstvo kulturne dediščine -podatki za preteklo obdobje, in načrt za 2024 in 2025 ...	72
	Priloga 2: Programski materialni stroški po posameznih organizacijskih enotah brez stroškov dela – ocena realizacije 2023, obračunsko.....	76

Predstavitev javnega ZVKDSa

Naziv: Javni ZVKDS Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine

Skrajšani naziv: ZVKDS za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Kratice: ZVKDS

ZVKDS je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod vložno številko 1/32177/00.

Naslov: Poljanska cesta 40

Matična številka: 1423215000

Številka proračunskega uporabnika 38105

Davčna številka: SI45991413

Številka podračuna pri UJP: 01100-6030381005

Telefonska številka: 01/23 43 104

Elektronski naslov: tajnistvo@zvkds.si

Ime zastopnika: Jernej Hudolin

Tip zastopnika: generalni direktor

Javni ZVKDS za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKDS) je osrednja javna služba, ki jo je ustanovila država za varovanje nepremične in z njo povezane premične in nesnovne kulturne dediščine.

ZVKDS sestavljata dve glavni organizacijski enoti: Služba za kulturno dediščino (v nadaljevanju SKD) s 7 območno organiziranimi organizacijskimi enotami v nadaljevanju (OE) in Center za konservatorstvo (v nadaljevanju CK) z Restavratorskim centrom (v nadaljevanju RC), Centrom za preventivno arheologijo (v nadaljevanju CPA) in Raziskovalnim inštitutom (v nadaljevanju RI) ter Službo za razvoj (v nadaljevanju SR) in Skupne službe (v nadaljevanju SS).

SKD s svojimi enotami izvaja državno javno službo, CK pa je poleg izvajanja državne javne službe zadolžen še za izvajanje projektne vodene državne javne službe. SR skrbi za usklajeno in enotno vodenje skupnih strokovnih nalog ZVKDS, koordinira in usmerja razvojne projekte, izvaja naloge s področja založništva, popularizacije ter skrbi in koordinira mednarodno sodelovanje. SS so organizacijska enota, ki je zadolžena za izvajanje podpornih dejavnosti (finance, računovodstvo, informatika...). Več o organizacijski sestavi ZVKDSa in nalogah posameznih organizacijskih enot je na voljo na: <http://www.zvkds.si//>

Poslanstvo

Poslanstvo ZVKDS je uresničevanje javne koristi varstva dediščine, kot jo določata Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a, v nadaljevanju: URS) (5. člen) in Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVKD-1) (2. člen). Dediščina sooblikuje pomemben del kulturne raznolikosti Slovenije in je neodtujljiv del evropske in svetovne dediščine. Hkrati je dediščina vir, ki prispeva h kakovosti življenja državljanov Slovenije, k naši kulturni identiteti ter gospodarskemu,

družbeno-socialnemu in kulturnemu razvoju. Svoje poslanstvo izvajamo s številnimi strokovnimi postopki, vezanimi na neposredno ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo. Izvajamo tudi ukrepe za vključevanje dediščine v sodobno življenje, predstavljamo dediščino javnosti in razvijamo zavest o njenih vrednostih in ozaveščamo javnost, da je kulturna dediščina trajnostna. Pomembni so tudi ukrepi, s katerimi prispevamo k boljši dostopnosti do dediščine in uživanje v njej sedanjim in bodočim rodovom.

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI DOLOČAJO IN POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA ZVKDSA

Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a),

Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK / (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP),

Gradbeni zakon /GZ-1/ (Uradni list RS št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP),

Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt / (Uradni list RS št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21-ZUreP-3),

Zakon o urejanju prostora/ZUreP-3/ (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP),

Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/ (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE),

Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/ (20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-1O),

Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini /ZLKSDL/ (Uradni list RS, št. 89/99 in 107/1999 - popr.),

Zakon o vračanju protipravno odstranjenih predmetov kulturne dediščine /ZVPOPKD/ (Uradni list RS, št. 126/03 in 8/16),

Zakon o vojnih grobiščih /ZVG/ (Uradni list RS, št. 65/03, 72/09 in 32/17),

Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev /ZPVGPŽ/ (Uradni list RS, št. 55/15 in 92/21),

Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej / (Uradni list RS, št. 62/16 in 3/22 – ZDeb),

Proračun Republike Slovenije za leto 2023 /DP2023/ (Uradni list RS, št. 187/21, 150/22, 65/23 in 97/23),

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 /ZIPRS2324/ (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I in 97/23),

Zakon o javnih financah /ZJF/ (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23),

Zakon o računovodstvu /ZR/ (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02-ZJF-C, 114/06-ZUE),

Zakon o delovnih razmerjih /ZDR-1/ (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13-popr., 47/15 ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, , 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1 in 114/23),

Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99-ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06-ZKolP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr., 80/18, 160/20, 88/21 in 136/22),

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju /ZSPJS/ (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22),

Kolektivna pogodba za javni sektor /KPJS/ (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, , 91/09, 8/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18 in 136/22),

Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Uradni list RS, št. 100/03, 81/09 in 96/13),

Uredba o varstvenih območjih dediščine (Uradni list RS, št. 69/22),

Pravilnik o označevanju kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 94/21),

Pravilnik o seznamih vrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/10),

Pravilnik o konservatorskem načrtu, (Uradni list RS, št. 66/09),

Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovo (Uradni list RS, št. 76/10),

Pravilnik o vlaganju in reševanju zahtevkov za financiranje predhodnih arheoloških raziskav iz državnega proračuna (Uradni list RS, št. 93/14 in 73/16),

Pravilnik o registru kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 66/09),
Pravilnik o strokovnih izpitih na področju varstva kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 32/18),
Pravilnik o pridobivanju nazivov v dejavnostih varstva kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 47/18),
Pravilnik o iskanju arheoloških ostalin in uporabi tehničnih sredstev za te namene (Uradni list RS, št. 49/14),
Pravilnik o evidenci in nadzoru pri trgovanju s predmeti kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 140/2004, 15/07 Odl.US, 95/07, 16/08-ZVKD-1),
Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 85/2010),
Pravilnik o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13 in 56/22),
Pravilnik o varovanju in branjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/12),
Pravilnik o pridobivanju nazivov v dejavnostih varstva kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 47/18).
Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 65/08 in 54/14),
Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu RS za varstvo kulturne dediščine, št. 0070-0002/2022/6 z dne 13.3.2023,
Pravilnik o notranji organizaciji Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, št. 0070-0001/2022/3 z dne 20. 10. 2010),
Pravilnik o podpisovanju dokumentov v Javnem zavodu Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (z dne 5. 1. 2015),
Pravilnik o raziskovalni dejavnosti Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine in o postopku za razvrstitev raziskovalcev (z dne 4. 3. 2011),
Pravilnik o računovodstvu ZVKDS z dne 6. oktobra 2021
Pravilnik o notranji organizaciji Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, št. 0070-0001/2022/3 z dne 10. 11. 2022
Pravilnik o prepovedi uživanja psihoaktivnih snovi na delovnem mestu (z dne 27. 10. 2016),
Pravilnik o nadzoru konkurenčne dejavnosti (z dne 24. 3. 2017),
Obvestilo o vpisu v evidenco raziskovalnih organizacij (Agencija RS za raziskovalno dejavnost št. 637-64-2004/6 z dne 26. 1. 2005),
Pravilnik o postopku za izpolnitev raziskovalcev v raziskovalni naziv (26. 2. 2019),
Pravilnik o izobraževanju, z dne 14. 12. 2010
Pravilnik za vzpostavitev notranje poti za prijavo kršitve predpisov, z dne 15. 9. 2023
Pravilnik o izvajanju nabav na ZVKDS, z dne 37. 10. 2022
Pravilnik o opravljanju dela na domu na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, z dne 11. 4. 2022
Pravilnik o osebni varovalni opremi, z dne 1. 8. 2018
Pravilnik o načinu obveščanja javnosti v Javnem zavodu Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, z dne 11. 10. 2011
Pravilnik o popisu, z dne 26. 11. 2008, spremenjen 5. 2. 2019
Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov, z dne 15. 1. 2008
Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju posledic mobinga na ZVKDS, z dne 28. 1. 2009
Pravilnik o uporabi službenih vozil in obračunavanju potnih nalogov ter službenih poti, z dne 24. 4. 2023

2. CILJI JAVNEGA ZVKDSA

Okvir strokovnega delovanja ZVKDS je pravno-formalno določen z ZVKD-1 in s *Sklepom o ustanovitvi Javnega ZVKDSa Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščin* (Uradni list RS, št. 65/08, 54/14 in 83/18, v nadaljevanju: *Sklep*). Ta dva dokumenta določata organizacijsko shemo in polje delovanja. S tem sta povezana tudi kadrovska usmeritev in osnovni finančni okvir. Cilje delovanja določa ZVKD-1 predvsem v delu, ki opredeljuje javni interes varstva dediščine in iz njega izhajajoča javna pooblastila, naloge državne javne službe in ukrepe, ki jih ima na voljo, ter *Strateški načrt ZVKDS za obdobje 2020 – 2024* z dne 4.12.2019 in *njegovimi dopolnitvami* z dne 11.11.2020. –Pri oblikovanju ciljev smo upoštevali Resolucijo o nacionalnem Programu za kulturo 2022-2029 (Uradni list RS, št. 29 /22) in Strategijo kulturne dediščine 2019 – 2023 z dne 26.11.2019.

Dolgoročni cilji iz Strateškega načrta ZVKDS za obdobje 2020-2024

CILJ 1: Zagotoviti učinkovito strokovno in pravno varstvo kulturne dediščine.

UKREPI:

- Implementacija varstvenih območij dediščine (VOD).
- Spodbujanje lastnikov in upravljavcev dediščine k njenemu rednemu vzdrževanju, celoviti prenovi, upravljanju in oživljanju.
- Varstvo kulturne dediščine pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Vzpostavitev postopkov vrednotenja dejavnosti varstva kulturne dediščine.

CILJ 2: Izboljšanje organizacije in načina dela.

UKREPI:

- Strategija ravnanja s kadrovskimi viri.
- Izboljšanje delovnih procesov in notranje komunikacije.
- Spremembe in dopolnitve internih aktov.
- Posodobitev tehnične in infrastrukturne opreme.
- Optimizacija in razvoj delovnih procesov.
- Izvajanje aktivnosti in ukrepov z namenom ohranjanja in krepitve telesnega in duševnega zdravja delavcev v skladu z Zakonom o zdravju in varnosti pri delu.
- Izvedba izobraževanj na teme komunikacija, vodenje, mobing...

CILJ 3 : Razvoj stroke.

UKREPI:

- Vzpostavitev standardizacije postopkov dokumentiranja dediščine po najvišjih strokovnih in tehnoloških standardih z zagotovitvijo ustreznih izobraževanj in s pridobitvijo ustrezne tehnične opreme.
- Preliminarne raziskave na vseh področjih dela.
- Izvajanje razvojnih in raziskovalnih projektov in pridobitev stalnega vira financiranja.
- Standardizacija dokumentacijskih postopkov in raziskovalnih metod.

CILJ 4: Prepoznavnost kulturne dediščine in njenega varstva.

UKREPI:

- Dostopnost digitalnih vsebin.
- Zagotavljanje izvedbe Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine.
- Priprava pedagoško didaktičnih orodij in programov v sklopu projekta Spoznaj Varuj Ohrani.
- Ozaveščanje javnosti s publikacijami in drugimi mediji, razstavami, posveti, predavanji in delavnicami.
- Prizadevanja k doseganju vključujočega in trajnostnega razvoja na področju kulturne dediščine.
- Spodbujanje ponovne uporabe stavbne dediščine.
- Povezovanje kulturne dediščine s trajnostnim turizmom in naravno dediščino.
- Povezovanje s kreativnimi industrijami.

CILJ 5: Večja vloga kulturne dediščine Slovenije v mednarodnem prostoru.

UKREPI:

- Izvedba projektov, ki najpomembnejšo slovensko kulturno dediščino umeščajo v kontekst evropske in svetovne dediščine.
- Ciljna podpora nosilcem in dejavnostim za trajnostno upravljanje spomenikov in spomeniških območij Svetovne dediščine, Evropske kulturne dediščine in drugih mednarodno ter evropsko prepoznavnih programov.
- Aktivna udeležba v mednarodnih inštitucijah.
- Aktivna udeležba na mednarodnih strokovnih simpozijih.

3. LETNI CILJI, VSEBINSKI PROGRAM DELA ZA LETO 2024 IN POVZETEK FINANČNE STRUKTURE PROGRAMA

3.1. Letni cilji ZVKDSa

Cilji iz strateškega načrta ZVKDSa za obdobje 2020 – 2024 so dopolnjeni z dodatnimi cilji in ukrepi, predvidenimi v letu 2023, ki bodo glede na aktualne razmere in potrebe pripomogli k uresničitvi zastavljenih dolgoročnih ciljev. Ciljem oziroma ukrepom so, kjer je smiselno, določene tudi pričakovane vrednosti kazalnikov za merjenje uresničevanja postavljenih ciljev.

Strateški cilj 1: Zagotoviti učinkovito strokovno in pravno varstvo kulturne dediščine.

Cilji in ukrepi	Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev	Pričakovana vrednost kazalnika za leto 2024
Spodbujanje lastnikov in upravljavcev dediščine k njenemu rednemu vzdrževanju, celoviti prenovi, upravljanju in oživljanju.	Število obnovljenih in revitaliziranih enot kulturne dediščine.	90
	Število predavanj in delavnic za lastnike.	3
Varstvo kulturne dediščine pred naravnimi in drugimi nesrečami.	Število aktivnosti povezanih z ukrepi za varstvo kulturne dediščine pred naravnimi in drugimi nesrečami.	1
Uporaba nove aplikacije VOD	Število dokumentov po občinah	7

Strateški cilj 2: Izboljšanje organizacije in načina dela.

Cilji in ukrepi	Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev	Pričakovana vrednost kazalnika za leto 2024
Izboljšanje delovnih procesov in notranje komunikacije.	Število delavnic in izobraževanj za zaposlene	5
Spremembe in dopolnitve internih aktov.	Število sprejetih oziroma dopoljenih internih aktov.	1
Posodobitev tehnične in infrastrukturne opreme.	Število nove in obnovljene tehnične in infrastrukturne opreme.	20

Strateški cilj 3: Razvoj stroke.

Cilji in ukrepi	Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev	Pričakovana vrednost kazalnika za leto 2024
Vzpostavitev enotnega sistema za hranjenje digitalne dokumentacije.	Število digitaliziranih dokumentov.	40
Preliminarne raziskave na vseh področjih dela.	Število preliminarnih raziskav na vseh področjih dela.	5
	Število ur izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih.	1.520
	Število specializacij zaposlenih za posamezne specifične naloge.	0
	Število izobraževanj zaposlenih v tujini.	0
Izvajanje razvojnih in raziskovalnih projektov.	Pridobljeni strokovni nazivi.	7
	Število razvojnih in raziskovalnih projektov.	15
Izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih projektov z uvajanjem novih metod in standardov.	Število izvedenih projektov	28
Izvedba zahtevnih projektov preventivne arheologije s poudarkom na metodologiji in aplikativnosti	Število izvedenih projektov	10
Standardizacija dokumentacijskih postopkov in raziskovalnih metod.	Število sprejetih internih navodil.	2
Pridobitev stalnega financiranja raziskovalne dejavnosti za zagotovitev izvajanja dediščinske znanosti (pridobitev programske skupine za dediščinsko znanost na ARIS).	Število iz tega vira financiranih raziskovalcev na področju dediščinskih znanosti.	1

Strateški cilj 4: Prepoznavnost kulturne dediščine in njenega varstva.

Cilji in ukrepi	Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev	Pričakovana vrednost kazalnika za leto 2024
Dostopnost digitalnih vsebin.	Število digitalnih vsebin s področja kulturne dediščine na spletu.	700
Zagotavljanje izvedbe Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine.	Število dogodkov v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine.	400
Priprava pedagoško didaktičnih orodij in programov.	Število didaktičnih orodij in programov.	1
Ozaveščanje javnosti s publikacijami in drugimi mediji, razstavami, posveti, predavanji in	Število izdanih publikacij in objav v različnih medijih.	5

delavnicami.	Število tematskih razstav ob zaključku celovitih spomeniškovarstvenih projektov.	2
	Število posvetov, predavanj, delavnic in podobnih dogodkov.	4
Spodbujanje ponovne uporabe stavbne dediščine.	Število oživiljene kulturne dediščine.	5
Povezovanje s kreativnimi industrijami.	Število aktivnosti povezanih s kreativnimi industrijami.	1
Kulturna dediščina in podnebne spremembe.	Število aktivnosti povezanih s KD in podnebnimi spremembami	2

Strateški cilj 5: Večja vloga kulturne dediščine Slovenije v mednarodnem prostoru.

Cilji in ukrepi	Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev	Pričakovana vrednost kazalnika za leto 2024
Izvedba projektov, ki najpomembnejšo slovensko kulturno dediščino umeščajo v kontekst evropske in svetovne dediščine.	Število sodelovanj pri nominacijah za evropsko in svetovno kulturno dediščino.	1
Ciljna podpora nosilcem in dejavnostim za trajnostno upravljanje spomenikov in spomeniških območij Svetovne dediščine, Evropske kulturne dediščine in drugih mednarodno ter evropsko prepoznavnih programov.	Število sodelovanj pri pripravi načrtov upravljanja.	1
	Sodelovanje pri oblikovanju poskusnega seznama svetovne kulturne dediščine.	1
Aktivna udeležba v mednarodnih inštitucijah.	Število članstev v mednarodnih inštitucijah.	2
Aktivna udeležba na mednarodnih strokovnih simpozijih.	Število aktivnih udeležb na mednarodnih strokovnih posvetih.	20

3.2. Vsebinski program dela za leto 2024

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKDS) je 9. 10. 2023 prejel poziv Ministrstva za kulturo (v nadaljevanju: MK št.: 6110-304/2023-3340-1, z dne 6. 10. 2023 k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za leto 2024. Predlog Programa dela in finančni načrt ZVKDSa je bil poslan na MK z vsemi zahtevanimi obrazci in prilogami 9. novembra 2023. Pri oblikovanju predloga programa dela in finančnega načrta smo izhajali iz našega osnovnega poslanstva, upoštevali pa smo tudi prednostne kriterije oz. prioritete MK za leto 2024.

ZVKDS je prejel Odločbo MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024 za izvedbo programa dela za leto 2024, s katero MK zagotavlja sredstva v skupni višini 11.171.653,00 €. Prav tako je prejel dodatna sredstva v višini 351.300,97 € za izvedbo predhodnih arheoloških raziskav (arheološko izkopavanje) na območju prenove SNG Drama.

Z odločbo niso zagotovljena sredstva za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme ter drobnega inventarja. Zavod je decembra 2023 oddal na MK predlog razporeditve presežka prihodkov nad odhodki leta 2022 in preteklih let. Soglasje Vlade še ni prejel.

ZVKDS ima odprtih kar nekaj aktualnih in zelo ključnih področij, ki jih je potrebno reševati in graditi naprej. Nadaljevati je potrebno s celovito finančno konsolidacijo (problematika pokrivanja SMS), dokončati ureditev razmerij in procesov javne službe in tržne dejavnosti, nadaljevati napore za vzpostavitev systemske rešitve, ki bi omogočala vzdržno sodelovanje v mednarodnih in raziskovalnih projektih, nadaljevanje dela na strokovnih standardih in na popularizaciji, ter pripravo in realizacijo t.i. energetske sanacije na lokacijah OE Ljubljana in OE Kranj. Poseben poudarek bo tudi na reševanju prostorske situacije Centra za preventivno arheologijo (skupaj z ustanoviteljem iskanje stalnih lastniških prostorov), OE Piran (dokončanje investicije na Ukmarjevem trgu v Kopru) in OE Novo mesto (iskanje ustreznega sistema financiranja delne ali celovite obnove grajskega kompleksa gradu Grm). ZVKDS se je tudi aktivno vključil v pripravo ukrepov, vezanih na vsebine »Kulturna dediščina v luči podnebnih sprememb«, enako bo aktivno sodeloval v vsebinah, ki jih posebej izpostavlja MK.

Pri načrtovanju programskih materialnih stroškov smo upoštevali prednostne naloge v okviru izvajanja javne službe, ki zagotavljajo uresničevanje temeljnega poslanstva ZVKDSa in sicer, da se varuje in ohranja kulturna dediščina za sedanje in bodoče rodove. Upoštevali smo tudi realne potrebe po kadrih, nujnih investicijah in investicijskemu vzdrževanju. V letu 2022 je bil testno vzpostavljen poligon oz. testna aplikacija za systemsko hranjenje digitalne grafične dokumentacije ZVKDS (fotografije) začeni z izobraževalnimi delavnicami za administratorje sistema in določeno število uporabnikov, v letu 2023 pa testna uporaba z manjšimi izboljšavami. V letu 2024 bodo na osnovi dosedanjih izkušenj z aplikacijo potrebne določene dodatne tehnične izboljšave, da bo mogoče aplikacijo implementirati za vse strokovne delavce ZVKDS.

Glede na izkušnje, ki smo jih pridobili v času pandemije, se bomo tudi v naslednjem letu trudili zagotavljati ustrezne in predvsem varne delovne pogoje, tudi ob drugačni organizaciji dela. Sledili bomo vladnim navodilom in navodilom stroke in si prizadevali aktivno sodelovati v Načrtu za okrevanja in odpornosti.

Vsebinski program dela v programskem sklopu **Naloge državne javne službe** opisuje predviden obseg izvedbe trajnih nalog državne javne službe varstva kulturne dediščine v letu 2024 skladno z ZVKD-1, v okviru katerih bomo težili k transparentnemu, učinkovitemu in usklajenemu delovanju. Posamezne naloge so lahko tudi projektno organizirane. Program je prilagojen obstoječim finančnim okvirjem, ki trenutno ne omogočajo enakomerne celostne obravnave posameznih področij dela.

Projekti, ki se ne (so)financirajo iz DP, namenjenega kulturi in sodijo v okvir državne javne službe zajemajo usmeritve in ocene o projektih po pogodbah. Ocene so izdelane na podlagi analize realizacije preteklih let ter na podlagi prijavljenih projektov. Dejanska realizacija bo odvisna od potreb na terenu, od uspešnosti kandidiranja na tovrstnih razpisih in od zmožnosti pokrivanja lastne udeležbe na teh

projektih ter zalaganja sredstev. Sledili bomo in se tudi aktivno vključevali v aktualne evropske varstvene politike.

Tržna dejavnost

Glede na poziv MK (dopis št. 6110-619/2021-3340-9 z dne 6. 9. 2022), da naj preverimo in ustrezno uredimo akte in poslovanje vezano na prodajo blaga in storitev na trgu in mnenju notranjih revizorjev, da naj skupaj z ustanoviteljem na novo dorečemo, kaj se dejansko šteje za tržne prihodke smo v marcu 2021 pripravili osnutek internega navodila in ga v nadaljevanju posredovali na MK v pregled in potrjevanje. Vsebina navodil temelji na razdelitvi prihodkov po dejavnostih na podlagi zakonskih predpisov. Tabelačni del pa določa razdelitev po financerjih, med tem ko so naloge povzete vsebinsko oz. sumarno po skupinah nalog ali področjih, ki jih izvajamo na ZVKDS.

Poslovanje ZVKDS je sicer od ustanovitve naprej konstantno in prilagojeno resornim predpisom, ZVKDS pa razen redkih izjem in v minimalnem obsegu doslej prave tržne dejavnosti ni izvajal. Dne 21. 4. 2022 nam je MK sporočilo (št. 62200-3/2021-3340-24), da je gradivo primerno za obravnavo na Svetu ZVKDS, s tem, da smo morali predhodno še popraviti manjše pomanjkljivosti. Dne 4. 5. 2022 smo člane sveta seznanili z internim navodilom za izračun kalkulativnih elementov cen storitev ZVKDS št. 1 z naslovom Kalkulativni elementi cen storitev ZVKDS in internim navodilom za izvajanje javne službe ZVKDS št. 3 z naslovom Razmejitev javne službe in tržne dejavnosti ZVKDS. Svet ZVKDS je na podlagi mnenja pravne službe ustanovitelja (MK) z dne 9. 5. 2022 na dopisni seji dne 16. 5. 2022 potrdil oba dokumenta: Razmejitev javne službe in tržne dejavnosti ZVKDS ter Kalkulativni elementi cen storitev ZVKDS. Dne 20. 5. 2022 smo na MK posredovali oba dokumenta skupaj s sklepom Sveta ZVKDS, in jih prosili za pregled in potrditev. Dne 31. 5. 2022 nas je MK prosilo, da pred dokončno potrditvijo z njihove strani, dopolnimo končno verzijo v treh točkah, glede katerih so se dogovorili s finančno službo MK. Istega dne 31. 5. 2022 smo v skladu s sporočilom in pripombami MK posodobili dokumenta in jih poslali nazaj na MK in prosili za njuno potrditev. Pristojne na MK smo dne 19. 7. 2022 na sestanku seznanili z vsemi postopki, ki so bili narejeni in jih hkrati prosili za čim prejšnjo potrditev obeh dokumentov oziroma nadaljevanje postopka uskladitve dokumentov. Vzporedno pa se na ZVKDS izvajajo vsi nadaljnji postopki vzpostavitve poslovanja v smislu razmejitve javne službe in tržne dejavnosti, vse skladno z zgoraj navedenim dopisom MK (dopis št. 6110-619/2021-3340-9 z dne 6. 9. 2022).

Od 1. 1. 2023 imamo na ZVKDS vzpostavljene ločene evidence za tržno dejavnost. Na podlagi sestanka s predstavniki MK dne 13. 3. 2023 smo na ZVKDS dopolnili dokument Interna navodila za izvajanje javne službe ZVKDS št. 3 (Razmejitev javne službe in tržne dejavnosti ZVKDS) z zadnjimi usmeritvami in po predhodnem usklajevanju z MK ta dokument poslali na MK dne 11. 5. 2023. Glede na to, da smo bili s strani MK pozvani, da gradivo za razmejitev javne službe in tržne dejavnosti dopolnimo z uradnim revizorskim mnenjem o gradivu, smo 1. 6. 2023 na MK poslali še mnenje našega notranjega revizorja (Mnenje o ustreznosti razmejitve poslovanja po dejavnostih in kalkulacij cen tržnih storitev z dne 30. 5. 2023), ki povzema vsebino obeh internih navodil.

Cenik za tržno dejavnost ZVKDS, ki je v potrjevanju na MK od 11. 5. 2023, z vidika pokrivanja vseh stroškov, ni več realen, zato bi morali novelirati cenike. Težava, ki jo trenutno imamo je, da aktualen potrjen cenik za javno službo iz leta 2020 ne upošteva dviga cen, zato imamo težave pri pripravi predračunov, saj mora biti rezultat na ničelni ravni ali pa pozitiven.

3.3. Povzetek finančne strukture programa

V finančnem načrtu so opredeljena sredstva državnega proračuna, proračunov lokalnih skupnosti, evropskega proračuna ter drugi prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu ter odhodki ZVKDS. Finančni načrt temelji na načrtovanih sredstvih za leto 2024 in na podlagi izhodišč, ki veljajo za posredne proračunske uporabnike, ki jih je posredovalo MK. Vključuje različne oblike varčevalnih ukrepov, ki vplivajo na zniževanje stroškov dela, kot tudi na racionalizacijo izdatkov za blago in storitve.

Osnove za finančni načrt ZVKDS za leto 2024 so:

- neposredni poziv MK z okvirnimi izhodišči ter obrazci št. 6110-304/2023-3340-1, z dne 6. 10. 2023;
- odločba MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024;
- načrtovan in ovrednoten program dela ZVKDS;
- načrtovani odhodki in prihodki programa državne javne službe;
- načrtovani odhodki in prihodki iz projektov, ki se ne financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi;
- načrtovani odhodki in prihodki iz naslova tržne dejavnosti;
- načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta ob upoštevanju zakonodaje na področju plač, ki je navedena v 1. točki tega programa;
- načrtovani splošni materialni stroški po vrstah;
- načrtovani programski materialni stroški za izvajanje osnovnih zakonsko opredeljenih nalog državne javne službe in prednostne naloge oziroma projekti, ki zagotavljajo minimalno izvajanje državne javne službe in uresničevanje temeljnega poslanstva ZVKDS v globalu povečano za 3,9 % (UMAR) glede na leto 2023.

Tabela: Finančni razrez planiranih prihodkov po programskih sklopih

v €

Št.	Program 2024 - PRIHODKI	VIR MK		Skupaj VIR MK	Druga ministrstva, lokalne skupnosti	Drugi viri	Skupaj
		Osnovna javna služba	Dodatna sredstva MK				
PROGRAMSKI SKLOP - NALOGE DRŽAVNE JAVNE SLUŽBE							
01.	Skupne naloge vseh organizacijskih enot	108.180,00		108.180,00			108.180,00
02.	Dokumentacijski sklop	135.430,00		135.430,00			135.430,00
03.	Izvajanje upravnih nalog na podlagi javnega pooblastila	79.480,00		79.480,00			79.480,00
04.	Strokovno spremljanje izvajanja varstva	58.300,00		58.300,00			58.300,00
05.	Varstvo kulturne dediščine v prostoru vključno z izvedbo PAR območij prostorskih aktov	33.700,00		33.700,00			33.700,00
06.	Razvojni programi in projekti	82.280,00		82.280,00			82.280,00
07.	Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko - restavratorskih posegov	365.700,00		365.700,00			365.700,00
08.	Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav ter raziskovalnih projektov s področja preventivne arheologije	148.590,00	84.120,16	232.710,16			232.710,16
09.	Projekti za razvijanje zavesti o dediščini (popularizacija)	159.720,00		159.720,00			159.720,00
10.	Mednarodno sodelovanje	49.400,00		49.400,00			49.400,00
11.	Druge naloge	127.034,00		127.034,00			127.034,00
SKUPAJ PROGRAMSKI SKLOP		1.347.814,00	84.120,16	1.431.934,16	0,00	0,00	1.431.934,16
	<i>Stroški dela</i>	8.859.959,00	51.341,92	8.911.300,92			8.911.300,92
	<i>Nakup osnovnih sredstev</i>			0,00			0,00
	<i>Število zaposlenih</i>	219,125		219,125			219,125
SKUPAJ PROGRAMSKI SKLOP s stroški dela in nakupom opreme		10.207.773,00	135.462,08	10.343.235,08	0,00	0,00	10.343.235,08
PROJEKTI, KI SE NE (SO)FINANCIRAJO IZ DP, NAMENJENGA KULTURI							
12.	Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov						0,00
13.	Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav				397.027,11		397.027,11
14.	Raziskovalni in razvojni projekti				101.827,41		101.827,41
15.	Druge naloge						0,00
SKUPAJ PROJEKTI					0,00	498.854,52	498.854,52
	<i>Stroški dela</i>				358.167,34		358.167,34
	<i>Nakup osnovnih sredstev</i>				34.327,70		34.327,70
	<i>Število zaposlenih</i>				7,45		7,450
SKUPAJ PROJEKTI s stroški dela in nakupom osnovnih sredstev					0,00	891.349,56	891.349,56
TRŽNA DEJAVNOST							
16.	Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov				71.446,79	47.631,21	119.078,00
17.	Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav					529.495,92	529.495,92
18.	Druge naloge						0,00
SKUPAJ PROJEKTI					71.446,79	577.127,13	648.573,92
	<i>Stroški dela</i>				47.800,70	501.846,18	549.646,88
	<i>Amortizacija</i>				7.882,03	10.479,69	18.361,72
	<i>Število zaposlenih</i>				1,50	16,50	18,00
SKUPAJ PROJEKTI s stroški dela in amortizacijo					127.129,52	1.089.453,00	1.216.582,52
SKUPAJ PMS		1.347.814,00	84.120,16	1.431.934,16	71.446,79	1.075.981,65	2.579.362,60
VSE SKUPAJ		10.207.773,00	135.462,08	10.343.235,08	127.129,52	1.980.802,56	12.451.167,16

Tabela: Finančni načrt prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2024

v €

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Ocena realizacije 2023 Tržna dejavnost	Plan 2024	Plan 2024 Tržna dejavnost	Indeks 2024/2023
CELOTNI PRIHODKI	12.218.938	13.588.970	813.280	12.200.465	1.216.583	90
A. Prihodki od poslovanja	12.156.323	13.561.359	813.280	12.182.881	1.216.583	90
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	12.151.053	13.561.359	813.280	12.182.881	1.216.583	90
I. Prihodki iz sredstev javnih financ	11.281.958	13.355.519	0	11.645.946	0	87
<i>prihodki iz državnega proračuna</i>	11.281.958	13.355.519	0	11.645.946	0	87
<i>* MK</i>	11.075.914	13.040.987		11.307.115		87
<i>* druga ministrstva</i>						
<i>* drugi prihodki iz javnih financ</i>	206.044	314.533		338.831		108
<i>prihodki iz proračunov lokalnih skupnosti</i>						
II. Drugi prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem in tujem trgu	869.095	205.840	813.280	536.935	1.216.583	261
<i>* prihodki od prodaje storitev</i>	648.946	161.652	813.280	415.243	1.216.583	257
<i>* prihodki od prodaje proizvodov</i>	1.218					
<i>* prihodki iz proračuna EU</i>	218.932	44.188		121.692		275
III. Prihodki od donacij, namenjenih pokrivanju str. proizvodov in storitev						
Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	6.184					
Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	914					
B. Finančni prihodki	1.430	11.530				0
C. Drugi prihodki	61.185	16.081		17.583		109

CELOTNI ODHODKI	12.102.731	13.588.970	810.280	12.200.465	1.214.201	90
E. Stroški blaga, materiala in storitev	3.098.302	4.332.719	436.730	2.858.201	632.617	66
Stroški materiala	525.069	505.019	19.185	459.954	32.663	91
<i>* splošni stroški delovanja</i>	226.067	268.958		249.504		93
<i>* programski stroški</i>	253.871	217.249		187.855		86
<i>*projekti, ki niso financirani iz proračuna MK</i>	45.130	18.812	19.185	22.595	32.663	120
Stroški storitev	2.573.233	3.827.700	417.545	2.398.247	599.955	63
<i>* splošni stroški delovanja</i>	794.965	821.829	2.989	770.290		94
<i>* programski stroški</i>	1.394.767	2.754.681		1.238.969		45
<i>*projekti, ki niso financirani iz proračuna MK</i>	383.502	251.190	414.556	388.988	599.955	155
F. Stroški dela	8.932.203	9.176.138	330.188	9.274.696	549.647	101
I. Zaposleni, ki jih financira MK	8.282.567	8.945.912		8.911.301		100
II. Zaposleni, ki so financirani iz drugih virov	649.636	230.226	330.188	363.395	549.647	158
G. Amortizacija	18.396	33.625	43.363	34.328	18.362	102
J. Drugi stroški	37.513	34.018		33.240	27	98
K. Finančni odhodki	5.494	12.470			13.548	0
I. Drugi odhodki	5.245					
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki nedokončane proizvodnje	5.577					

PRESEŽEK PRIHODKOV	116.207	0	3.000	0	2.382	
PRESEŽEK ODHODKOV	0	0	0	0	0	

NAČRTOVANI REZULTAT						
DDPO	661					
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	115.546	0	3.000	0	2.382	
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka		0				
PRESEŽEK PRIHODKOV IZ PREJŠNJIH LET, NAMENJEN POKRITJU ODHODKOV TEKOČEGA LETA						
PRESEŽEK PRIHODKOV	115.546	0	3.000	0	2.382	

Razlika med prihodki v tabeli: Finančni razrez planiranih prihodkov po programskih sklopih in Finančnim načrtom za leto 2024 po vrstah dejavnosti (obračunsko):

- V FN2024 obračunsko je upoštevano (ni zajeto v Finančnem razrezu planiranih prihodkov po programskih sklopih):
 - SMS v višini 963.880,00 €,
 - Drugi prihodki v višini 2.000,00 €.

V finančnem načrtu po obračunskem načelu za leto 2024 ZVKDS planira presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.382 € iz naslova tržne dejavnosti.

Lastno udeležbo pri mednarodnih projektih v letu 2024 (5.227,37 € LU OD in 1.357,20 € LU PMS) bomo pokrili iz drugih virov in je prikazana v FN2024.

ZVKDS v letu 2024 načrtuje za 253.591 € višje prihodke od prodaje storitev glede na oceno realizacije v letu 2023. Posebej pa načrtuje še prihodke od prodaje storitev v višini 1.216.583 € v okviru tržne dejavnosti.

V letu 2024 ZVKDS načrtuje 121.692 € prihodkov iz proračuna EU, kar je za 77.503 € oziroma cca 175 % več glede na oceno realizacije v letu 2023.

V finančnem načrtu po denarnem toku za leto 2024 ZVKDS planira presežek odhodkov nad prihodki v višini 8.298 €. Po odplačilu predvidenih kratkoročnih posojil v 2024 v višini 400.000 € pa ZVKDS prav tako planira zmanjšanje sredstev na računih v višini 408.298 €.

Redno mesečno financiranje naše dejavnosti v letu 2024 s stani MK, pospešena dinamika izplačil iz državnega proračuna 2024 in najem kratkoročnih posojil pri Upravljavcu enotnega zakladniškega računa države v letu 2023, bo omililo likvidnostne težave, ki se bodo pojavljale tudi v letu 2024. Razlogi zanje bodo zamiki med plačevanjem naših obveznosti in prejemanom nakazil za izvedena dela.

4. IZHODIŠČA IN KAZALCI, NA KATERIH TEMELJIJO IZRAČUNI IN OCENE POTREBNIH SREDSTEV (PLAČE, SPLOŠNI STROŠKI DELOVANJA, PROGRAMSKI MATERIALNI STROŠKI)

Stroški dela in prikaz časa, potrebnega za izvedbo programa dela

Izhodišče za izračun stroškov dela v letu 2024 predstavlja kadrovski načrt ZVKDS za leto 2024, iz katerega izhaja, bo v letu 2024 zaposlenih skupaj 244,575 delavcev. Ocena realizacije stroškov dela za leto 2024 za zaposlene, ki se financirajo iz državnega proračuna, je usklajena z odločbo resornega ministrstva št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024. Natančna ocena realizacije stroškov dela za leto 2024 za vse zaposlene, ki se ne financirajo iz državnega proračuna, temelji na analizi stroškov dela in je podrobneje prikazana v nadaljevanju.

Stroški za plače vseh zaposlenih na ZVKDS (vsi viri financiranja) so načrtovani v skladu z veljavno zakonodajo na področju plač in v letu 2024 znašajo skupaj 9.837.999,57 €. Pri izračunu stroškov dela smo upoštevali:

- osebni dohodek (za 12 mesecev) v višini 9.266.480,01 €; med stroške so vključeni dodatni stroški iz naslova pravice do višje plače tistih zaposlenih, ki bodo napredovali s 1. 12. 2024 ter stroški za kritje lastnega deleža sofinanciranja projektov EU oziroma sredstva za lastno udeležbo za leto 2024 v višini 5.227,37 €
- regres za leto 2024 v višini 312.920,70 €,
- sredstva za redno delovno uspešnost (2 %) za leto 2024 v višini 155.441,33 €,
- načrtovana sredstva za izplačilo 11 načrtovanih odpravnin ob upokojitvi v višini 92.566,43 € (povračilo dejanskih stroškov s strani MK na osnovi zahtevkov),
- načrtovana sredstva za izplačilo jubilejnih nagrad znašajo 10.591,10 € (povračilo dejanskih stroškov s strani MK na osnovi zahtevkov):
 - 5 delavcev za 10 let delovne dobe,
 - 6 delavcev za 20 let delovne dobe,
 - 5 delavcev za 30 let delovne dobe,
 - 4 delavci za 40 let delovne dobe,
- sredstva za stroške dela iz naslova napredovanja v višji plačni razred zaradi pridobitve novega (strokovnega) naziva v mesecih maj in november 2024, na podlagi česar bodo zaposleni dobili pravico do višje plače z dnem 1. 12. 2024, niso načrtovana,
- splošna uskladitev osnovnih plač v letu 2024 ni načrtovana.

Navedeno je prikazano v spodnjih tabelah.

Specifikacija prihodkov in stroškov za leto 2024 po načelu denarnega toka:

STROŠKI DELA	PRIHODKI	STROŠKI	RAZLIKA
Državni proračun (št. zap.: 219,125 in dodatne odločbe ter pogodbe MK)			
OD	8.405.711,97	8.405.711,97	0,00
Regres	283.206,00	283.206,00	0,00
Redna delovna uspešnost	140.506,00	140.506,00	0,00
Odpravnine	85.911,82	85.911,82	0,00
Jubilejne	9.622,18	9.622,18	0,00
Skupaj	8.924.957,97	8.924.957,97	0,00
Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu, nejavna sredstva, sredstva EU ali drugih med. virov in sredstva ARRS (št. zap.: 25,450)			
OD	860.768,04	860.768,04	0,00
Regres	29.714,70	29.714,70	0,00
Redna delovna uspešnost	14.935,33	14.935,33	0,00
Odpravnine	6.654,61	6.654,61	0,00

Jubilejne	968,92	968,92	0,00
Skupaj	913.041,60	913.041,60	0,00
OD skupaj	9.266.480,01	9.266.480,01	0,00
Regres skupaj	312.920,70	312.920,70	0,00
Redna delovna uspešnost	155.441,33	155.441,33	0,00
Odpravnine skupaj	92.566,43	92.566,43	0,00
Jubilejne skupaj	10.591,10	10.591,10	0,00
SKUPAJ	9.837.999,57	9.837.999,57	0,00

Iz kadrovskega načrta za leto 2024 izhaja, da se bo 219,125 zaposlenih financiralo iz osnovne odločbe resornega ministrstva, od katerih 25,125 zaposlenih sodi v t.i. kvoto projektno zaposlenih. Stroški za plače zaposlenih, ki jih financira resorno ministrstvo iz osnovne odločbe so podrobneje prikazani v spodnji tabeli.

Specifikacija prihodkov in stroškov dela za leto 2024 po načelu denarnega toka za zaposlene, ki se financirajo iz odločbe resornega ministrstva:

STROŠKI DELA	PRIHODKI	STROŠKI	RAZLIKA
Državni proračun: osnovna odločba MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024 (št. zaposlenih: 194)			
OD	7.537.833,00	7.537.833,00	0,00
Regres	250.728,00	250.728,00	0,00
Redna delovna uspešnost	127.036,00	127.036,00	0,00
Odpravnine	85.911,82	85.911,82	0,00
Jubilejne	9.622,18	9.622,18	0,00
Skupaj	8.011.131,00	8.011.131,00	0,00
Državni proračun: osnovna odločba MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024 - projektno zaposleni (št. zaposlenih: 25,125)			
OD	802.880,00	802.880,00	0,00
Regres	32.478,00	32.478,00	0,00
Redna delovna uspešnost	13.470,00	13.470,00	0,00
Odpravnine	0,00	0,00	0,00
Jubilejne	0,00	0,00	0,00
Skupaj	848.828,00	848.828,00	0,00
Državni proračun: dodatna naročila in pogodbe MK (projekt SNG Drama: odločba MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024)			
OD	64.998,97	64.998,97	0,00
Regres	0,00	0,00	0,00
Redna delovna uspešnost	0,00	0,00	0,00
Odpravnine	0,00	0,00	0,00
Jubilejne	0,00	0,00	0,00
Skupaj	64.998,97	64.998,97	0,00
OD skupaj	8.405.711,97	8.405.711,97	0,00
Regres skupaj	283.206,00	283.206,00	0,00
Redna delovna uspešnost	140.506,00	140.506,00	0,00
Odpravnine skupaj	85.911,82	85.911,82	0,00
Jubilejne skupaj	9.622,18	9.622,18	0,00
SKUPAJ	8.924.957,97	8.924.957,97	0,00

Za izvedbo obsega nalog Programa dela za leto 2024 je pri predvidenih urnih postavkah za posamezne sklope upoštevanih 244,575 zaposlenih (vsi viri financiranja), z letnim povprečjem ur, ki znaša 1.500 ur na zaposlenega.

Splošni stroški delovanja (SMS)

V letu 2024 je ZVKDS z Osnovno odločbo MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024 dobil za splošne stroške delovanja 963.880,00 €. Prihodki po OO MK 2024 za SMS glede na analizo preteklih let in projekcijo rasti cen ne zadostujejo za pokritje vseh predvidenih stroškov SMS na ZVKDS. Zavod planira razliko od pričakovanih 1.046.295,12 € stroškov, to je 82.415,12 € stroškov pokriti iz naslova projektov, ki se ne financirajo iz državnega proračuna. Kot smo že večkrat v dopisih pojasnili, želimo da se zadeva sistemsko uredi. Že več let opozarjamo, da je tekoče vzdrževanje na vseh lokacijah na minimumu, izvajamo le najnujnejša dela, kar bo posledično v prihodnosti neizogibno pomenilo bistveno večja investicijska vlaganja.

Obenem poudarjamo, da se najemnina poslovnih prostorov na Letališki 33 v Ljubljani (poslovni prostori CPA) po pogodbi letno usklajuje s stopnjo inflacije. Ob oddaji plana 2024 nismo vedeli kakšna bo inflacija. Za januar 2024 je tako najemnina znašala 10.177,33 €, kar pomeni 122.127,96 € na leto. V letu 2023 pa je najemnina znašala 9.767,11 € na mesec, kar je v skladu s podpisano pogodbo znašalo 114.907,05 €. Z osnovno odločbo MK št. 62200-3/2023-3340-10 je ZVKDS v letu 2024 prejel 105.485 € več kot v letu 2023, kar ne pokrije v celoti vseh stroškov najemnine.

Prav tako je še vedno potrebno reševati tudi povečanje višine stroškov zaradi še višjih cen energentov v letu 2023 in naprej v 2024. Alarmanten problem je kot že omenjeno OE Novo mesto – Grad Grm. Podobne situacije pričakujemo tudi po drugih enotah, predvsem pri elektriki.

Programski materialni stroški (PMS)

Programski materialni stroški so načrtovani za celoten program ZVKDS v 2024 tako, da so prikazani programski materialni stroški posebej v programskem sklopu **naloge državne javne službe** (ločeno po osnovni javni službi PP 160186 in dodatnih sredstvih MK), ki se financirajo iz državnega proračuna namenjenega kulturi in posebej **za projekte, ki se ne (so) financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi** ter posebej **za projekte v okviru tržne dejavnosti**.

MK nam je v okvirnih izhodiščih v Pozivu direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2024 (št.: 6110-304/2023-3340-1 z dne 6. 10. 2023) zapisalo, da je pri načrtovanju programskih materialnih stroškov potrebno upoštevati prednostne naloge v okviru izvajanja javne službe, ki zagotavljajo uresničevanje temeljnega poslanstva javnega ZVKDSa

Upoštevali smo okvirna izhodišča MK in sicer:

- Zagotavljanje izvedbe javne službe v skladu z aktom o ustanovitvi ZVKDS in ZVKD-1;
- Veljaven strateški načrt javnega ZVKDS in njegove cilje;
- Kakovost, celovitost, zaokroženost, realnost in izvedljivost predlaganega programa;
- Prioritete Ministrstva za kulturo za leto 2024, in sicer:
 - izvedbo konservatorsko-restavratorskih posegov skladno s petletnim načrtom za izvajanje zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov;
 - urejanje statusa in postopno restavriranje predmetov iz depojev Restavratorskega centra in Območnih enot in njihovo vračanje in situ, kjer je to mogoče;
 - izdelava dveh konservatorskih načrtov spomenikov v državni lasti državnega pomena;
 - sodelovanje ZVKDS pri pritrjevanju oznak na kulturne spomenike državnega pomena (v prvi fazi spomeniki v lasti RS);
 - sodelovanje ZVKDS pri implementaciji UNESCO Konvencije o varstvu svetovne dediščine (priprava nominacij, priprava valorizacij in strokovnih gradiv za poskusni seznam, priprava smernic za upravljanje, oblikovanje delovne skupine);
 - sodelovanje pri aktivnostih v zvezi z ravnanjem ob požaru, poplavih ali drugih na ravnih nesrečah za dediščino, spomenike in spomeniške komplekse;

- sodelovanje pri preverjanje arheološkega potenciala slovenskega morja;
- med prioritete naloge preventivne arheologije sodijo tudi preveritve že registriranih arheoloških najdišč. Vrednotenje naj se izvede s pomočjo analize in interpretacije metod daljinskega zaznavanja ter ciljnim terenskim preverjanjem rezultatov odkritih značilnosti z izvedbo intenzivnih terenskih pregledov ali testnih sond. Rezultati naj bodo podlaga za pripravo predlogov za spremembo vpisov v RKD in predlogov nadaljnjih raziskav ter ukrepov varstva;
- sodelovanje v okviru projekta eDediščina (program bo določen naknadno s pogodbo na osnovi okvirnega sporazuma); Cilj določitve VOD je postopno prenehanje varstva kulturne dediščine v prostorskih aktih in vzpostavitev neposrednega določanja VOD in njihovega varstva s predpisi, ki jih določata vlada in minister, pristojen za kulturo;
- prednostna obravnava projektov in programov, ki se navezujejo na evropsko kohezijsko politiko v obdobju 2021-2027 (sodelovanje z MK pri pripravi vsebin);
- sodelovanje pri izvajanju projektov, odobrenih na razpisu iz evropskih sredstev v okviru NOO za spomenike v lasti občin, v obdobju 2023-2026;
- sodelovanje pri izvajanju investicijskih projektov MK na spomenikih državnega pomena v državni lasti;
- Programske vsebine, ki bodo prispevale k okrevanju po pandemiji:
 - dobre prakse iz časa pandemije, ki jih bo javni ZVKDS obdržal tudi v bodoče;
 - morebitni novi prijemi in storitve, namenjeni okrevanju.

Celotne programske materialne stroške po Osnovni odločbi MK za leto 2024 (PP 160186 – Zavod za varstvo kulturne dediščine) planiramo v skupni višini 1.347.814,00 €.

Pri nabavah, ki jih realizira ZVKDS, sta poglobljena cilja učinkovitost in transparentnost porabljenih sredstev (pri tem spoštujemo in upoštevamo tudi vsa ostala načela, ki jih zahteva Zakon o javnem naročanju (ZJN-3; Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F). Da bi to dosegli, pri vseh nabavah analiziramo trg, pregledamo ponudbe in se v primeru predhodne najave pogajanj s ponudniki tudi pogajamo, v želji zagotoviti kar najugodnejše ponudbe za zahtevano kvaliteto. Pomemben instrument pri doseganju učinkovite porabe javnih sredstev so skupna javna naročila na ravni javne uprave. Redno spremljamo aktivnosti Direktorata za javno naročanje (Ministrstvo za javno upravo).

V letu 2024 se bo na ZVKDS izvajalo 7 projektov financiranih iz EU sredstev in 8 projektov financiranih iz sredstev Agencije za raziskovalno dejavnost (ARRS). Lastna udeležba pri mednarodnih projektih v obrazcu programski sklopi finančno ni zajeta, ker se v programskih sklopih prikazuje samo prihodke in ne stroškov, je pa zajeta v vsebinskem programu dela. V obračunskem FN2024 in FN2024 po denarnem toku so stroški za mednarodne projekte, ki jih mora ZVKDS kriti kot t.i. lastno udeležbo (LU), prikazani na sklopu 3*. Predvidena LU za leto 2024 je 6.584,57 € (LU za OD 5.227,37 € in LU za PMS 1.357,20 €).

Glede na finančno situacijo se ZVKDS osredotoča na sodelovanje v projektih, ki imajo zagotovljeno 100% financiranje ali v projektih, za katere bi lahko pridobil zunanega financerja za kritje lastne udeležbe. Težava s katero se srečujemo javni ZVKDSi pri prijavih na mednarodne razpise je kritje stroškov lastne udeležbe (praviloma 25% celotne vrednosti projekta) in dolgotrajno zalaganje finančnih sredstev, ki se na podlagi zahtevkov in poročil vračajo še dolgo po zaključku projektov. Finančna sredstva iz naslova mednarodnih projektov pomembno doprinašajo k razvoju osnovne stroke in odpirajo možnost povezovanja in izmenjave dobrih praks v širšem Evropskem prostoru. Projekti praviloma naslavlajo aktualne strokovne teme in omogočajo, da se stroka učinkovito odzove na aktualne teme kot npr. podnebne spremembe in ohranjanje kulturne dediščine, vključevanje kulturne dediščine v gospodarstvo in razvoj trajnostnega turizma. V letu 2020/2021 smo se odločili za zadolževanje pri Zakladnici RS Slovenije, saj smo le tako lahko vzdržno nadaljevali delo na projektih. Zaradi trenutne finančne krize in porasta obrestnih mer bo nujno potrebno, da se v reševanje problema zagotavljanja lastnih sredstev in sredstev za zalaganje aktivno vključi resorno ministrstvo v sodelovanju z Ministrstvom za finance in Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Tržna dejavnost

V okviru izvajanja tržne dejavnosti načrtujemo prihodke iz izvajanja storitev v enoti RC (restavratorske storitve) in CPA (arheološke storitve) za zunanje naročnike. Načrtovani prihodki v višini 1.216.582,52 € so ocenjeni iz naslova prodaje teh storitev glede na ocenjen obseg posameznih storitev in vrednosti iz cenika ZVKDS.

Kriteriji za delitev posrednih (splošnih) stroškov med javno službo in dejavnost na trgu so skladni s (trenutnimi) kalkulacijami oz. sodili, ki smo jih oblikovali.

Obseg opravljenih ur je ocenjen na 27.000 ur ali skupno 18 osebe. Stroški dela so ocenjeni glede na predviden obseg opravljenih ur in povprečni vrednosti delovne ure za te storitve. Stroški materiala, storitev in amortizacije so ocenjeni glede na vrednost teh stroškov iz kalkulacij tovrstnih storitev. Presežek prihodkov nad odhodki predstavlja razliko v ceni.

5. PROGRAM NAKUPA OPREME IN DROBNEGA INVENTARJA, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN INVESTICIJ ZA LETO 2024

Za investicijsko vzdrževanje, nakup osnovnih sredstev in drobnega inventarja z Osnovno odločbo MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024 sredstva niso bila zagotovljena.

Tabela: Nakup opreme, DI, investicijsko vzdrževanje in investicije

v €

Vrsta/Vir	Neporabljena sredstva preteklih let	Nadomeščanje OS (amortizacija)	SKUPAJ
SKUPAJ OS, DI, INV. VZDRŽEVANJE	0,00	34.327,70	34.327,70
RAČUNALNIŠKA IN PROGRAMSKA OPREMA	0,00	24.327,70	24.327,70
Računalniška im programska oprema		24.327,70	24.327,70
FOTO OPREMA	0,00	1.000,00	1.000,00
Fotoaparati z opremo		1.000,00	1.000,00
VOZILA	0,00	0,00	0,00
Osebna vozila			0,00
PISARNIŠKA OPREMA IN POHIŠTVO	0,00	3.000,00	3.000,00
Pisarniška oprema in pohištvo		3.000,00	3.000,00
RESTAVRATORSKA OPREMA			0,00
OPREMA ZA IZVEDBO ARHEOLOŠKIH RAZISKAV			0,00
OSTALA OPREMA	0,00	6.000,00	6.000,00
Nakup opreme za laboratorij		6.000,00	6.000,00
DROBNI INVENTAR	0,00	0,00	0,00
Knjige			0,00
Drobni inventar			0,00
INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE kto 0			
INVESTICIJE	1,70	0,00	1,70
Vzpostavitev in delovanje CK oz. CPA	1,70		1,70
SKUPAJ OS, DI, INV. VZDRŽEVANJE in INVESTICIJE	1,70	34.327,70	34.329,40

Neporabljena sredstva preteklih let

Znesek (1,70 €) ostaja neporabljen do pridobitve manjkajočih sredstev za dokončanje investicije na Poljanski 40, Ljubljana.

Nadomeščanje OS (amortizacija)

V okviru projektov, financiranih iz sredstev Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS (ARIS), strošek amortizacije v višini 34.327,70 € predstavlja vir za nakup opreme, ki je prikazana v zgornji tabeli.

ENERGETSKA SANACIJA

Izvedba energetske sanacije je v letu 2023 mirovala. Vlada je v oktobru 2023 sprejela sklep v katerem se je seznanila s seznamom projektov za izvedbo energetske prenove stavb izjemnega upravnega in družbenega pomena v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, razvojnega področja »Zeleni prehod«, komponenta 2: Trajnostna prenova stavb (C1 K2)-2.rok JP EP NOO 2022. Na seznamu sta dva objekta s katerim upravlja ZVKDS, in sicer OE Kranj (objekt Tomšičeva 7) in OE Ljubljana (objekt Tržaška 4).

V letu 2024 je Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije postalo investitor projekta energetske prenove stavb izjemnega upravnega ali družbenega pomena v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju projekt NOO). V ta projekt NOO so uvrščene stavbe Slovensko narodno gledališče Maribor (v nadaljevanju SNG MARIBOR), Narodni muzej Slovenije (v nadaljevanju NMS) ter ZVKDS OE Ljubljana in ZVKDS OE Kranj. Upravljavci stavb v projektu sodelujejo in nastopajo skupaj v vseh postopkih, ki so potrebni za realizacijo projekta. Koordinacijo je prevzelo SNG Maribor.

ZVKDS bo tudi v letu 2024 še naprej vodil vse aktivnosti, ki bi tudi za lokaciji OE NM in OE NG omogočile financiranje že od leta 2022 načrtovane energetske sanacije na teh dveh lokacijah. Tehnična dokumentacija (DIIP, IP, statična presoja, REP) je pripravljena, v reševanju je vir za financiranje le-te, za lokacijo OE NG se ureja tudi lastniški status objekta in pripadajočega zemljišča.

6. KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2024

Pri pripravi kadrovskega načrta ZVKDS za leto 2024 smo upoštevali določila Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 132/23), določila v pozivu Ministrstva za kulturo k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2024 št. 6110-304/2023-3340-1 z dne 6. 10. 2023 in odločbo Ministrstva za kulturo št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024, tako da je v predmetnem kadrovskem načrtu:

- določeno dovoljeno število zaposlenih, ki se financirajo iz 1., 2., 3. in 4. točke, pri čemer njihovo število ne presega dovoljenega števila zaposlenih iz teh virov, kot je določeno v kadrovskih načrtih za leto 2023; na dan 1. 1. 2024 so izjemoma upoštevani tudi zaposleni, ki opravljajo izvedbo predhodnih arheoloških raziskav (arheološko izkopavanje) na območju SNG Drama;
- ocenjeno število zaposlenih, ki se financirajo iz 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točke.

Kadrovski načrt ima tabelarni del in obrazložitev ter je pripravljen tako, da vsebuje vse elemente, določene v pozivu Ministrstva za kulturo k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2024 št. 6110-304/2023-3340-1 z dne 6. 10. 2023.

Kadrovski načrt je pripravljen glede na finančne zmožnosti in predviden obseg nalog v Programu dela za leto 2024 in je usklajen s finančnim načrtom ter ga je mogoče uresničiti v obsegu sredstev za stroške dela v finančnem načrtu.

Tabelarni del kadrovskega načrta:

Vir financiranja	Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2024	Dovoljeno ali ocenjeno št. zaposlenih na dan 1. 1. 2025
1. Državni proračun (1.a + 1.b + 1.c)	227,675	219,125
1.a Državni proračun (redno zaposleni)	194	194
1.b Državni proračun (zaposleni na projektih)	25,125	25,125
1.c Državni proračun (projekt SNG Drama)	8,550	0
2. Proračun občin	0	0
3. ZZS in ZPIZ	0	0
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)	0	0
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	8,500	18
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	0	1
7. Sredstva prejetih donacij	0	0
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	2,100	0,700
9. Sredstva proračuna za zaposlene iz 1., 2. in 3. odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi	0	0
10. Sredstva iz sistema javnih del	0	0
11. Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti	4,550	3,750
Skupno število zaposlenih od 1. do 4. točke	227,675	219,125
Skupno število zaposlenih od 5. do 11. točke	15,150	23,450
Skupno število vseh zaposlenih od 1. do 11. točke	242,825	242,575

Struktura zaposlenih po tarifnih skupinah:

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. vseh zaposlenih na dan 30. 9. 2023	3	13,500	8	153,475	28,355	8,750	215,080
Št. redno zaposlenih na dan 30. 9. 2023	3	12,500	7,500	131,575	27,230	8,750	190,555
Št. projektno zaposlenih na dan 30. 9. 2023	0	1	0,5	21,900	1,125	0	24,525
1. Št. zap. na dan 1. 1. 2025 (a+b)	3	13,500	8	151,125	26,5	17	219,125
a) Št. zaposlenih za določen čas	0	0	0	0	0	0	0
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	3	13,500	8	151,125	26,500	17	219,125
LETO 2024							
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	0	0,500	0,500	2,625	0,500	0	4,125
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	0	0,300	0	38	4	0	42,300
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)	0	0	0	6	2	0	8
Število premestitev	0	0	0	0	0	0	0
Število upokojitev	0	2	0	5	2	1	10
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	0	0	0	10	0	0	10
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga	0	0	0	0	0	0	0
2. Št. zap., ki so financirani iz drugih virov, na dan 1. 1. 2025, navedite vir (sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu, nejavna sredstva za opravljanje javne službe, sredstva EU, sredstva ARRS):	0	5	0,500	15,300	0	2,650	23,450
3. Skupaj št. zaposlenih 1. 1. 2025 (1+2)	3	18,500	8,500	166,425	26,500	19,650	242,575

Pregled števila zaposlenih po letih:

4. Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2021	3	18,800	10	150,325	27	8	217,125
Od tega projektno zaposlenih	0	2,300	0,500	21,325	1	0	25,125
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2022	3	16,800	9	152,675	24,857	8	214,332
Od tega projektno zaposlenih	0	2,300	0,500	21,225	1	0	25,025
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2023	3	13,500	10	157,517	27,300	7	218,317
Od tega projektno zaposlenih	0	1	0,5	21,992	1,125	0	24,617
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2024	3	15,700	8	163,475	28,500	9	227,675
Od tega projektno zaposlenih	0	1	0,500	22,500	1,125	0	25,125
Od tega zaposlenih na projektu SNG Drama	0	2,200	0	6,350	0	0	8,550
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2025	3	13,500	8	151,125	26,500	17	219,125
Od tega projektno zaposlenih	0	1	0,500	22,500	1,125	0	25,125

Obrazložitev kadrovskega načrta:

Število zaposlenih, ki jih financira MK na dan 1. 1. 2024 in ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2025:
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2024 ki se financirajo iz državnega proračuna oziroma osnovne odločbe resornega ministrstva, je 227,675, od tega je izjemoma upoštevanih tudi 8,550 zaposlenih, ki opravljajo izvedbo predhodnih arheoloških raziskav (arheološko izkopavanje) na območju SNG Drama. Navedene zaposlitve so nujno potrebne za izvajanje nalog državne javne službe ZVKDS, ki so navedene v Programu dela za leto 2024.

Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2025, ki se financirajo iz državnega proračuna oziroma osnovne odločbe resornega ministrstva, je 219,125. Število zaposlenih ne presega dovoljenega števila zaposlenih iz potrjenega kadrovskega načrta za leto 2023, kar je skladno z usmeritvami resornega ministrstva. Pojasnjujemo tudi, da bi za znosno delovanje ZVKDS nujno potrebovali še najmanj 5 novih zaposlitev.

V letu 2024 je predvideno, da bo 42,3 delavcev napredovalo v višji plačni razred v skladu z Uredbo o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, 91/08, 113/09, 22/19 in 121/21), pri čemer niso upoštevani delavci, ki bodo v letu 2024 napredovali v višji plačni razred zaradi pridobitve višjega (strokovnega) naziva, saj s temi podatki še ne razpolagamo.

V letu 2024 je predvideno, da bo 8 delavcev napredovalo v višjo tarifno skupino.

V letu 2024 je predvideno, da se bo upokojilo 10 delavcev, za katere bomo izvedli nadomestne zaposlitve.

Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov na dan 1. 1. 2024 in ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2025:

Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024, ki se financirajo iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu, je 8,5, na dan 1. 1. 2025 pa 18. Navedene zaposlitve so nujno potrebne za izvajanje nalog oziroma projektov, za katere imamo sklenjene pogodbe ali pridobljene naročilnice.

Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024, ki se financirajo iz nejavnih sredstev za opravljanje javne službe je 0, na dan 1. 1. 2025 pa 1. Navedene zaposlitve so nujno potrebne za izvajanje nalog oziroma projektov ZVKDS v okviru Programa dela za leto 2024.

Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024, ki se financirajo iz sredstev EU ali drugih mednarodnih virov, je 2,10, na dan 1. 1. 2025 pa 0,70. Navedene zaposlitve so nujno potrebne za izvajanje nalog oziroma projektov ZVKDS v okviru Programa dela za leto 2024.

Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024, ki se financirajo iz sredstev raziskovalnih projektov in programov, je 4,55, na dan 1. 1. 2025 pa 3,75. Navedene zaposlitve so nujno potrebne za izvajanje nalog oziroma projektov ZVKDS v okviru Programa dela za leto 2024.

Skupaj število zaposlenih na dan 1. 1. 2024 in ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2025:

Ocenjeno število zaposlenih vseh zaposlenih na dan 1. 1. 2024, ne glede na vir financiranja, je 242,825.

Ocenjeno število zaposlenih vseh zaposlenih na dan 1. 1. 2025, ne glede na vir financiranja, je 242,575.

V navedenem obdobju bomo izvajali politiko zaposlovanja, sistemiziranja delovnih mest in razporejanja zaposlenih na delovna mesta tako, da ne bomo ustvarili primanjkljajev sredstev za stroške dela, kar je v skladu s 57. členom ZIPRS2425.

Glede na koledar 2024 se je vodstvo ZVKDS v dogovoru s sindikatom dogovorilo, da bodo imeli vsi zaposleni zaradi racionalizacije dela in stroškov dela 3. maja, 16. avgusta in 27. decembra kolektivni dopust.

Odgovorna oseba in funkcija:

Jernej Hudolin, generalni direktor

Datum: 6. 2. 2024

Podpis odgovorne osebe in žig:

7. PROGRAM DELA ZVKDS ZA LETO 2024 – VSEBINA

Program dela ZVKDS predstavlja celoto načrtovanih nalog in projektov za varstvo kulturne dediščine, razdeljene na programske sklope v skladu s pozivom MK. V program dela so vključene naloge, ki jih ZVKDS nalaga veljavni ZVKD-1. Naloge zagotavljajo izvajanje državne javne službe v obliki financiranja stroškov dela in s tem povezanimi programskimi stroški. Razvojno raziskovalni del, mednarodno sodelovanje, popularizacija in izobraževanje, je prilagojeno kadrovskim in finančnim možnostim.

I. PROGRAMSKI SKLOP - Naloge državne javne službe

1. Skupne naloge vseh organizacijskih enot

1.1. Sodelovanje pri varstvu dediščine v primeru oboroženega spopada in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

Naravne nesreče so najbolj očiten dejavnik posledic podnebnih sprememb, ki neposredno vplivajo na kulturno dediščino (plimovanje, poplave, plazovi, suše, požari, migracije in izguba identitete ipd.). Skladno s finančnimi možnostmi bomo v sodelovanju s pristojnimi državnimi službami, z občinami in ministrstvi nadaljevali odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki so v preteklih letih prizadele Slovenijo (potres, poplave, žledolom, vetrolom, požar, suša,...).

Aktivnosti:

1) *Splošno*

S pristojnimi službami bomo sodelovali pri oblikovanju osnovnih usmeritev in pri izobraževanju v primeru oboroženega spopada in pri varstvu pred naravnimi ter drugimi nesrečami. Z MK bomo sodelovali pri pripravi ocen ranljivosti in ogroženosti za posamezne vrste naravnih in drugih nesreč na nacionalni ravni.

Pripravili bomo metodologijo za ocenjevanje škode na kulturni dediščini za pomezne vrste dediščine glede na vrste naravnih in drugih nesreč vključno s pripravo predloga cen za izračun nastale škode. Metodologija bo strokovna podlaga za pripravo predloga za spremembo pravnih predpisov, ki urejajo ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah (Uredba o metodologiji za ocenjevanje škode). Na podlagi sprememb pravnih predpisov oziroma sočasno s pripravo sprememb pravnih predpisov, se bo v sodelovanju z MK pristopilo tudi k nadgradnji aplikacije, ki je bila razvita za potrebe popisa škode na kulturni dediščini ob poplavah avgusta 2023. Cilj nadgradnje aplikacije je, da se v čim večji možni meri postopki in aktivnosti, ki jih je potrebno izvajati pri popisu in ocenjevanju škode, digitalizirajo.

Na pobudo lastnikov in upravljalcev kulturne dediščine bomo sodelovali pri pripravi načrta ravnanja ob požaru ali drugih naravnih nesrečah za kompleksne kulturne spomenike in kulturno dediščino.

2) *Popotresna obnova*

V letu 2024 se bo nadaljevala popotresna obnova stavbne dediščine na območju Posočja in začela se bo odprava posledic potresa v Petrinji 29. 12. 2020 v katerem je bilo evidentiranih preko 350 potresno poškodovanih objektov kulturne dediščine. Obseg obnove/sanacije bo odvisen od dodeljenih finančnih sredstev in dinamike izvedbe.

3) *Naravne ujme (poplave, žledolom, toča, plazovi, plime)*

Nadaljevanje odprave posledic naravnih ujm, ki so v zadnjih letih prizadele Slovenijo. Priprava metodologije in šifrantov za vpis škode v aplikacijo Ajda v sodelovanju z MK.

4) *Požari*

Nadaljevanje izvajanja monitoringa na objektih arheološke dediščine, ki je bila prizadeta ob požaru na Krasu 2022.

5) *Monitoring nad objekti kulturne dediščine s potencialno nevarnostjo poškodb ob naravnih ujmah in drugih nesrečah in na objektih, ki so bili že sanirani.*

Izvajanje rednega monitoringa.

6) *Kulturna dediščina in podnebne spremembe;*

Predstavitev Priročnika OVE in okrogla miza o nameščanju sistemov OVE na stavbe in območja KD. Sodelovanje z zunanjim izvajalcem ciljnega razvojnega projekta 2023: Metodologija umeščanja sončnih elektrarn na objekte in območja naselbinske dediščine; priprava dveh vzorčnih primerov solarnega katastra ter posodobitev in nadgradnja Smernic za energetska prenova stavb kulturne dediščine.

7) *Vrednotenje kulturne dediščine*

V okviru projekta Celovita informacijska podpora procesom varstva nepremične kulturne dediščine je bil pripravljen Priročnik za vrednotenje kulturne dediščine za določitev varstvenih območij dediščine. Priročnik se v digitalni verziji nadgradi in dopolni tako, da bo vsesplošno uporaben ne samo za potrebe postopka določitve varstvenih območij dediščine, temveč kot splošna strokovno gradivo za vrednotenje dediščine. Ob tem se posebna pozornost nameni vprašanju določanja vplivnih območij ter konkretnjšega varstvenega režima v njih.

1.2. Izdajanje različnih mnenj in strokovnih podlag v postopkih, ki jih vodi MK in drugi državni organi

Naloga vključuje izdelavo strokovnih mnenj in strokovnih podlag za postopke, ki ne sodijo med običajne postopke usmerjanja in izvajanja posegov na objektih dediščine. Vsebina sklopa vključuje tudi pripravo strokovnega gradiva na zahtevo MK in drugih državnih organov za vsa dela, ki se znotraj ZVKDS opravijo po določenih upravnega postopka in ki niso zajeta v drugih sklopih in sicer na podlagi ZVKD-1, Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNSPP), Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22; v nadaljevanju: ZDIJZ) in Zakona o varuhu človekovih pravic (Uradni list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljevanju: ZVarCP). V večini primerov se vsebinsko navezujejo na postopke izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij. Nalogo izvajajo vse enote.

Med njimi se načrtuje, da bodo izstopale naslednje naloge:

1) *Komisija za arheološke raziskave, posvetovalno telo ministra, pristojnega za kulturo po 3. členu Pravilnika o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13 in 56/22; v nadaljevanju: Pravilnik)*

Sodelovanje 5 arheologov konservatorjev v komisiji in njeno vodenje: koordinacija, zapisniki, udeležba na sestankih praviloma 1 x tedensko, kar pomeni do 40 sej letno.

2) *Raziskava in odstranitev dediščine po 31. členu ZVKD-1 z izdajo mnenja o statičnem stanju objektov*

Priprava strokovnih stališč glede raziskav in odstranitve dediščine skladno z 31. členom ZVKD-1 in izdajanje mnenj o statičnem stanju obravnavanih objektov po zaprosilu MK.

3) *Inšpekcijski postopki*

Sodelovanje v inšpekcijskih postopkih Inšpektorata Republike Slovenije za kulturo in medije s pripravo konservatorskih in konservatorsko-restavratorskih stališč o nedovoljenih posegih na kulturni dediščini.

4) *Gradivo za izvršbe v inšpekcijskih postopkih in izvedba izvršb*

Izdelava konservatorskega, konservatorsko-restavratorskega, preventivno arheološkega gradiva in popisa del z oceno stroškov za izvršbe. Priprava ocen stroškov za nadomestni ukrep na zahtevo Inšpektorata RS za kulturo in medije. Pristop k izvajanju določb 115. in 116. člena ZVKD-1. Naloga: *Izvršbe* se bodo izvajale v obsegu sredstev, ki jih bo namensko zagotovilo resorno ministrstvo.

5) *Izdelava usmeritev za odtujitev spomenikov v državni lasti*

Priprava usmeritev za odtujitev (prodaja, oddaja) kulturnih spomenikov v državni lasti na zahtevo MK. MK je že pred leti imenovalo posebno komisijo, ki je z vključenimi predstavniki ZVKDS pripravila predlog spomenikov, ki bi jih država lahko odprodala ali oddala v najem, a so se aktivnosti ustavile. Ko bo naloga aktualna, bo ZVKDS sodeloval.

6) *Izvedeniška mnenja v sodnih postopkih*

Izdajanje izvedeniških mnenj v sodnih postopkih na zahtevo MK ali sodišč.

7) *Izdelava usmeritev za vzdrževanje kulturnih spomenikov v državni lasti in v upravljanju MK ali drugih ministrstev*

Priprava usmeritev za redno in investicijsko vzdrževanje objektov in območij kulturnih spomenikov, ki so v državni lasti in v upravljanju MK na zahtevo MK. Predvideno je tudi sodelovanje z Ministrstvom za obrambo, Upravo za vojaško dediščino v zvezi s pripravo programa rednega investicijskega vzdrževanja vojnih grobišč.

8) *Odstranitev arheološke ostaline z izvedbo izravnalnega ukrepa*

Priprava ocen vrednosti izgube oziroma poškodovanja odstranjenih arheoloških ostalin za potrebe določitve višine izravnalnega ukrepa po četrtem odstavku 31. člena ZVKD-1 na zahtevo MK.

9) *Pritožbe na izdane kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstvena soglasja*

Priprava dosjejev in preverba pritožbenih zahtevkov v upravnih postopkih, ki jih rešuje MK kot drugostopenjski organ.

10) *Tožbeni zahtevki*

Priprava gradiva na tožbe strank na MK v zvezi z zadevami, ki jih ZVKDS opravlja na podlagi javnega pooblastila.

11) *Druge tožbe*

Priprava gradiva za odgovore na tožbe strank, n. pr. odškodninske tožbe.

12) *Informacije javnega značaja*

Priprava gradiva.

13) *Splošne uradne zahteve*

Zadeve, ki se vodijo po upravnem postopku na podlagi zakonov javnega značaja (zagotavljanje informacij javnega značaja, varstvo človekovih pravic, strokovno delo konservatorjev).

1.3. Oblikovanje metod in standardov za ohranitev dediščine ter usmerjanje, usklajevanje in spremljanje njihovega izvajanja

Strokovni standardi s področja varstva kulturne dediščine morajo biti vpeti med zgodovinska dejstva, tehnične možnosti in zahteve glede uporabnosti in sicer tako, da so še vedno znotraj okvirov predpisov s področja varovanja nepremične kulturne dediščine in da hkrati omogočajo usklajen dialog z lastniki kulturne dediščine, načrtovalci in izvajalci. Omogočati morajo vpogled v miselnost in metodologijo službe ter voditi do pravih in strokovno utemeljenih odločitev pri ohranjanju in obnovi naše nepremične kulturne dediščine. Kvalitetni standardi tako predstavljajo transparentne temelje službe varstva kulturne dediščine 21. stoletja. ZVKDS je na tem področju doslej pripravil precej gradiva, vendar pa je sama implementacija standardov kompleksna pravna operacija, tako da uveljavitev standardov v slovenski pravni sistem presega kompetence ZVKDS. Za usklajeno delovanje zato namesto standardov postopoma oblikujemo posebna interna navodila in druge interne dokumente za izvajanje javne službe (INIJS), ki jih potrjuje strokovni svet ali svet ZVKDS.

Nekaj projektov:

Priprava internih navodil za izvajanje javne službe ZVKDS

Nadaljevali bomo s pripravo internih navodil na različnih področjih dela ZVKDSa. Prednostna naloga bo izdelava navodil za izvajanje stavbnih raziskav, ki je v letu 2023 zaradi drugih prioritetenih nalog ni bilo mogoče zaključiti.

Vizualizacija različnih vidikov arheološkega potenciala in poznavanja prostora

V sklopu rednega dela Centra za preventivno arheologijo zbiramo in upravljamo z velikimi količinami podatkov o arheoloških raziskavah, posegih v prostor in arheoloških najdiščih. Zbiramo in upravljamo z informacijami, ki nosijo informacije o arheološkem potencialu in lahko pomagajo razumeti arheološki potencial območja (za koncept arheološkega potenciala glej Mlekuž *et al* 2016, tej temi smo tudi posvetili mednarodni simpozij 2017). Vendar velika količina podatkov, njihova heterogenost in razlike v obliki in strukturi predstavljajo velik izziv pri interpretaciji in predstavitvi rezultatov različnim uporabnikom. Najbolj intuitiven način predstavitve navedenih podatkov so različne vizualizacije. Del vzdrževanja informacijskega sistema za preventivno arheologijo je razvoj metod za vizualiziranje različnih vidikov arheološkega potenciala v prostoru, predvsem kartiranje gostote sledov in raziskanosti prostora. Take vizualizacije služijo boljšemu razumevanju arheološkega potenciala prostora, merjenju in kartiranju intenzivnosti raziskav na določenih območjih in prepoznavanju razvojno obremenjenih območij in stabilnih krajin na prostoru Slovenije. Kot razumljive interpretativne sinoptične vizualizacije so primerne tudi za ne specialiste, uporabnike predhodnih arheoloških raziskav prostora, kot so načrtovalci in druga zainteresirana javnosti. Z deli bomo nadaljevali tudi v letu 2024.

Prenova in integracija izkopavale dokumentacije v GIS okolje predstavlja stalno nalogo CPA, saj je natančna in korektna prostorska dokumentacija eden izmed pomembnejših elementov arheološke dokumentacije. V 2024 bomo nadaljevali z izvedbo potrebnih prilagoditev za vodenja celovite izkopavale dokumentacije v GIS okolju.

Modeliranje izgube arheološke substance na arheoloških najdiščih zaradi klimatskih sprememb

V letu 2024 bom pričeli z integracijo vseh javno dostopnih okolijskih podatkov, tako na območju teritorialnega morja in celinskih vod Republike Slovenije, Ljubljanskega barja in ostalih mokrotnih okoljih ter na območju ostalih suhozemnih najdišč, in njihovo analizo za potrebe ohranjanja in načrtovanja ukrepov varstva arheološke dediščine. Rezultat naloge bo protokol modeliranja izgube arheološke substance, ki ga bomo oblikovali glede na pridobljene ocene trenutnega stanja arheološke dediščine ter opredelitve potreb in možnosti ohranjanja in varovanja arheološke dediščine v času klimatskih sprememb.

Na ZVKDS delujejo različne delovne skupine za poenotenje strokovnega dela. Standardi in metode varstva oziroma interna navodila za izvajanje javne službe se oblikujejo v različnih obsegih znotraj posameznih delovnih skupin ali vodstva SKD. Metodologije se oblikujejo tudi v okviru različnih delovnih teles ZVKDS v tesnem sodelovanju z MK in drugimi državnimi službami.

V letu 2024 bodo predvidoma delovale naslednje delovne skupine:

1) Delovna skupina za varstvo kulturne dediščine v prostoru

Skupina za varstvo kulturne dediščine v prostoru bo skrbela za povezovanje in usklajevanje metodoloških izhodišč v postopku priprave smernic in mnenj za prostorske akte z MK. Delovna skupina se bo sestajala v skladu s potrebami, ki se bodo pojavile ob morebitnih spremembah zakonodaje.

2) Delovna skupina konservatorjev etnologov

V okviru delovne skupine poteka usmerjanje poenotenja strokovnega dela. Načrtovanih je osem rednih delovnih sestankov na območnih enotah s terenskimi ogledi kulturne dediščine in strokovna ekskurzija v tujino. Skupina bo nadaljevala s pripravo izhodišč za metode in standarde za delo etnologa konservatorja.

3) Delovna skupina za arheologov konservatorjev

Osnovna naloga je uvajanje strokovnih standardov za to področje po celotnem prostoru Slovenije. Aktivno bo spremljala praktično izvajanje vseh določil Pravilnika o arheoloških raziskavah. Nadaljevalo se bo strokovno usposabljanje in spremljanje iskalcev arheoloških ostalin z detektorji kovin. Nadaljevalo se bo tudi tekoče reševanje metodoloških in vsebinskih problemov, vezanih na konkretne raziskave ter konservatorske posege. Načrtovano je strokovno sodelovanje s strokovnjaki iz tujine. V letu 2024 je načrtovanih največ deset delovnih sestankov.

4) Delovna skupina za memorialno dediščino

Delovna skupina bo v letu 2024 nadaljevala delo na problematiki ogroženosti spominskih krajev in objektov zaradi dislociranosti, neustreznega upravljanja, klimatskih razmer, neustrezne konstrukcijske zaščite in drugih negativnih vplivov. Skupina bo nadaljevala z usklajevanjem kriterijev in vrednotenjem vojnih grobišč v povezavi z morebitnim vpisom le-teh kot spominskih objektov in krajev v Register nepremične kulturne dediščine. Skupina se bo predvidoma sestala petkrat oz. delo prilagodila tekoči problematiki. Načrtuje se vsaj eno srečanje na terenu. Načrtuje se še sodelovanje s tujimi strokovnjaki. Delovna skupina posamezna vprašanja rešuje tudi dopisno in tako pomaga konservatorjem hitro reševati posamezna vprašanja, ki so vezana s spominskimi kraji in objekti.

5) Delovna skupina za stavbno dediščino do konca 19. stoletja

Delovna skupina se bo v letu 2024 usmerila na modifikacijo avstrijskih smernic za stavbno-zgodovinske raziskave ter drugih smernic za varstvo in ohranjanje stavbne dediščine, koordinirala in usmerjala bo postopke in naloge za varstvo in ohranjanje stavbne dediščine ter pripravila podlage za enotno terminologijo, metode dela in kriterije za načrtovanje in poseganje v stavbno dediščino.

6) Delovna skupina za tehnično in industrijsko dediščino

Delovna skupina se bo v letu 2024 posvetila problematiki ogroženosti industrijske dediščine zaradi opuščene rabe, neustreznega upravljanja, klimatskih razmer, neustrezne konstrukcijske zaščite ter pojava korozije in drugih vplivov. Delo bo potekalo na terenu.

7) Delovna skupina za stavbno dediščino 20. stoletja

Delovna skupina je imenovana za koordiniranje in pripravo enotnih metodologij za varstvo in ohranjanje stavbne dediščine 20. stoletja v luči podnebnih sprememb, neustreznih posegov in drugo problematiko varstva in ohranjanja.

8) Delovna skupina za opravljanje nalog v primeru naravnih in drugih nesreč

Delovna skupina je imenovana za pripravo ocen škode na kulturni dediščini ob naravnih in drugih nesrečah ter za koordiniranje strokovnega dela znotraj območnih enot v zvezi s sanacijo kulturne dediščine, poškodovane v primeru naravnih nesreč. Koordinator delovne skupine usklajuje delo z republiški organi in enotami, predstavniki območnih enot ter z lokalnimi organi znotraj teritorialne pristojnosti. Prednostna naloga v letu 2024 bo priprava metodologije za ocenjevanje škode na kulturni dediščini. Pri izvajanju nalog delovna skupina sodeluje z MK.

9) Delovna skupina za varstvo in ohranjanje krajinsko arhitekturne dediščine

Delovna skupina je imenovana za koordiniranje in pripravo enotnih metodologij za varstvo in ohranjanje krajinske arhitekturne dediščine oziroma zgodovinskih parkov, vrtov in kulturne krajine ter za zavzemanje strokovnih stališč do konkretnih posegov v območja krajinsko arhitekturne dediščine. Skupina bo v letu 2024 nadaljevala s strokovnim sodelovanjem s strokovnjaki iz tujine, predvsem Nemčije.

10) Delovna skupina za dokumentiranje in dokumentacijo

Prednostna naloga v letu 2024 bo izdelava internih navodil za dokumentiranje kulturne dediščine.-

11) Delovna skupina za varstvena območja dediščine

Pomoč in sodelovanje pri izdelavi aktov o določitvi VOD.

12) Delovna skupina za naselbinsko dediščino

Delovna skupina bo v letu 2024 pripravila izhodišča za usklajevanje in reševanje sistemskih problemov na področju ohranjanja in varstva naselbinske dediščine zlasti v luči že izvedenih neustreznih posegov v naselbinska jedra Ljubljane in drugih večjih mest ter analizirala najpogostejše oblike posegov, ki negativno vplivajo na varovane sestavine.

13) Delovna skupina za sodelovanje pri pripravi vpisov na Unesco seznam svetovne dediščine

Namen delovne skupine je v usmerjenem koordiniranju implementacije UNESCO Konvencije o varstvu svetovne dediščine. Delovna skupina ZVKDS v okviru razpoložljivih sredstev sodeluje z MK na

strateškem nivoju pri pripravi predlogov, usmerjanju in vrednotenju potencialnih vpisov kulturne dediščine na UNESCO svetovni seznam dediščine.

14) Delovna skupina za dediščino Jožeta Plečnika

DS bo nadaljevala s pregledom Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14, 19/16, 76/17, 17/18 in 74/21, v nadaljevanju: Odlok) in poskušala opredeliti potencialno problematične navedbe v Odloku, ki bi lahko dopuščale ohlapne varstvene režime oz. navedbe, ki ne držijo, torej segmente, ki jih bo treba korigirati ob prvi spremembi Odloka. Izvajala bo vsebinsko in metodološko podporo izvajalcem HIA, sodelovala bo pri pregledu trenutnega stanja akcijskih načrtov in oblikovanju predlogov dopolnitev ter oblikovala protokol komunikacije z upravljavci Plečnikove dediščine, oblikovala bo osnutek kriterijev, po katerih bo možno enotno vrednotiti različne predloge dogodkov, razstav, intervencij ipd. v Plečnikovo dediščino, ki imajo lahko (tudi začasen) vpliv na spomenik.

15) Delovna skupina za varstvo in ohranjanje stenskih poslikav

Naloga skupine je, da na podlagi rednih terenskih ogledov, primerjav in raziskovanja na etične in tehnološko-metodološke dileme vezanega gradiva, oblikuje načelna izhodišča, ki bodo strokovnjakom, ki delujejo na področju stenskega slikarstva, ponudila smernice za poenotenje odločitev glede načinov prezentacij stenskih poslikav in odgovorno upoštevanje sodobnih strokovnih usmeritev v praksi. Estetska prezentacija poslikav je še vedno slabo raziskano ter neuskkljeno področje, kar se odraža tudi v številnih neustreznih rešitvah pri praktičnem delu na spomenikih. Delovna skupina deluje na oblikovanju smernic in protokolov glede postopanja pri vprašanih ohranjanja in prezentacij stenskih slik in vzpostavlja kontakte s tujimi strokovnjaki za pregled mednarodnih praks.

16) Delovna skupina za lesene skulpture na prostem

Delovna skupina bo imenovana v letu 2024 zaradi potrebe po presoji širše problematike lesenih skulptur na prostem. Osnovna naloga bo priprava analize stanja in osnutek postopkov za izboljšanje postopkov varstva in ohranjanja.

17) Delovna skupina za raziskave stavbne dediščine

Nadaljevanje poenotenja delovanja in nadgraditve obstoječih standardov za izvajanje konservatorsko restavratorske službe. Izvedba delavnice sondažnih preiskav ter predstavitev vzorčenja in analiz naravoslovnih preiskav na nepremični kulturni dediščini. Analiza implementiranja v letu 2022 in 2023 izdanih smernic na področju sondažnih preiskav. Povezovanje z ostalimi delovnimi skupinami na stičnih točkah obravnavane problematike (delovne skupine za dokumentiranje in stavbno dediščino). Po potrebi izvedba kratkih Zoom predstavitev poenotenih smernic s podajanjem podrobnejših navodil za njihovo udejanjanje.

18) Delovna skupina za kulturno dediščino in podnebne spremembe

Delovna skupina bo pripravila smernice za blaženje posledic podnebnih sprememb na kulturno dediščino in pripravila izhodišča za izdelavo internih navodil za izvajanje javne službe v navezavi s to tematiko ter se po potrebi vključila in opredelila do konkretnih primerov vgrajevanja sistemov OVE.

19) Delovna skupina za varstvo in ohranjanje lesene opreme

Naloga skupine je, da na podlagi več terenskih ogledov, primerjav in raziskovanja na etične in tehnološko-metodološke dileme vezanega gradiva, oblikuje načelna izhodišča, ki bodo strokovnjakom, ki delujejo na področju lesene plastike, ponudila smernice za poenotenje odločitev glede načinov prezentacij. Delovna skupina deluje na oblikovanju smernic in protokolov glede postopanja pri vprašanih ohranjanja in prezentacije lesene plastike. Skupina bo nadaljevala s pripravo seznama ogroženih spomenikov polikromirana lesene plastike.

20) Delovna skupina za oblikovanja protokola za uporabo GIS v arheoloških terenskih in poterenskih postopkih

V letu 2024 je predvideno nadaljevanje dela delovne skupine, obravnavana bo problematika vključevanja GIS v terenske in poterenske postopke v preventivni arheologiji.

21) Delovna skupina za oblikovanje protokola za fotografsko arheološko dokumentiranje - v težkih delovnih pogojih na terenu
Delovna skupina je z delom pričela v letu 2023, vendar ga zaradi zasedenosti kadra ni zaključila. Pričakujemo, da bo delo nadaljevala v letu 2024.

22) Delovna skupina za kulturno dediščino in njeno dostopnost po načelu enakosti
V letu 2024 bo imenovana delovna skupina za kulturno dediščino in njeno dostopnost po načelu enakosti, katere naloga bo na osnovi priporočil Zagovornika načela enakosti priprava osnutka smernic za odločanje v postopkih pridobitve kulturnovarstvenih aktov, ki bodo organom in ustanovam, ki so zavezanci za zagotavljanje prilagoditev objektov v javni rabi za ljudi z invalidnostmi, omogočeno zagotavljati dostopnost kulturne dediščine, ki jo upravljajo.

V delovne skupine bodo glede na vsebinske obravnave vabljeni tudi zunanji člani iz strokovnih, znanstvenih in drugih institucij oz. organizacij. V delovne skupine, ki bodo obravnavale problematiko prostorskega načrtovanja, varstva arheološke dediščine in Registra nepremične kulturne dediščine, pa se bo po potrebi in glede na vsebinsko obravnavo vključevalo tudi pristojne strokovnjake z MK.

Posamezni zaposleni so kot predstavniki področja nepremične kulturne dediščine imenovani v delovne skupine drugih institucij, ministrstev ali drugih državnih služb, v strokovne komisije ter v svete oz. strokovne svete javnih zavodov.

1.4. Sodelovanje z lastniki oziroma posestniki nepremičnih spomenikov in z drugimi uporabniki dediščine, ki imajo interese v zvezi s posameznim spomenikom, ter posredovanje pojasnil, nasvetov in navodil

1.4.1. Sodelovanje z lastniki oziroma posestniki nepremičnih spomenikov in z drugimi uporabniki dediščine

Svetovanje lastnikom in drugim uporabnikom, ki zavzema velik delež javne službe in zagotavlja njeno prisotnost na terenu, vključuje:

Varstvo nepremične arheološke kulturne dediščine

Priprava vse potrebne dokumentacije in ocene stroškov za stranke, ki bodo v skladu z določili *Pravilnika o vlaganju in reševanju zahtevkov za financiranje predhodnih raziskav arheoloških najdišč iz državnega proračuna* (Uradni list 93/14 in 73/16) vlagale zahteve za financiranje in/ali sofinanciranje predhodnih arheoloških raziskav iz državnega proračuna.

Predvideni posegi v registrirano kulturno dediščino, ki še ni varovana v prostorskih aktih

Izdaja priporočilnih usmeritev za objekte ali območja kulturne dediščine, ki so vpisani v Register nepremične kulturne dediščine MK po uveljavitvi zakona (ZVKD-1), in niso še uveljavljeni in varovani v okviru prostorskih aktov.

Razpisi za obnovo dediščine

Pomoč ministrstvom, lokalnim in drugim skupnostim pri oblikovanju varstvenih vsebin za razpise.

Pridobivanje finančnih sredstev za raziskave, obnovo in revitalizacijo kulturne dediščine

Svetovanje zainteresiranim v povezavi s pridobivanjem različnih virov financiranja za obnovo kulturne dediščine. Pomoč lastnikom in drugim zainteresiranim pri zbiranju, pripravi in izpolnjevanju dokumentacije za sodelovanje na različnih javnih razpisih.

Revitalizacija in obnova kulturne dediščine

Predhodni pogovori, terenski ogledi, svetovanje, usmerjanje ali izdelava splošnih strokovnih mnenj, ocen in stališč zainteresiranim posameznikom ali javnim službam glede vprašanj revitalizacije posameznih objektov ali območij kulturne dediščine, oziroma celovite ali delne obnove ter rekonstrukcije objektov kulturne dediščine.

Posredovanje podatkov o kulturni dediščini in njenem varovanju zainteresirani strokovni in laični javnosti

Posredovanje podatkov in po potrebi dokumentacije iz arhivske dokumentacije ZVKDS, vključno z zagotavljanjem informacij javnega značaja ter vseh drugih postopkov na pobudo posameznika ali pravne osebe izven zakonskega pooblastila ZVKDS za vodenje postopka na prvi stopnji. V tem okviru izvajamo tudi pojasnjevanje strokovnih odločitev širši javnosti, medijem in posameznikom v zvezi s posegi ali nameravanimi posegi.

1.4.2. Presoja in skrb za materialno stanje dediščine in spomenikov

Naloga vključuje izvajanje spremljanja stanja dediščine na terenu, usmerjanje državnih in lokalnih organov ter posameznih lastnikov k vzdrževanju in obnavljanju zanemarjenih kulturnih spomenikov ali njihovih delov (mestnih trgov, ulic, zelenih površin, mestne opreme, druge mestne infrastrukture) ter posameznih enot kulturne dediščine. Naloga je prepletena z drugimi področji dela, bodisi pri pripravi načrtov obnove, načrtovanju financiranja s strani investitorja, bodisi pri prodaji ali izdaji ustreznih upravnih odločb. Glede na obremenjenost konservatorjev in konservatorjev-restavratorjev se bo naloga izvajala ob opravljanju drugih nalog na terenu (priprava kulturnovarstvenih pogojev, nadzori ...).

1.4.3. Sodelovanje z upravljavci spomenikov pri pripravi predlogov načrta upravljanja

Konservatorji in konservatorji-restavratorji sodelujejo tako pri pripravi načrtov upravljanja kulturnih spomenikov in spomeniških območij kot tudi pri njihovem upravljanju.

1.4.4. Sodelovanje z upravljavci spomenikov in spomeniških območij svetovne dediščine

Sodelovanje z upravljavci spomenikov in spomeniških območij svetovne dediščine pri ohranjanju in varovanju svetovne kulturne dediščine.

1.5. Sodelovanje z državnimi organi in nudenje strokovne pomoči pri postopkih v zvezi s stvarmi z domnevo dediščine

Sodelovanje v postopkih ugotavljanja kulturnega pomena posameznih stvari in območij v zadevah, ki jih obravnavajo inšpektorati, carinski organi, policija, sodišča itd. v zvezi z sumom kaznivih dejanj in nedovoljenimi posegi v dediščino ter spomenike ter v zvezi z ohranitvijo ali odstranitvijo enote dediščine. V primeru odkritja predmeta z domnevo dediščine bomo sodelovali z državnimi organi s pripravo strokovne ekspertize o tem, ali ima predmet lastnosti kulturne dediščine. Naloga obsega tudi nudenje informacij o registrirani kulturni dediščini državnim organom in občinam, izdajanje arhivskih ali tekočih podatkov o objektih kulturne dediščine na vloge upravnih enot posameznih občin, Sklada kmetijskih zemljišč, SIDG in drugih občinskih in državnih služb ter posameznikov. Naloga je vsebinsko vezana na delo drugih državnih organov, izvedba je odvisna od interesa državnih organov in kadrovske zmogljivosti.

Sodelovanje v postopkih ugotavljanja kulturnega pomena posameznih stvari in območij

Zadeve, ki jih v zvezi z sumom kaznivih dejanj in nedovoljenimi posegi v dediščino in spomenike ter v zvezi z ohranitvijo ali odstranitvijo enote dediščine obravnavajo:

- inšpektorati;
- carinski organi;
- policija;
- sodišča;
- protikorupcijska komisija;
- državna revizijska komisija.

Izdajanje arhivskih ali tekočih podatkov o objektih kulturne dediščine na vloge upravnih enot posameznih občin, Sklada kmetijskih zemljišč, SIDG, d.o.o. ter drugih občinskih in državnih služb

1.6. Sodelovanje pri politikah in zakonodaji s področja varstva kulturne dediščine

Sodelovanje z MK pri politikah in zakonodaji s področja varstva kulturne dediščine.

Finančna ocena 1 - vir MK:

Osnovna javna služba 2024	108.180,00 €
Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	2.255
Predviden čas dela:	40.773,00 ur

2. Dokumentacijski sklop

Dokumentiranje kulturne dediščine je temeljno poslanstvo konservatorske stroke ter ena od glavnih nalog, ki skupaj z raziskavami in drugimi postopki predstavlja strokovno osnovo, ki omogoča določanje ukrepov za varstvo in ohranjanje kulturne dediščine.

2.1. Identificiranje in dokumentiranje kulturne dediščine

SKD

Predvideva se delo na pridobivanju in izdelavi dokumentacije za **cca 730 objektov**. Podrobnejše dokumentiranje bo potekalo na cca **30** enotah dediščine in izvedba izmer ter izdelava celovitih arhitekturnih posnetkov za cca **10 enot** kulturne dediščine.

2.2. Preučevanje, vrednotenje in interpretiranje nepremične dediščine ter z njo povezane premične in nesnovne dediščine

Preučevanje dokumentacije, zgodovinskega, arhivskega in drugega razpoložljivega gradiva, terenski ogledi in primerjalni pregledi kot osnova za vrednotenje in interpretiranje dediščine za njeno nadaljnje varovanje ali prezentacijo. Strokovno in znanstveno delo kot začetna stopnja za:

- 1) *pripravo strokovnih utemeljitev predlogov za vpis dediščine v register;*
- 2) *pripravo strokovnih utemeljitev predlogov za razglasitev;*
- 3) *vsebinsko pripravo konservatorskega gradiva za konservatorske načrte in konservatorske načrte za prenovo;*
- 4) *dopolnitev vrednotenij pri stvarnih raziskavah in drugih posegih na kulturni dediščini;*
- 5) *objavo ali drugo obliko popularizacije kulturne dediščine.*

2.3. Predlaganje vpisa dediščine v register

SKD

Priprava predlogov za:

- 1) *vpis novih predlaganih enot dediščine, v skladu s protokolom predvidevamo manjše število novih predlogov;*
- 2) *spremembe vpisov.*

Urejenost podatkov v registru je zaradi pomena registra v postopkih varstva prednostna naloga. Skladno z ZVKD-1 in kadrovskimi možnostmi bomo register sproti aktualizirali (dopolnitev s karakterističnimi fotografijami, spremembe vpisov zaradi odstranitve, dopolnitev dokumentacije za dokumentarno varstvo ipd.). Prednostno obravnavo bodo imeli objekti dediščine, katerih status je potrebno urediti zaradi varstva znotraj prostorskih aktov ali predlogov za razglasitev. Nadaljevalo se bo revidiranje obstoječih vpisov in vpisovanje novih enot dediščine. Ocenjujemo, da bomo pripravili **105** predlogov, revizij, popravkov, dopolnitev in sprememb kategorij režima varstva (dokumentarno varstvo) predlogov.

Priprava predlogov za:

- 1) *vpis novih predlaganih enot dediščine, v skladu s protokolom predvidevamo manjše število novih predlogov;*
- 2) *spremembe vpisov.*

2.4. Pripravljanje predlogov za razglasitev spomenikov

Naloga vključuje vse aktivnosti od priprave predloga za razglasitev do njegovega sprejema. Služba predvideva obravnavo **cca 235** objektov kulturne dediščine.

Naloga obsega:

- pripravo predlogov razglasitev objektov in območij za kulturne spomenike lokalnega pomena,
- razglasitev objektov in območij za kulturne spomenike državnega pomena,
- pripravo predlogov za odpravo razglasitev spomenikov državnega pomena,
- pripravo predlogov za odpravo razglasitev spomenikov lokalnega pomena.

2.5. Zagotavljanje dokumentacije konservatorsko-restavratorske dejavnosti

RC

Nadaljevali bomo z urejanjem obstoječe dokumentacije zaključenih konservatorsko-restavratorskih posegov in s pridobivanjem dokumentacije za potrebe konservatorsko-restavratorske dejavnosti iz drugih arhivov in sorodnih ustanov doma in v tujini. Naloga obsega tudi tekoče dopolnjevanje računalniške baze podatkov za vse deponirane predmete na RC in po ostalih enotah.

2.6. Zagotavljanje dokumentacije preventivne arheološke dejavnosti

Nadaljevali bomo urejanje arhivov starejših arheoloških raziskav, ki jih je ZVKDS izvedel v preteklih letih. Za najdišča bomo nadaljevali z obdelavo in interpretacijo z raziskavami pridobljenega gradiva, analogne dokumente pa digitalizirali in opremili z metapodatki za potrebe oblikovanja dosjejev arheoloških najdišč. Pri tej nalogi se bo sodelovalo tudi z drugimi institucijami in izvajalci predhodnih arheoloških raziskav.

2.7. Digitalizacija najpomembnejše dediščine

Nadaljevali bomo z izvedbo naslednjih nalog digitalizacije:

- nadaljevanje digitalizacije gradiva posameznih enot,
- vzpostavljanje zbirke digitalne dokumentacije (fototeka).

Finančna ocena 2 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	135.430,00 €
Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	1.530
Predviden čas dela:	61.090,00 ur

3. Izvajanje upravnih nalog na podlagi javnega pooblastila

ZVKDS na podlagi javnega pooblastila (26., 27., 29., 33. in 84. člena ZVKD-1) opravlja naslednje naloge:

- izdaja kulturnovarstvene pogoje, soglasja in mnenja za posege v dediščino,
- vodi evidenco raziskav,
- izdaja odločbe o arheološkem najdišču,
- izdaja odločbe, ali je neka arheološka ostalina dediščina,
- odredi lastniku spomenika izvedbo določenih ukrepov varstva spomenikov.

3.1. Pripravljanje strokovnih podlag za upravne postopke, ki jih vodijo ministrstva in drugi državni organi

SKD

Vsebina sklopa vključuje pripravo strokovnega gradiva na zahtevo MK in drugih državnih organov za vsa dela, ki se znotraj ZVKDS opravijo po določilih upravnega postopka, ki niso zajeta v drugih sklopih, in to na podlagi ZVKD-1, ZDIJZ, ZVarCP. Vsebinsko se v večini primerov navezujejo na postopke izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij. Na podlagi statistike preteklih let in trenda pogostosti pritožb ocenjujemo, da se bo obravnavalo skupno cca **80 zadev**.

3.2. Izdajanje kulturnovarstvenih pogojev, soglasij in mnenj za posege v dediščino in spomenike in za raziskave (razen predhodnih raziskav in odstranitvev po 31. členu ZVKD1)

SKD

Naloga predstavlja največji delež dela konservatorjev (40-50%) tako, da je to ena od prioritarnih nalog. Predvideva se, da se bo v letu 2024 izdalo cca **7.510** kulturnovarstvenih aktov.

3.3. Vodenje evidence raziskav

Strokovno delo vključuje vodenje evidence po enotnem računalniško podprtem sistemu tako s strani ZVKDS (arheološke, arhitekturne in restavratorske raziskave) kot MK (republiška evidenca arheoloških raziskav).

SKD

Ocenjuje se, da se bo v letu 2024 urejalo evidenco raziskav za **70** enot glede na izvedene arhitekturne ter restavratorske raziskave po posameznih enotah. Kvaliteta in način vodenja evidence je tesno povezana z informacijsko podporo in uvedbo enotnega sistema evidentiranja po vseh organizacijskih enotah v povezavi z ureditvijo celotne ZVKDS dokumentacije. Kvaliteta pregleda evidence je močno zmanjšana, saj nimamo ustrezne tehnične baze zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Podatki o predhodnih raziskavah stavbne dediščine se parcialno vodijo po območnih enotah ter na RC. Zaradi sedanjih kadrovskih in finančnih omejitev ter specifičnih potreb, ki se razlikujejo od evidence arheoloških raziskav, je možno pripraviti le predloge rešitev za vzpostavitev informacijsko podprte evidence teh raziskav.

CPA

V informacijskem sistemu za preventivno arheologijo je arheološka raziskava razumljena precej širše kot v evidenci arheoloških raziskav (eArheologija). Zbiramo in urejamo podatke o arheoloških raziskavah, podatke o naravoslovnih preiskavah, podatke o antropogenih posegih v prostor in ostale informacije, ki so pomembne za razvoj arheoloških metod. Gre za vse vrste arheoloških raziskav in posegov, ki jih je moč umestiti v prostor in ki nosijo informacije o arheološkem potencialu ter ki lahko pomagajo razumeti arheološki potencial območja. Veliko pozornost pri vnosu podatkov posvečamo strokovnemu preverjanju podatkov in njihovi interpretaciji. Informacijski sistem arheoloških raziskav za preventivno arheologijo je tako ključno in osnovno orodje, brez katerega javne službe preventivne arheologije ni moč opravljati. Tudi v letu 2024 bomo nadaljevali z izgradnjo in ažuriranjem informacijskega sistema za preventivno arheologijo.

3.4. Izdajanje odločb o arheoloških najdiščih

Naloga vključuje celotni postopek izdajanja odločb o arheoloških najdiščih v primeru odkritja arheoloških ostalin izven registriranih enot KD. Glede na stanje na terenu se predvideva, da bo okvirno izdanih **10** odločb o arheoloških najdiščih. Izvedbo predhodnih arheoloških raziskav v skladu z naročili MK izvaja CPA.

3.5. Odrejanje izvedb določenih ukrepov varstva spomenikov lastnikom spomenikov

SKD

Naloga vključuje izdajo ukrepov varstva spomenika skladno z 2.,3., 4. in 5. točko 38. člena in na podlagi 4. alineje 21. točke 84. člena ZVKD-1.

Finančna ocena 3 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	79.480,00 €
---------------------------	-------------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	7.749

Predviden čas dela:	64.527,00 ur
----------------------------	--------------

4. Strokovno spremljanje izvajanja varstva

Strokovno spremljanje izvajanja varstva je ena ključnih nalog ZVKDS in vanjo se vključujejo vse organizacijske enote.

4.1. Revizija in potrditev konservatorskih načrtov, ki jih pripravijo druge osebe

Skladno s Pravilnikom o konservatorskem načrtu (Uradni list RS, št. 66/09, 15. in 16. člen) se izvajajo revizije osnutkov konservatorskega načrta in potrditve konservatorskega načrta, ki so jih pripravile druge osebe.

4.2. Strokovni nadzor nad posegi v spomenike in dediščino

Strokovni nadzor nad posegi v spomenike in dediščino v večini opravljajo območne enote, za področje zahtevnejših konservatorsko-restavratorskih posegov pa tudi Restavratorski center. Vzporedno se izvaja tudi dokumentiranje med posegi;

- Spremljanje, svetovanje, usmerjanje izvedbe posegov, dokumentiranje in nadzor nad vsemi posegi (razen predhodnih arh.-rest. raziskav objektov);
- Arheološki nadzor po 31. členu ZVKD-1; nadzor nad posegi v območja spomenikov in dediščine v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji ter na podlagi kulturnovarstvenih soglasij o raziskavi in odstranitvi arheološke ostaline;
- Prijave nedovoljenih posegov v dediščino pristojnemu inšpektoratu;
- Sodelovanje konservatorjev kot strokovnjakov pri internih strokovnih komisijah pri zahtevnejših obnovah.

SKD

Nadzor se bo izvajal nad približno četrtno ali petino izdanih kulturnovarstvenih soglasij, to je na cca **1.000** objektih oziroma območjih. Obseg in načini izvedbe bodo odvisni od pristopa investitorjev k izvedbi posegov ter od razpoložljivih finančnih virov in kadrovske zmogljivosti.

RC

Konservatorsko-restavratorski nadzor nad posegi na cca **18** objektih. Dejansko število je odvisno od intenzivnosti tovrstnih v tekočem letu in tudi od zahtevnosti. Predvideno je tudi sodelovanje strokovnjakov pri strokovnih komisijah, ki nadzorujejo izvajanje zahtevnih projektov.

4.3. Strokovni nadzor nad predhodnimi raziskavami spomenikov in dediščine, ki niso arheološke ostaline

SKD

Naloga vključuje konservatorski in konservatorsko-restavratorski nadzor nad arhitekturnimi in restavratorskimi raziskavami objektov kot predhodnimi deli za večje celovite obnove objektov ali prezentacije sestavin varovanih objektov (npr. obnova fasad, likovno obdelanih notranjščin).

V letu 2024 se načrtuje nadzor nad raziskavami na cca **130** objektih. Izvedba del je v največji meri odvisna od investitorjev, ki bodo pristopili k izvedbi del in od razpoložljivih finančnih virov. Glede na omejene kadrovske možnosti bodo v letu 2024 izvedene manjše predhodne raziskave in nadzor nad posegi v stavbno dediščino le za pomembnejše objekte in objekte, ki so pridobili sredstva na razpisih namenjenih obnovi kulturne dediščine.

4.4. Strokovni nadzor nad arheološkimi raziskavami

Naloga vključuje konservatorski nadzor arheologov SKD skladno s Pravilnikom. V letu 2024 se na podlagi statistike preteklih let načrtuje nadzor nad raziskavami na cca **380** lokacijah. Izvedba del je v največji meri odvisna od pristopa investitorjev k izvedbi del in od njihovih razpoložljivih finančnih virov. Glede na omejene kadrovske možnosti in evidentirane preobremenjenosti zaradi izdajanja kulturnovarstvenih

aktov in mnenj, bo mogoče v letu 2024 izvesti nadzor le za vsak peti projekt raziskav v arheološko dediščino.

Finančna ocena 4 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	58.300,00 €
---------------------------	-------------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	1.543

Predviden čas dela:	33.814,50 ur
----------------------------	--------------

5. Varstvo kulturne dediščine v prostoru

5.1. Sprejemanje načrtov izvedbe predhodnih raziskav območij prostorskih aktov

Obravnavano v točki 8.5 programa dela.

5.2. Analiziranje in vrednotenje prostora za prikaz vrednotenja dediščine v prostoru

SKD

Naloga vključuje:

- 1) *Analiziranje in vrednotenje prostora za prikaz vrednotenja dediščine v prostoru vključno z določitvijo varstvenih režimov (območja OPN po občinskih programih);*
- 2) *Prikaz vrednotenja v prostoru (usklajevanje na podlagi zahtev MK).*

5.3. Pripravljanje gradiva za smernice in mnenja v postopkih priprave prostorskih aktov

SKD

Skladno z ZureP-3 se bodo pripravljala naslednja gradiva:

- 1) *Gradiva za smernice, usmeritve in mnenja pri pripravi prostorskih aktov na državni, regionalni in lokalni ravni*
- 2) *Gradiva v postopkih okoljskih presoj prostorskih aktov na državni, regionalni in lokalni ravni*
- 3) *Gradiva za usmeritve in mnenja pri pripravi gozdno – gospodarskih načrtov*
- 4) *Druga gradiva v postopkih priprave prostorskih in drugih aktov*

Izvedba naloge vključuje naslednje aktivnosti:

- terenske ogleda,
- izdelavo in strokovno urejanje foto in druge dokumentacije, usklajevanje z RKD,
- sodelovanje na koordinacijah in usklajevanjih v zvezi izdelavo gradiv,
- posredovanje končnih gradiv MK-ju kot nosilcu naloge ter po potrebi izvedba dodatnih usklajevanj.

Izvedba bo odvisna od aktivnosti pobudnikov prostorskih aktov in terminskih planov priprave prostorskih aktov. Ocenjujemo, da bomo v letu 2024 pripravili gradivo za smernice, mnenja in mnenja v postopkih okoljskih presoj za cca **235** prostorskih aktov. Kvaliteta opravljenega dela je odvisna od števila in obsega obravnavanih območij v soodvisnosti od kadrovske možnosti ZVKDS.

Finančna ocena 5 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	33.700,00 €
Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	279
Predviden čas dela:	10.487,00 ur

6. Razvojni programi in projekti

6.1. Razvojni programi in projekti konservatorske stroke

Izvajanje pilotnih razvojnih projektov na področju konservatorske stroke z namenom razvoja, uvajanja in standardiziranja metod, postopkov in materialov.

6.2. Razvojni programi in projekti konservatorske-restavratorske stroke

Izvajanje pilotnih razvojnih projektov na področju konservatorsko-restavratorske dejavnosti z namenom razvoja, uvajanja in standardiziranja metod, postopkov in materialov ter izvajanje monitoringa mikroklimatskih pogojev (vlaga in temperatura).

6.3. Razvojni programi preventivne arheologije

Razvojni programi preventivne arheologije so oblikovani in izbrani glede na strateško usmeritev delovanja in razvoja CPA.

6.4. Raziskovalni projekti po naročilu MK

Projekti se v skladu s potrebami MK in kadrovskimi možnostmi ZVKDS določijo v fazi usklajevanja programa.

Finančna ocena 6 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	82.280,00 €
Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	21
Predviden čas dela:	19.301,00 ur

7. Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko-restavratorskih posegov

7.1. Vodenje in izvedba predhodnih raziskav na spomenikih v lasti države

Predhodne raziskave (odvzem vzorcev, poskusni konservatorsko-restavratorski postopki, sistematična sondiranja) so pri načrtovanju izvedbe ključnega pomena in nam v fazi dejanske izvedbe lahko bistveno pocenijo obnovo, predvsem pa izboljšajo kvaliteto postopkov ohranjanja kulturne dediščine.

7.2. Vodenje in izvedba predhodnih raziskav spomenikov iz druge alineje 2. odstavka 34. člena ZVKD-1

Iz državnega proračuna se v okviru javne službe krijejo stroški za predhodne raziskave spomenika, če gre za poseg, ki ne terja spremembe namembnosti in ne posega v strukturne elemente spomenika, in je raziskava potrebna za določanje ukrepov varstva kot dela priprav na vzdrževanje, obnovo in oživljanje spomenika.

7.3. Priprava in izdelava konservatorskih načrtov za spomenike v lasti države in po naročilu MK

V sklopu javne službe ZVKDS planira izdelavo 2 konservatorskih načrtov po naročilu MK. V dogovoru z MK ZVKDS izdeluje KN za grad Cmurek. V letu 2024 se predvideva izdelava mape 1.

Na podlagi sestanka z dne 8. 12. 2023 se na predlog Službe za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem (v nadaljevanju: SIRSP) vključi tudi izdelavo KN za Samostan Kostanjevica na Krki (projekt Natura), v obsegu segmentov kompleksa, ki so predmet obdelav.

V sklopu aktivnosti, povezanih z investicijo NUK2, bo ZVKDS skladno s priporočili priročnika presoje vplivov na dediščino v kontekstu svetovne dediščine (angl. The Guidance and Toolkit for Impact Assessments in a World Heritage Context, Unesco, 2022) v okviru posebne delovne skupine sodeloval pri pripravi strokovnih podlag in pregleda elaborata Presoje vplivov na Unesco dediščino. Delovna skupina izdeluje korak 1 – Pregled (angl. Step 1 – Screening) in korak 2 – Obseg (angl. Step 2 – Scoping), ter pri pregledu elaborata sodeluje pri korakih 9 – Pregled poročila (angl. Step 9 – Reviewing the report), 10 – Odločanje (angl. Step 10 – Decision-making), in 11 – Spremljanje (angl. Step 11 – Follow up).

7.4. Izdelovanje konservatorsko-restavratorske projektne dokumentacije za zahtevne posege

Izdelava projektne dokumentacije za zahtevne konservatorsko-restavratorske posege zajema ogled, osnovna sondiranja in raziskave, osnovne raziskave historiatov in izdelavo elaboratov, skupaj z ocenami stroškov posegov.

Med drugimi bo izvedena novelacija elaborata antičnih spomenikov na prostem nekropole v Šempetru pri Žalcu z oceno situacije in konservatorsko-restavratorskimi popisi.

7.5. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih, ki se financirajo ali sofinancirajo iz državnega proračuna

7.5.1. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih

Splošni program vseh oddelkov RC:

Vodenje in izvajanje interventnih in nepredvidenih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih

Izvedba posegov, ki so nujni in zahtevajo takojšno izvedbo zaradi ohranjanja ogrožene originalne substance, ogrožene likovne pričevalnosti, ter preprečitve nastajanja nadaljnje škode na spomenikih, dediščini ali opremi, ki je sestavni, neločljivi del le-teh (prvi odstavek 85.člena ZVKD-1).

Štafelajno slikarstvo – splošno

Oddelek za štafelajno slikarstvo ZVKDS Restavratorskega centra je v preteklih letih pregledal in popisal stanje večjega števila slik na platnu, ki se nahajajo na različnih lokacijah v Sloveniji. Baza podatkov, ki smo jo ustvarili nam nudi orientacijo pri vzpostavljanju vsakoletnega rednega programa dela. Vanj vključujemo slike, ki imajo visoko nacionalno, likovno in umetnostnozgodovinsko vrednost.

Vzdrževanje arheoloških najdišč

Kontinuirano vzdrževanje ter izvedba nujnih sanacijskih del na dediščini, ki se nahaja v arheoloških parkih in situ ali je prezentirana v muzejih oziroma hranjena v depojih (antični mozaiki, stenske slike, antični zidovi,...), se je v nekaj letih izkazalo za nujno potrebno prakso. Osnovno vzdrževanje, ki ga sicer izvaja upravljavec posameznih arheoloških parkov, je velikokrat vezano na svetovanje in konkretna izvedbena dela, za katera je usposobljen le strokovni kader s tega področja. To je naloga, ki jo posebej izpostavlja tudi Ministrstvo za kulturo.

Poslikave na zunanjščinah

Monitoring, vzdrževanje in izvedba konservatorsko-restavratorskih posegov na stenskih slikah na zunanjščinah stavb. Zaradi nenehne izpostavljenosti atmosferskim vplivom spadajo med najbolj ogrožene zvrsti dediščine, na številnih med njimi so znaki propada iz leta v leto izrazitejši, mnoge smo že za vedno izgubili (zaščita z beleži nekaterih izredno izpostavljenih poslikav). Z delovno ekipo za varstvo in ohranjanje stenskih slik bodo v letu 2024 po potrebi obravnavane posamezne lokacije, za katere bomo izdelali osnovne smernice in program dela ter izvedli zaščitne konservatorske posege.

Konservatorsko restavratorski posegi na leseni plastiki brez provenience iz depojev RC

Na leseni plastiki, ki je v zelo slabem materialno-tehničnem stanju, se izvaja postopek dezinfekcije (ANOXI) ter nujne postopke konservacije. Vsako leto se tako po prioriteti restavrira nekaj kosov, ki jih je kasneje možno umeščati v različne zbirke. S tem zmanjšujemo potrebe po (najetih) depojskih prostorih. Delo na leseni plastiki pa tudi omogoča razvoj novih metod obdelave in prenos znanja restavratorjem izven RC-ja ter študentom restavratorstva.

Dekoratívni kamniti in štukaturni elementi

Zaradi nenehne izpostavljenosti atmosferskim vplivom spadajo štukaturni in dekorativni kamniti elementi, kot so skulpture, reliefi, arhitekturni členi, ornamentika, grbi, stopnišča, svetilke in podobno, med bolj ogrožene zvrsti dediščine. Kamniti elementi npr. na fasadah ponekod propadajo do te mere, da ogrožajo mimoidoče. Kljub konservatorsko-restavratorskim posegom so določeni elementi lahko uničeni do te mere, da jih ni več možno prezentirati na prvotnih lokacijah, zato obravnavamo vsak element glede na njegovo stanje, kar lahko vključuje monitoring, vzdrževanje, dokumentiranje, naravoslovne in druge preiskave, popise in izvedbo konservatorsko-restavratorskih posegov.

Izvedbeno se prednostno obravnava:

- izdelava kopije Plečnikove svetilke za Prago (darilo Slovenije za Češko).

Projekt ni zajet v predlogu FN in je predmet nadaljnjega usklajevanja.

Skulpture iz broná in bakra na prostem

V slovenskem prostoru je varovanje spomenikov iz bakra in broná, ki imajo svoje mesto na prostem, ena najbolj prezrtih vej varstva kulturne dediščine. Omenjeni spomeniki predstavljajo mestne simbole, pomembnejša obeležja. V veliko primerih gre za izjemne umetniške stvaritve naših najbolj pomembnih kiparjev, ki so večkrat tarča vandalizma zaradi same vrednosti materiala. Zanjih nekaj let sistematično spremljamo problematiko in v sodelovanju z drugimi strokovnjaki izvajamo raziskave, sondiranja, pripravljamo dokumentacijo z uporabo 3D tehnologije, kompleksne programe za kons.-rest. posege ter izvajamo posege na pomembnih spomenikih.

Izvedbeno se prednostno obravnava:

- Skulptura Kurirček (posestvo Brdo na Gorenjskem, začasna lokacija Pivka)
- Skulptura Žanjica (posestvo Brdo na Gorenjskem)

Projekt skulptura Žanjica ni zajet v predlogu FN in je predmet nadaljnjega usklajevanja z JGZ Brdo.

Antični kamniti spomeniki na prostem

Veliko izjemno pomembnih antičnih kamnitih spomenikov je še vedno lociranih na njihovih prvotnih lokacijah v zunanjem okolju. Procesi propadanja kamna so v zadnjih stoletjih agresivnejši in hitrejši, zato se tovrstnim spomenikom namenja več pozornosti, s tem da se pravočasno ustrezno ukrepa v izogib resnejšim poškodbam (redni monitoring, načrtovanje in izvedba najnujnejših konservatorsko-restavratorskih posegov). Posebno skupino spomenikov predstavljajo antični kamniti spomeniki iz slovenskega marmorja, ki je dovzetnejši za propadanje. Na osnovi pridobljenih rezultatov (študije dejavnikov propadanja), se bo izdelal predlog nujnih konservatorsko-restavratorskih posegov. V sodelovanju s strokovnjaki različnih področji, doma in v tujini se ponovno preuči možnosti dolgoročnega ohranjanja in nujno potrebne ukrepe v skladu z mednarodno uveljavljenimi strokovnimi smernicami na tem področju. Prednostno bodo obravnavani elementi iz območja Ptuja.

Kovinski arheološki predmeti

Na lokacijah v Mariboru in Novem mestu RC izvaja konserviranje najvrednejših arheoloških predmetov, ki jih odkrijejo arheologi ZVKDS ob svojem delu v okviru državne javne službe. Gre za večje število predmetov, ki zahtevajo zahtevne osnovne posege konserviranja, ter določeno število predmetov, kjer se izvedejo tudi restavratorski postopki, potrebni za končno prezentacijo. Konserviranje in restavriranje kovinskih arheoloških najdb za več najdišč iz poizkopovalnih postopkov ZVKDS CPA in območnih enot.

Restavriranje snetih fresk, štukatur in kamnitih predmetov iz depojev RC

V depoju RC se hrani iz različnih vzrokov v preteklosti snete in tako ohranjene freske (stenske poslikave), štukature in kamniti predmeti. Na leto se restavrira nekaj kosov, ki jih je možno umeščati v različne zbirke. S tem zmanjšujemo potrebe po (najetih) depojskih prostorih. Konservatorsko – restavratorski posegi omogočajo razvoj novih metod obdelave in prenos znanja restavratorjem izven RC-ja ter študentom restavratorstva.

Izvajanje konservatorsko restavratorskih posegov v sodelovanju z nacionalnimi inštitucijami na področju likovne dediščine

Na RC se obračajo nacionalne institucije, ki nimajo svojih konservatorjev-restavratorjev za likovno dediščino, vendar hranijo pomembno gradivo za naš nacionalni prostor. Likovno gradivo je izjemno raznovrstno od del iz obdobja romanike do modernizma, občasno tudi posamezni predmeti drugih kultur (Kitajska, Japonska, Egipt ...). Zaradi pestrosti konservatorsko-restavratorske problematike znotraj katere je mogoče razvijati nove metodologije, bo RC tudi v prihodnje poglobljeno sodeloval z drugimi nacionalnimi inštitucijami na izvedbenem nivoju.

Restavratorske delavnice po območnih enotah ZVKDS

V restavratorskih delavnicah po OE bodo potekala sondiranja za potrebe konservatorskega dela, osnovna čiščenja in interventna utrjevanja ter izvedbo manjših celovitih posegov zlasti dokumentiranja in zaščite, brez katerih bi prišlo do izgube varovanih lastnosti kulturne dediščine.

Program po strokovnih oddelkih RC, skladno s potrjenim 5-letnim programom:

Štafelajno slikarstvo

Koper - Cerkev Marijinega vnebovzvetja, EID: 1-00239, projekt Carpaccio

Temelj projekta Carpaccio je raziskovanje originalnih materialov ter konserviranje in restavriranje štirih slik iz koprške stolnice, ki so delo pomembnega predstavnika beneške šole iz časa renesanse Vittora Carpaccia. V stolnici se nahaja njegova velika oltarna slika Sveta Marija in otrok na prestolu s šestimi svetniki, ki velja za višek renesančnega slikarstva tako v slovenskem kot širšem likovnem prostoru. V letu 2024 bomo na njej dokončali konservatorsko-restavratorske posege. Predvideno je tudi konserviranje in restavriranje okrasnega okvirja in montaža umetnine na prvotno lokacijo.

Projekt Ingoli

V okviru projekta Baroka na goriškem je restavratorski center leta 2010 prejel v hrambo sliko avtorja Mattea Ingolija (1587–1631), ki je bil italijanski slikar zgodnjega baroka. Umetniško delo velike zgodovinske in likovne vrednosti je v katastrofalnem stanju (nestabilna slikovna plast in nosilec, preslikave

in retuše, nestrokovni stari posegi). Likovno delo zahteva temeljito obravnavo tako s stališča umetnostne zgodovine, specialnih preiskav in konservatorsko-restavratorske stroke. Ker gre za večleten projekt, bi bil začetek v pregledu stanja in določitvi vseh materialnih komponent z razpoložljivimi naravoslovnimi preiskavami.

Stensko slikarstvo in mozaiki

Dolenja vas pri Senožečah - Cerkev Žalostne Matere božje, EID: 1-09265

Nadaljevanje konservatorsko-restavratorskih del na poslikavah v prezbiteriju in na slavoločni steni. Za leto 2024 je predvideno odstranjevanje ostankov beležev, odstranjevanje umazanije, razsoljevanje, utrjevanje kitanje poškodb v spodnjem delu poslikav prezbiterija (v višini dekorativne zavese). Na slavoločni steni je predvideno odstranjevanje sloja Calatona, odstranjevanje umazanije, razsoljevanje, utrjevanje ometov in barvne plasti in kitanje poškodb.

Podreber - Cerkev sv. Elizabete, EID: 1-02130

Nadaljevanje konservatorsko-restavratorskih del na poslikavi sv. Nedelje na zunanjsčini, kjer bo izvedena faza estetske reintegracije (retuširanja) poslikave in vzpostavitev informativne table o odkritju, pomenu in restavriranju poslikave.

Kozjak pri Doliču – Cerkev sv. Mohorja in Fortunata, EID: 1-02950

Prostor pod zvonikom je v celoti poslikan s furlanskimi freskami iz 15. stoletja, ki predstavljajo redke primer nepobeljenih fresk na spodnjem Štajerskem. V letu 2024 bo na poslikavah izvedena prva faza posegov, in sicer preventivni konservatorsko-restavratorski posegi (utrjevanje ometa, barvne plasti, injektiranje, kitanje).

Sevnica - Lutrovska klet, EID: 1-13753

Nadaljevanje v letih 2010 in 2011 izvedenih konservatorsko-restavratorski posegov bo vključevalo izvedbo zadnje faze postopkov, estetske reintegracije. V letu 2024 bo izveden pregled zatečenega stanja restavriranih poslika, načrtana bo metodologija retuširanja, ki bo izvedena v segmentih v več zaporednih letih od 2024 dalje.

Hrastovlje - Cerkev Sv. Trojice, EID: 1-00179

Na poslikavi v območju SV vogala cerkve, kjer se nabira plast mikroorganizmov in je morda vezana na zamakanje v stiku strehe ladje in zvonika, ugotavljamo spremembe. V letu 2024 je predvidena prva faza posegov s preliminarnimi raziskavami (odvzem vzorcev in analize mikroorganizmov na predelih temnega madeža, izvedba monitoringa stanja poslikanih površin, priprava konservatorsko-restavratorskega programa posegov na poslikavah). V več leti se predvideva čiščenje, utrjevanje, nekonstrukcijsko injektiranje, estetska reintegracija. Konservatorsko-restavratorski posegi na poslikavah so smiselni le, če je zagotovljeno kakovostno gradbeno in tehnično stanje objekta.

Hrastovec v Slovenskih goricah - Grad Hrastovec, EID: 1-00176

Načrtuje se monitoring poslikav in štuka, ki bo obsegal zbiranje in pregled dokumentacije in pregled poslikanih površin (dokumentiranje in določitev vzrokov propadanja in poškodb, fotodokumentacija, meritve, analize vzorcev) ter interventne ukrepe (preventivni kons. rest. posegi - utrjevanje, injektiranje,...) na kritičnih mestih.

Zgornja Polskava – Dvorec, EID: 1-06916

V aprilu leta 2022 so bile v notranjosti dvorca izvedene preventivne konservatorsko-restavratorske raziskave ometov in opleskov. Skoraj v vseh prostorih 1. in 2. nadstropja so še vedno pod plastmi ohranjene stenske poslikave iz obdobja baročne prenove dvorca sredi 18. stoletja, medtem ko se v pritličju, v 1. nadstropju in delno v 2. nadstropju pojavljajo še starejše plasti pred baročno predelavo. V letu 2024 bodo izvedeni zaščitni konservatorsko-restavratorski posegi (interventno utrjevanje, injektiranje) ter naravoslovne raziskave.

Kamen in štukature

Radlje ob Dravi - Marijino znamenje, EID: 1-08160

V letu 2024 je v Radljah ob Dravi predvidena izvedba finalne domodelacije, barvnega dopolnjevanja in montaža Marijinega znamenja vključno z ograjo in svetilkami, kar vključuje namestitev podstavka s stebrom, namestitev kipov ter namestitev zaščitnih kovinskih (svinčenih) strešic na horizontalne dele podstavkov, dokumentacijo in izdelavo poročila o opravljenih posegih.

Koper - Cerkev Marijinega vnebovzetja, EID 1-00239 - kamniti elementi

Kamniti ciborij sv. Nazarija je nedvomno eden pomembnejših in še neraziskanih draguljev. Evidentiranih je bilo tudi več kamnitih elementov na različnih lokacijah cerkve, ki so najverjetneje del prvotnega ciborija in pričeli z raziskavami arhivskega gradiva. Izvedeno je bilo dokumentiranje s 3D tehnologijo. Poleg arhivskega dela smo v preteklih letih izvajali tudi raziskave in konservatorsko-restavratorske posege na novo odkritem pluteju iz stolne cerkve. V letu 2024 je predvidena montaža na novi lokaciji, v rotundi sv. Elije v Kopru. Plošča bo prezentirana na način, da bosta vidni obe ploskvi.

Lesena polikromirana plastika in ostali leseni elementi

Bloška polica - Cerkev sv. Vincencija Fererskega, EID: 1-02321

Poslikan lesen strop in trije zlati oltarji iz 17. stol. so bili zaradi hude kontaminiranosti z insekti interventno demontirani. Izvedena je bila dezinfekcija – zaplinjevanje. Konservatorsko-restavratorski posegi so se začeli v letu 2023 in se bodo nadaljevali v letu 2024.

Koper - Cerkev Marijinega vnebovzetja, EID: 1-00239 - Pieta, lesena polikromirana plastika

Leseni kip Pieta v koprski stolnici je bil leta 2016 v vandalskem napadu poškodovan in nato podrobneje obravnavan že leta 2005 in pogojno označen kot beneško delo iz sredine 15. stoletja pod vplivom muranske slikarske šole. V letu 2024 je predvideno dokončanje vseh konservatorsko-restavratorskih posegov in prevoz na lokacijo.

Podpeč pri Črnem Kalu - Cerkev sv. Helene, EID 1454; prižnica, 18.stol.

V letu 2023 je bil v ateljeju izveden poseg na baldahinu ter odstranjevanje preslikav ter sanacija ometa na poškodbah konstrukcije prižnice na terenu. V letu 2024 se bodo konservatorsko-restavratorski posegi na prižnici končali z montažo baldahina in retušo poslikave na površini prižnice na terenu.

Ribčev laz v Bohinju - Cerkev Janeza Krstnika, EID: 1-0621

Stranski oltar (zgodnje 17.stol.) t.im. mali zlati oltar je bil v letu 2021 demontiran in prepeljan v atelje, kjer se je opravila dezinfekcija in prva sondiranja, v letu 2022 so bile izvedene poglobljene preiskave in začetek konservacije, v letu 2023 je bil v atelje pripeljan tudi oltar, lociran na nasprotni strani, ki je pendant in ga je zaradi preteklih posegov treba strokovno uskladiti s prvim. Dokončanje je predvideno v letu 2024.

Frajhajn - Cerkev sv. Areha, EID 1-03170; glavni oltar sv. Areha

Interventni poseg je bil opravljen maja 2018 ter jeseni istega leta prepeljan v atelje RC, 2019 je bila opravljena konservacija ter odstranjevanje preslikav z velikih arhitekturnih delov, nadaljevalo se je z izvedbo rekonstrukcije in retuše slikovnih površin inkarnata, pozlate in posrebritve na nekaterem okrasju z oltarja. Zaradi velikosti oltarja in številčnosti vseh njegovih delov bodo posegi trajali še nekaj let.

Svetina nad Laškim - Kapela sv. Križa, EID: 1-03332; glavni oltar

Poseg se izvaja na štirih lesenih polikromiranih plastikah glavnega oltarja baročnega kiparja Janeza Gregorja Božiča, ki so bile v zelo slabem stanju in zelo ogrožene. V letu 2021 je bila izvedena demontaža, zaščita, prevoz v restavratorski atelje, dezinfekcija proti delovanju aktivnih insektov ter najnujnejši ukrepi utrjevanja za zaustavitev propadanja. V letu 2022/23 se je poseg nadaljeval po programu, zaključek je predviden v letu 2024.

7.5.2. Načrtovanje, vodenje in izvedba zahtevnih konservatorsko-restavratorskih posegov na spomenikih v lasti države

Na podlagi sestanka z dne 8. 12. 2023 se na predlog Službe za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem (v nadaljevanju: SIRSP) v program dela ZVKDS za l. 2024 vključijo naslednji projekti, ki se izvajajo v okviru NOO:

Kulturni dom Črnomelj – konservatorsko-restavratorski posegi na doprskih kipih, stebrih v dvorani in reliefu;

Grad Turjak – konservatorsko-restavratorski posegi na poslikavah v Dalmatinovi kapeli;

Grad Šrajbarski turn – konservatorsko-restavratorski posegi na dveh poslikanih urah in treh reliefnih grbih na fasadah (delovne odre za poseg zagotovi MK);

Vrba na Gorenjskem - Prešernova rojstna hiša – konservatorsko-restavratorski posegi na kamnitih elementih; napisna plošča (rodovnik rodbine), portal, stopnišče in kamnita kapa, okenski okvirji, korito iz masivnega kamna

Grad Negova – konserviranje stenskih poslikav pred gradbenimi posegi, sondiranje ostenij za namen injektiranja objekta.

V skladu s 5-letnim programom izvedbe konservatorsko-restavratorskih posegov bo ZVKDS v okviru javne službe v l. 2024 izvedel posege na naslednjih spomenikih v državni lasti:

Konserviranje rimskodobnega deblaka iz 2. stol. pr. n. št.

Po začetnih posegih v letu 2019 se je vzpostavilo pogoje za sušenje deblaka. Deblak se suši v posebnih pogojih, zavrt v paropropustno folijo. Ves čas izvajamo monitoring in spremljamo sušenje, saj gre za izredno počasen in kompleksen postopek. Faza sušenja se bo glede na meritve v obdobju 4 let, predvidoma podaljšala za obdobje 2 – 3 let. Ko bo deblak ustrezno suh za muzejsko prezentacijo, bo obdelan z zaščitnim premazom in prepeljan v muzej.

Konserviranje deblaka z Bleda in prepleta iz Mengša

Spomladi 2024 načrtujemo zaključevanje utrjevanja obeh predmetov. Sledila bo polimerizacija utrjevalca pri temperaturi okrog 60 °C. Po zaključeni polimerizaciji bosta predmeta zavita v plastične folije, postopek pa se bo nadaljeval z nadzorovanim sušenjem, ki bo predvidoma trajalo več let.

Celje - Arheološko najdišče Celje (EID 1-00056); Muzejski trg

V letu 2024 so predvidena zaključna kons.-rest. dela na fragmentih stropne poslikave (fragmenti bodo očiščeni, utrjeni in zlepljeni v večje segmente). Hkrati bi se izvedlo 3D skeniranje sestavljenih kompozicij, na podlagi katerega bi naredili načrt za izvedbo nosilne konstrukcije poslikave. Sklicana bo 4. mednarodna strokovna komisija in strokovni ogled analognih primerov v tujini. Na relaciji PMC in MK bo potrebno doreči financiranje zaključne faze projekta.

Finančna ocena 7 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	365.700,00 €
---------------------------	--------------

Kazalec uspešnosti	ZVKDSa skupaj
št. planiranih zadev	47

Predviden čas dela:	47.150,00 ur
----------------------------	--------------

8. Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav ter raziskovalnih projektov s področja preventivne arheologije

8.1. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav ter poizkopavalnih postopkov spomenikov v lasti države, ki se financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi: tretja točka tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1

Arheološke raziskave območij spomenikov v državni lasti so ena izmed pomembnejših nalog državne javne službe, ki jo izvajamo v skladu z določili tretje točke tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1. Sestavni del vsake arheološke raziskave je tudi poizkopavalna obdelava arhiva najdišča, ki pa se v skladu z določili Pravilnika in 33. člena ZVKD-1 izvaja v dveh do petih letih po zaključku terenskega dela raziskave.

Projekti, ki jih vodi Služba za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem (NOO, Natura, integralna sredstva):

Odločba MK št. 62200-3/2023-3340-10 z dne 5. 1. 2024

ZVKDS bo v okviru programa dela za leto 2024 prejel sredstva v višini 351.300,97 € za izvedbo predhodnih arheoloških raziskav (arheološko izkopavanje) na območju prenove SNG Drama:

1. Programske materialne stroške v višini 286.302,00 € in
2. Stroške dela v višini 64.998,97 €.

Dela se iz leta 2023 kontinuirano nadaljujejo tudi v 2024. ZVKDS je januarja 2024 oddal na MK zahtevek v višini 215.838,89 € za stroške, ki so nastali decembra 2023.

Projekti, ki jih ZVKDS vezano na prioritete MK lahko izvede namesto PAR za DPN:

- Šrajbarski turn – arheološke raziskave ob gradnji na mestu odvodnjavanja.
- Predjama – Kašča – dokumentiranje ob gradnji.
- Grad Negova – poizkopavalna obdelava gradiva iz raziskav 2021 - 2022.
- Samostan Kostanjevica na Krki – geofizikalne raziskave in izkop testnih sond.

8.2. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz prve alineje 2. odstavka 34. člena ZVKD-1 in druge alineje 3. odstavka 34. člena

8.2.1. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav območij prostorskih aktov po 80. členu ZVKD-1

Predhodne arheološke raziskave območij prostorskih aktov po 80. členu ZVKD-1 se izvajajo v skladu z razpoložljivimi sredstvi in naročili MK.

8.2.2. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin na stavbnem zemljišču, ki je registrirano arheološko najdišče, če gradi investitor, ki je fizična oseba, stanovanje za lastne potrebe ali se na stavbnem zemljišču gradijo neprofitna najemna stanovanja

Izvajajo se predhodne arheološke raziskave za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin na stavbnem zemljišču, ki je registrirano arheološko najdišče, če gradi fizična oseba stanovanje za lastne potrebe ali se na takšnem zemljišču gradijo neprofitna najemna stanovanja. Število in termimska dinamika raziskav je odvisna od naročil MK..

8.3. Vodenje in izvedba arheoloških raziskav in drugih raziskovalnih projektov s področja preventivne arheologije po naročilu MK

Izvedba raziskovalnih projektov (raziskave in druge analize) s področja preventivne arheologije po naročilu MK skladno s četrto točko tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1, tudi v povezavi z izdanimi odločbami o arheološkem najdišču po 27. členu ZVKD-1.

8.4. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz prve alineje 3. odstavka 34. člena ZVKD-1

Predhodne arheološke raziskave za sprostitev stavbnega zemljišča za gradnjo, če zemljišče ni registrirano kot arheološko najdišče in se ob gradnji ali drugem posegu odkrijejo arheološke ostaline kljub predhodni raziskavi iz 80. člena ZVKD-1, se izvajajo v skladu z razpoložljivimi sredstvi in naročili MK.

8.5. Vodenje in izvedba predhodnih arheoloških raziskav iz pete alineje 3. odstavka 34. člena (izvedba raziskav za potrebe presoje vplivov na arheološke ostaline)

Kot podlago za pripravo smernic in podatkov o arheoloških ostalinah MK v postopku okoljske presoje (CPVO, PVO) v skladu z določili 3. odstavka 34. člena in 5. odstavka 76. člena ZVKD-1 lahko zagotovi izvedbo predhodnih arheoloških raziskav za oceno arheološkega potenciala na območjih prostorskih aktov na državni, regionalni in lokalni ravni. Raziskave, katerih stroški se iz proračuna RS krijejo skladno s peto alinejo tretjega odstavka 34. člena ZVKD-1, se bodo izvajale v skladu z naročili MK.

V primeru preusmeritve sredstev namenjenih za to postavko na postavko 8.1. je realizacija možna ob zagotovitvi dodatnih sredstev.

Finančna ocena 8 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	148.590,00 €
Dodatni projekti 2024	135.462,08 €
<i>od tega PMS</i>	<i>84.120,16 €</i>
<i>od tega stroški dela</i>	<i>51.341,92 €</i>

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	14

Predviden čas dela:	11.746,00 ur
----------------------------	--------------

9. Projekti za razvijanje zavesti o dediščini (popularizacija)

9.1. Odnosi z javnostmi

Komuniciranje z mediji in drugo zainteresirano javnostjo. Posredovanje podatkov in po potrebi dokumentacije zainteresiranim posameznikom iz arhivske dokumentacije, vključno z zagotavljanjem informacij javnega značaja. Slednje zajema, poleg neposrednih odgovorov medijem, ki jih izvajamo vsakodnevno, tudi pripravo sporočil za javnost, organizacijo novinarskih srečanj, zasnovano komunikacijskih gradiv ipd. Druge komunikacijske aktivnosti povezane s kulturnim turizmom.

9.1.1. Spletno komuniciranje

Dopolnitev in nove spletne vsebine povezane s postavitvijo in prilagoditvijo spletnih strani ZVKDS, zakonskim okvirom in osebam s posebnimi potrebami. Sprotno urejanje spletnih vsebin, vodenje, koordinacija in dopolnitve internih spletnih strani – intranet, vzdrževanje in krepitev odnosov s ciljnim skupinami različnih socialnih medijev FB, Instagram itd., kreiranje in izdajanje občasnika – spletnika 16-18 izdaj, pisanje blogov, intervjujev, člankov, nagovorov.

9.1.2. Celostna grafična podoba

Izdelave nove celostne grafične podobe, zasnova in priročnik (aplikacije na ključne komunikacijske elemente, table, vizitke, dopise, logotipe, promocijska gradiva itd.).

9.1.3. Strateško vodenje odnosov z deležniki in javnostmi

Vzpostavljanje, grajenje in vzdrževanje odnosov med ZVKDS ter njegovimi deležniki in javnostmi. Med drugim:

- mediji (novinarska srečanja, Miklavževo srečanje),
- nastopi vodstva,
- občasnik,
- interna javnost (letno srečanje, skupne predstavitve, horizontalno povezovanje),
- tuji državljani (nudenje nasvetov in informacij v tujem jeziku),
- predstavitev primerov dobrih praks na spletu,
- promocija našega dela skozi medije.

9.2. Založništvo

Publiciranje strokovnega dela ZVKDS je zelo pomemben segment in skladno s finančnimi okviri skušamo ohraniti kontinuiteto izdajanja osnovnih strokovnih publikacij, ki imajo dolgoletno tradicijo kot tudi vseh ostalih publikacij, ki so v zadnjih letih postale prepoznavne tako v strokovnih kot tudi v laičnih krogih.

9.2.1. Publikacije ZVKDS: Varstvo spomenikov, Poročila, Kulturni in naravni spomeniki, Vestnik, RES. - publikacije RC, Zbirka AAS, Monografije CPA, Naša dediščina, ZVKDS se predstavi

Izdajanje ključnih rednih strokovnih publikacij (Varstvo spomenikov, Poročila, Kulturni in naravni spomeniki, Vestnik, RES. - publikacije RC, Zbirka AAS, Monografije CPA) in v okviru finančnih možnosti tudi drugih strokovnih publikacij (Naša dediščina, ZVKDS se predstavi).

9.2.2. Druge publikacije in znanstveni članki

Skladno s finančnimi možnostmi in v sodelovanju z drugimi inštitucijami bo ZVKDS poskušali poleg rednih publikacij zagotoviti tudi izdajo drugih publikacij.

Zaposleni redno objavljajo svoje strokovne prispevke in znanstvene članke tudi v zunanjih publikacijah. Prav tako zaposleni sodelujejo tudi v zunanjih uredniških odborih.

9.3. Dnevi evropske kulturne dediščine

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) so skupni projekt evropskih držav, ki predstavlja skupne značilnosti dediščine v posameznih državah, po drugi strani pa razkriva njihove posebnosti. V letu 2024 se bomo pridružili evropski temi »Heritage of Routes, Networks and Connections« s slovenskim prevodom Kulturne poti in povezave. DEKD se izvaja več kot 30 let, v Sloveniji jih bomo izvedli 34.

9.4. Teden kulturne dediščine

Teden kulturne dediščine je poseben vsebinski sklop DEKD, s katerim želimo doseči boljšo vključenost vsebin s področja ohranjanja kulturne dediščine v vzgojno-izobraževalne procese in sicer v formalnem in neformalnem izobraževanju in bo v letu 2024 potekal že 11. leto.

9.5. Kulturni bazar

Kulturni bazar (KB) je skupni projekt več ministrstev, katerih skupni cilj je izbira in predstavitev kvalitetnih projektov, ki dobijo svoj prostor v šolah in dvig ravni kulturno-umetnostne vzgoje v šolah. Predviden je tudi regionalni KB v Mariboru. Področje kulturne dediščine v KUV koordinira predstavnica ZVKDSa, ki je članica programskega sveta KB.

9.6. Projekt SPOZNAJ, VARUJ, OHRANI

V letu 2024 bomo nadaljevali in nadgrajevali že vzpostavljen in utečen način dela popularizacije kulturne dediščine ob upoštevanju vseh ukrepov s strani države. Del aktivnosti se prenaša v spletno okolje, kjer bodo na voljo celostno obravnavani izbrani sklopi kulturne dediščine. Zastavljeni cilji so vključitev oziroma nadgradnja SVO v vrtce, OŠ in SŠ, univerze, ljudske univerze/fakultete za tretje življenjsko obdobje. Poleg utečenih aktivnosti bomo pripravili e-vsebine (npr. e-delovne liste), tematske sklope predavanj (zoom, teams) ter dediščinske delavnice (krajši video zapisi) v sodelovanju z drugimi inštitucijami.

9.7. Projekti za razvijanje zavesti javnosti o ohranjanju in varovanju kulturne dediščine

V projekte za razvijanje zavesti javnosti o ohranjanju in varovanju kulturne dediščine bomo v letu 2024 vključili tudi dogodke, ki so povezani s priporočili MK.

9.7.1. Posveti, predavanja, delavnice za popularizacijo dediščine

Ohranjanje dediščine je nadgradnja načina dojetja naše materialne in duhovne preteklosti in odnos do naše kulturne dediščine, ki nam postavlja ogledalo v katerem se odseva naše dojetje lastne identitete in demokracije sveta, Evrope in Slovenije. V letu 2024 bomo izvedli več izobraževalnih vsebin, razstav, posvetov, strokovnih predavanj, okroglih miz in delavnic, katerih osnovni namen bo ozaveščanje širše javnosti, da je kulturna dediščina pomembna sooblikovalka našega vsakodnevnega življenja. Kulturna dediščina s tradicijo in družbenimi normami vpliva na človekovo vedenje, kar pa je posebej pomembno zlasti pri preoblikovanju oz. sprejemanju podnebnih ukrepov na kulturno ustrezen, vključujoč in pravičen način. V Sloveniji se vse premalo pogovarjamo o razvojnih potencialih kulturne dediščine, o trajnostni uporabi kulturne dediščine, o vplivih podnebnih sprememb na kulturno dediščino, o kulturnem turizmu,... zato bo ZVKDS organiziral ali sodeloval na čim več posvetih, predavanjih in delavnicah namenjenih ozaveščanju širše javnosti.

9.7.2. Razstave ZVKDS

Pomemben element popularizacije in predstavitve našega dela so tudi razstave, ki se vežejo na aktualne vsebine našega dela in pomembno prispevajo k prepoznavnosti našega poslanstva. ZVKDS ima galerijske

prostore na Rimski 1 (Spomeniškovarstveni center), na OE Kranj in na OE Novo mesto. Poleg tega sodelujemo z razstavami tudi ob zaključku pomembnih projektov v lokalnih okoljih.

Spomeniškovarstveni center (SVC)

Spomeniško varstveni center predstavlja prostor konceptualnega predstavljanja, promocije in popularizacije kulturne dediščine v slovenskem prostoru skozi delo ZVKDS in drugih. V letu 2024 bomo v SVC izvedli 2 razstavi povezani s predstavitvijo našega dela:

1. Leseni poslikani stropovi-opus/Sv. Primož, 18. 3. - 27. 5. 2024
2. Razstava Carpaccio, 9. 9. 2024 – 29. 11. 2024

9.7.3. Strokovne knjižnice

Redno delo: izbor, nabava, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva in drugih informacijskih virov uporabnikom, vsebinska in formalna obdelava gradiva.

Finančna ocena 9 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	159.720,00 €
Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	199
Predviden čas dela:	20.488,00 ur

10. Mednarodno sodelovanje

Mednarodno sodelovanje je izjemno pomembno za razvoj stroke in ZVKDS bo tudi v letu 2024 težil, da se bo aktivno mednarodno udeleževal tako na rednih letnih konferencah kot tudi na simpozijih in da bo tudi v prihodnje sodeloval s tujimi sorodnimi inštitucijami. Prav tako bomo aktivno sodelovali pri vseh aktivnostih UNESCO in drugimi mednarodnimi organizacijami in sicer skladno s finančnimi in kadrovskimi možnostmi.

10.1. Sodelovanje pri pripravi nominacij na seznam svetovne dediščine in drugi projekti povezani z UNESCOM

Sodelovanje pri aktivnostih, povezanih z nacionalnimi in transnacionalnimi nominacijami za vpis na Sezname svetovne dediščine.

Sodelovanje z ICOMOS-om Slovenija in mednarodnim ICOMOS-om:

- Udeležba na letnem sestanku Znanstvenega sveta za arhitekturo 20. stol. pri ICOMOS.
- Udeležba na generalni skupščini ICOMOS-a in sestankih delovnih skupin. (Predstavnici ZVKDS sta vključeni v delovno skupino »Sustainable Development Goals Work Group« in »Climate Action Working Group«.

10.2. Sodelovanje pri projektih Sveta Evrope (izvajanje konvencij Sveta Evrope)

Sodelovanje pri projektih Sveta Evrope na njihovo povabilo ali po navodilu pristojnega ministrstva.

10.3. Drugo mednarodno sodelovanje

10.3.1. Sodelovanje pri drugih projektih EU

EUSAIR: Sodelovanje v Tematski usmerjevalni skupini 3. stebra Strategije EU za jadransko-jonsko regijo. Sodelovanje zahteva udeležbo na sestankih in delavnicah tematske usmerjevalne skupine, ki se odvijajo na območju Italije, Slovenije, Hrvaške, BIH, Srbije, Albanije, Črne Gore in Grčije.

10.3.2. Sodelovanje na rednih letnih konferencah

- European Heritage Heads Forum – Krakow: udeležba na letnem srečanju.
- EAA (European Association of Archaeologists).
- EAC (Europea Archaologiae Consilium).
- European Heritage Heads Forum, ECONOMIC TASKFORCE FOR ECONOMY AND STATISTICS: sodelovanje v ekspertni delovni skupini za ocenjevanje in usmerjanje raziskave v okviru; delo na projektu: kazalniki družbenega vpliva na kulturno dediščino.
- ESPON 2020 Cooperation Programme (udeležba na sestankih, pregled gradiv, posredovanje mnenj).
- E.C.C.O. - European Confederation of Conservator-Restorers' Organisations
- Sodelovanje v mreži Reseau Art Nouveau.
- Arbeitskreis für Theorie und Denkmalpflege.
- SEK 11.

10.3.3. Mednarodno in drugo sodelovanje z inštitucijami in posamezniki na področju konservatorstva, konservatorstva - restavratorstva in preventivne arheologije

Sodelovanje s službami s področja varovanja nepremične in z njo povezane premične in nesnovne kulturne dediščine in drugimi strokovnimi inštitucijami v evropskih državah (Avstrija, Italija, Madžarska, Češka, Slovaška, Hrvaška, Srbija...) in ostalimi državami nekdanje Jugoslavije je izjemnega pomena za izmenjavo strokovnega znanja in uveljavljanja enotnih metod dela na področju varovanja in ohranjanja kulturne dediščine.

10.3.4. Aktivna udeležba ali so organizacija na mednarodnih simpozijih, posvetih, konferencah, delavnicah in sejmih

Aktivna udeležba strokovnjakov je nujna za strokovni razvoj in poglobljanje mednarodnih kontaktov, kar se je še posebej pokazalo v času pandemije, saj so bili prekinjeni ustaljeni načini strokovnega sodelovanja. Velika večina dogodkov je izvedena virtualno ali hibridno, kar omogoča tudi večje število udeležencev. V tekočem letu predvidevamo aktivno udeležbo na vsaj **20**-ih dogodkih. Sodelovanje zaposlenih bo usklajeno z finančnimi in kadrovskimi zmožnostmi.

Finančna ocena 10 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	49.400,00 €
---------------------------	-------------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	66

Predviden čas dela:	5.262,00 ur
----------------------------	-------------

11. Druge naloge

11.1. Upravljanje nepremičnih spomenikov v lasti države

Novo mesto - Grad Grm, EID 1-08677; redno vzdrževanje objekta, sodelovanje pri pripravi celovite preнове in investicijsko vzdrževanje objekta (prenova dotrajane električne napeljave, ureditev elektro napajanja in priklopa na kanalizacijsko omrežje; zamenjava dotrajanih oken, sanacija žlebov in odvodnjavanja, sanacija razpadajočih vencev, sanacija razpok, itd).

Triglav - Aljažev stolp, EID 1-05531; redni monitoring (fotodokumentacija, popis stanja po obrazcu, izdelava poročila, spremljanje stanja površinskih premazov na Aljaževem stolpu), odprava manjših poškodb (odstranjevanje nalepk in napisov, barvanje odrgrnin in prask, zategnitev in podmazovanje vijachenih sklopov, odprava lokalnega rjavenja, uravnavanje napetosti jeklenic, ureditev kamnite zložbe okoli stolpa, čiščenje Staničevega zavetišča ...).

Ajdna nad Potoki – Arheološko najdišče Ajdna, EID 1-00564: redni monitoring, vzdrževanje poti, košnja, odprava manjših poškodb.

11.2. Drugi projekti po naročilu MK

11.2.1. Izvajanje praktičnega izobraževanja - obvezne delovne prakse za dijake in študente ter mentorstva za študente

Izvajanje praktičnega izobraževanja oziroma obvezne delovne prakse za dijake in študente ter mentorstva za študente v skladu z Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN in 102/23), Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04, 100/13, 54/22 – ZUPŠ-1 in 102/23), Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06, 68/17, 46/19 in 95/23) ter drugo ustrezno zakonodajo s tega področja. Praktično izobraževanje oziroma usposabljanje – obvezno delovno prakso bomo izvajali z ustreznimi različnimi izobraževalnimi inštitucijami na podlagi sklenjene pogodbe med vsemi deležniki praktičnega izobraževanja oziroma usposabljanja.

11.2.2. Sodelovanje pri izvajanju strokovnih izpitov za področje varstva nepremične dediščine

Sodelovanje pri delu izpitnih komisij, pripravi in izvedbi izpitnih vsebin ter v komisijah za strokovne nazive v konservatorstvu in konservatorstvu–restavradorstvu.

Mentorstvo za strokovne izpite

Izobraževanje in mentorstvo kadrov v konservatorski in konservatorsko-restavratski stroki.

11.2.3. Izvajanje programov usposabljanja in vseživljenjskega učenja s področja varstva dediščine

»Šola preнове«, program usposabljanja izvajalcev za kakovostno prenovu stavbne dediščine. Obseg: štiri večdnevne delavnice, 10 enodnevni delavnic, priprava informacij za javnost (tiskovne konference) o poteku ŠP in podelitvi priznanj ŠP lastnikom za kvalitetno izvedeno prenovu kulturne dediščine.

11.3. Izpopolnjevanje in usklajevanje potreb po izobraževanju kadrov na področju varstva nepremične dediščine

ZVKDS je evidentiral potrebe po izobraževanju in izpopolnjevanju svojih zaposlenih. V sprejetem Pravilniku o izobraževanju, z dne 24. 3. 2010 (v nadaljevanju: Pravilnik o izobraževanju) so definirana merila za določitev prioritet in postopek za dodelitev sredstev v okviru finančnih možnosti. Evidentirane so potrebe po izobraževanju zaposlenih v ZVKDS in potrebe po izvedbi programov usposabljanja različnih zainteresiranih, ki naj jih izvaja ZVKDS.

Za razvoj stroke in posameznih kadrov Pravilnik o izobraževanju omogoča naslednje oblike izobraževanja in usposabljanja:

- izobraževanje za pridobitev ustrezne izobrazbe po javno veljavnih izobraževalnih oziroma študijskih programih,
- usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije,
- opravljanje pripravništva in priprava na strokovni izpit,
- priprava na pridobitev strokovnega, znanstvenega ali akademskega naziva,
- strokovno izpopolnjevanje (seminarji, tečaji, delavnice in podobno), kjer zaposleni lahko pridobi ustrezne strokovne kompetence: aktivno ali pasivno sodelovanje,
- praksa na drugih delovnih mestih v ZVKDS ali pri drugih pravnih osebah doma in v tujini, kjer zaposleni lahko pridobi ustrezne delovne izkušnje,
- druge oblike usposabljanja in izpopolnjevanja, ki so po vsebini povezane z nalogami ZVKDS.

Zajema plačilo obveznosti po že sklenjenih pogodbah o izobraževanju, nakup najnujnejše strokovne literature, časopisov in revij ter najnujnejših seminarjev s področja delovanja ZVKDS, s finančno-računovodskega, kadrovskega področja in področja javnih naročil.

ZVKDS v letu 2024 ne bo sklepal novih pogodb o izobraževanju, s katerimi bi sofinanciral študij zaposlenih.

Informacija o potrebah po izobraževanju in usposabljanju z oceno stroškov:

Vrsta izobraževanja / usposabljanja	EVIDENTIRANE POTREBE	OCENA STROŠKOV V EUR
dodiplomski študij – novi kandidati	0	0,00
dodiplomski študij – obstoječe pogodbene obveznosti	0	0,00
PODIPLOMSKI ŠTUDIJ – novi kandidati	0	0,00
PODIPLOMSKI ŠTUDIJ – obstoječe pogodbene obveznosti	7	0,00
strokovno izpopolnjevanje (seminarji, tečaji, delavnice in podobno), kjer zaposleni lahko pridobi ustrezne strokovne kompetence	190	29.434,00
opravljanje pripravništva in priprava na strokovni izpit	7	700,00
priprava na pridobitev strokovnega, znanstvenega ali akademskega naziva	0	0,00
praksa na drugih delovnih mestih v ZVKDS ali pri drugih pravnih osebah doma in v tujini, kjer zaposleni lahko pridobi ustrezne delovne izkušnje	0	0,00
druge oblike usposabljanja in izpopolnjevanja, ki so po vsebini povezane z nalogami ZVKDS	0	0,00

11.4. Izvajanje drugih nalog v soglasju z ministrstvom

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11) in Pravilnikom o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02, 29/03 – popr., 124/06 in 43/11 – ZVZD-1) planiramo, da se bo v letu 2024 cca. 93,50 delavcev, ki so financirani iz državnega proračuna (osnovna odločba MK), moralo udeležiti obdobjnega zdravniškega pregleda.

V soglasju z MK se izvajajo še naslednje naloge:

- Sodelovanje s stanovskimi društvi (SKD, DRS, SUZD, SDE, SAD, ...).
- Partnerstvo za ohranitev kraške suhozidne gradnje. Redna in aktivna udeležba na sestankih in aktivnostih delovne skupine za raziskave in razvoj.
- Koordiniranje konzorcija za partnerstvo ohranjanja in oživljanja obrambnega sistema Claustra.
- Mreža kulturnih poti Sveta Evrope Slovenije.
- Sodelovanje z nacionalnimi inštitucijami (NG, MG, NM, EM, MGML ...) s področja varstva kulturne dediščine.
- Sodelovanje s sindikatoma s področja kulture (SVIZ, GLOSA).

Finančna ocena 11 – vir MK:

Osnovna javna služba 2024	127.034,00 €
---------------------------	--------------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	271

Predviden čas dela:	9.727,00 ur
----------------------------	-------------

II. PROJEKTI, KI SE NE (SO)FINANCIRAJO IZ DRŽAVNEGA PRORČUNA NAMENJENEGA KULTURI IN SO V JAVNEM INTERESU

12. Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov

12.1. Priprava konservatorskih načrtov za spomenike, ki niso v lasti države

Izdelava konservatorskih načrtov, katerih naročniki so lokalne skupnosti, razni ZVKDSi, drugi lastniki ali upravljavci spomenikov;

12.2. Vodenje in izvajanje predhodnih raziskav spomenikov, ki niso v lasti države

Vodenje in/ali izvajanje raziskav v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji. Naročniki so lokalne skupnosti, razni ZVKDSi, drugi lastniki ali upravljavci spomenikov. V večini primerov gre za izvedbo raziskav, ki so potrebne za izdelavo raznih projektnih dokumentacij, z njimi povezanimi popisi del ali popisi za potrebe izdelave razpisnih dokumentacij.

12.3. Izdelava konservatorsko-restavratorske projektne dokumentacije za posege, ki se ne financirajo iz sredstev MK

Izdelava izvedbenih konservatorsko-restavratorskih dokumentov, potrebnih kot ocene za pridobivanje sredstev, izbiranje izvajalcev in za izvajanje samo. Večina jih je na področju štafelajnega slikarstva, sledijo kiparstvo (les, kamen, štukatura), druga specifična področja (bron ...), občasno pa gre tudi za izdelavo kompleksnih dokumentov za stavbno dediščino ali arhitekturne celote.

12.4. Načrtovanje, vodenje in izvedba konservatorsko-restavratorskih posegov, ki se ne financirajo iz sredstev MK

Trenutno ni tovrstnih projektnih vsebin.

12.5. Sodelovanje pri varstvu dediščine v primeru oboroženega spopada in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami – izvedbeni del

Trenutno ni tovrstnih projektnih vsebin.

12.6. Priprava in izdelava konservatorskih načrtov za spomenike v lasti države, ki se ne financirajo iz sredstev MK

Trenutno ni tovrstnih projektnih vsebin.

Finančna ocena 12 – vir:

Drugi viri + druga ministrstva oz. lokalne skupnosti - PMS	0,00 €
--	--------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	0

Predviden čas dela:	1.091,00 ur
----------------------------	-------------

13. Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav

13.1. Vodenje in izvedba predhodnih in drugih arheoloških raziskav ter poizkopavalnih postopkov obdelave arhivov arheoloških najdišč vključno z objavo, ki ne sodijo v drugi in tretji odstavek 34. člena ZVKD-1

Nadaljujemo pa tudi z izvedbo poizkopavalnih del na arheološkem gradivu, ki je bilo izkopano na območju gradnje avtocestnega križa. Obseg del je v celoti vezan na finančno strategijo naročnika, načrtovani vsakoletni obseg del in nalog se bo usklajeval v prvem mesecu tekočega koledarskega leta.

Finančna ocena 13 – vir:

Drugi viri + druga ministrstva oz. lokalne skupnosti	430.826,68 €
<i>od tega PMS</i>	<i>397.027,11 €</i>
<i>od tega Stroški dela</i>	<i>33.799,57 €</i>

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	1

Predviden čas dela:	2.186,00 ur
----------------------------	-------------

14. Raziskovalni in razvojni projekti

14.1. Projekti financirani iz proračuna EU

Projekti v izvajanju

IPERION HS - Integrating Platforms for the European Research Infrastructure ON Heritage Science

Trajanje projekta: 1. 4. 2020 – 31. 3. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 74.393,50 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Glavni rezultat: Glavni cilj IPERION HS - Integrating Platforms for the European Research Infrastructure ON Heritage Science, ki ga vodi CNR iz Italije, je nudenje dostopa do raziskav na dediščini v okviru treh laboratorijev: MOLAB, FIXLAB, ARCHLAB. Vloga RI CK, ZVKDS je koordiniranje nacionalnega (slovenskega) vozlišča v okviru Laboratorija za makromolekule v kulturni dediščini, ki je ena od ponudb FIXLAB laboratorija.

Vloga ZVKDS: Partner. Vodilni partner: CNR (Italija). Ostali partnerji: Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, The Cyprus Institute, Ústav Teoretické A Aplikované Mechaniky AVCR, Deutsches Archaeologisches Institut, Agencia Estatal Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Centro Nacional de Investigación sobre la Evolución Humana, Centre National de la Recherche Scientifique, Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities – ERIC, Foundation for Research and Technology Hellas, Magyar Tudományok Akadémia Atommagkutató Intézet, The Discovery Programme, Israel Antiquities Authority, Central European Research Infrastructure Consortium – ERIC, PIN – Servizi didattici e scientifici per l'Università di Firenze, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap-Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Uniwersytet Mikolaja Kopernika W Toruniu, Laboratorio Nacional de Engenharia Civil, University College London.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	12.796,25 €
Lastna udeležba	0,00 €

CHARTER - Cultural heritage actions to refine training, education and roles

Razpis: Erasmus+ A2: Sector Skills Alliances – Blueprint for sectoral cooperation on skills

Trajanje projekta: 1. 1. 2021 – 31. 12. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 100.000,00 € (točna razdelitev sredstev še ni natančno opredeljena)

Lastna udeležba: 0,00 €

ZVKDS skupaj s 27 evropskimi organizacijami sodeluje v projektu CHARTER-Cultural Heritage Actions to Refine Training, Education and Roles <https://charter-alliance.eu/>, ki je financiran v okviru programa Erasmus + na področju SECTOR SKILLS ALLIANCES (Blueprint Cultural Heritage). Cilji projekta so: zbiranje informacij na področju izobraževanja, zaposlovanja in mobilnosti strokovnjakov, ki pomagajo pri ohranjanju kulturne dediščine, razvoj novih strategij za izboljšanje stanja, nadgradnja obstoječih in razvoj novih izobraževalnih programov kot pomoč pri vzpostavitvi novih poklicnih profilov, oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta, ki se bo izvajal na nacionalni in regionalni ravni ter spodbujanje uporabe EU orodij za dolgotrajno usposabljanje in izobraževanje. Naloge ZVKDS v projektu so: analiza nacionalnega stanja pri kompetenc poklicnih profilov, izoblikovanje poklicnih standardov, sodelovanje pri popularizaciji projekta, izboljšati vlogo slovenske kulturne dediščine na mednarodni ravni in organizacija prvega mednarodnega srečanja partnerjev. V letu 2022 se bodo nadaljevale vse našete aktivnosti projekta s poudarkom na pregledu izobraževanja in kompetencah strokovnega kadra.

Vloga ZVKDS: projektni partner. Ostali partnerji: Univerza v Barceloni (vodilni partner); Department of Culture, Heritage and the Gaeltach (Irsko); E.C.C.O (Belgija); Akademie der bildenden Künste Wien; Réseau Européen pour le Management et les Politiques Culturelles (Belgija); Erasmus Universiteit Rotterdam; European Regions research and Innovation Network Asbl (Belgija); European Historic Houses AISBL (Belgija); FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (Belgija); Fondazione Scuola dei beni e delle attività culturali; Göteborgs Universitet; Conseil International des Monuments et des Sites

Association (Francija); Institutul National al Patrimoniului (Romunija); Kultur und Arbeit (Nemčija); Museovirasto national board of antiquities (Finska); Nacionālās kultūras mantojuma pārvalde (Latvija); Deutscher Museumsbund e.V; Univeristà degli studi di Genova; Université Sorbonne Paris; Veneranda Fabbrica del Duomo.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	44.990,13 €
Lastna udeležba	0,00 €

ŠOLA PRENOVE za nove generacije in dediščino 21. stoletja

Razpis: Norway Grants; Iceland Liechtenstein Norway Grant

Trajanje projekta: 1. 6. 2022 – 30. 4. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 38.500,00 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Glavni cilj projekta je vzpostaviti medinstitucionalno okolje in učne prakse za bolj načrtno izobraževanje novih generacij v osnovni šoli o kulturni dediščini in prenovi kot pomembnih kompetencah in vrednotah za življenje in delo v 21. Stoletju. Prek različnih oblik sodelovanja, vzajemnega učenja in usposabljanja bo projekt Šola preнове za nove generacije vzpostavila platformo sodelovanja ključnih deležnikov nacionalne ravni povezanih s kreiranjem politik na področju vključevanja dediščine v izobraževalni sistem (ministrstva in nacionalne agencije pristojne za kulturo, izobraževanje in prostor, relevantni inštituti in fakultete ter predstavniki gospodarstva). Prek Učnega laboratorija ZZMS bo zagotovljen trajen prenos v projektu prepoznanih obsoječih praks poučevanja s kulturno dediščino, norveških izkušenj in novorazvite prakse poučevanja v slovensko osnovnošolsko okolje. Prva skupina zainteresiranih učiteljev bo usposabljana za uporabo posebnega priročnika in didaktičnih pripomočkov, skupina ravnateljev in strokovnih delavcev pa za kakovostnejše izvajanje karijerne orientacije učencev na področju poklicnih priložnosti, ki jih nudi prenova kulturne dediščine v slovenskem in evropskem prostoru.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	7.089,33 €
Lastna udeležba	0,00 €

ARCHE: »Alliance for Research on Cultural Heritage in Europe«

Trajanje projekta: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

Proračun projekta (del ZVKDS): 28.175,00 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Projekt se izvaja pod vodstvom francoskega Ministrstva za kulturo ter sodelovanjem resornih ministrstev in agencij Italije, Norveške, Švedske, Španije, Združenega kraljestva, Nizozemske idr. V tem projektu Raziskovalni inštitut ZVKDS sodeluje kot partner. Namen projekta je, da razvije strateško, politično, organizacijsko in operativno podlago za oblikovanje Partnerstva, ki bo nasledilo obstoječo JPI - Skupno programsko iniciativo »Kulturna dediščina in globalne spremembe« . Tovrstne iniciative odločilno oblikujejo evropski raziskovalni prostor. JPI in prihodnje Partnerstvo sta pomembna mehanizma multilateralnega sofinanciranja raziskav, oblikovanja raziskovalnih prioritet in sodelovanja med EU ministrstvi na področjih kulture, kulturne dediščine in znanosti. Prednosti so, da na ta način globlje integriramo slovensko raziskovalno skupnost v mednarodne tokove.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	10.888,48 €
Lastna udeležba	0,00 €

E-RIHS IP: »European Research Infrastructure for Heritage Science Implementation Phase«

Trajanje projekta: 1. 10. 2022 – 30. 9. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 46.000,00 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Projekt vodi CNR Italija, RI-ZVKDS je partner.

Cilj projekta je omogočiti fazo implementacije E-RIHS in priprava delovanja E-RIHS ERIC, tudi v podporo njegovemu pozicioniranju kot referenčne raziskovalne infrastrukture za področje dediščinske znanosti v EU in svetu. Cilji in metodologija, ki podpirajo delovni načrt E-RIHS IP, so namenjeni in nameravajo premagati ozka grla, kar je bilo poudarjeno v priporočilih poročila o spremljanju ESFRI iz leta 2020, poročila strokovne skupine na visoki ravni ES (2020) in ERIC ocena 1. koraka (2021). Usklajeni ukrepi so namenjeni: (i) izvajanju in dokončanju strukture upravljanja E-RIHS; (ii) podpora upravljanju E-RIHS s strategijami in povezanimi izvedbenimi načrti glede človeških virov, nabava, obvladovanje tveganj in sistem kakovosti; (iii) vzdrževati in nadgrajevati uveljavljeno odličnost E-RIHS pri uporabniškem dostopu in spodbujanje FAIR odprtega dostopa z zasnovo platforme DIGILAB; (iv) krepitev mednarodnega sodelovanja, negovanje sinergij in utrditi skupnost dediščinske znanosti okoli E-RIHS, hkrati pa vzpostaviti E-RIHS v EU RI in globalnih pobud; (v) varno trajnost ERIC in sprostitev njegovega potencial socialno-ekonomskega vpliva tako, da za E-RIHS zagotovimo posodobljen poslovni načrt in tržno strategijo, prilagojeno za njegovo novo fazo življenjskega cikla.

Finančna ocena 2023 – vir:

Sredstva EU	24.233,22 €
Lastna udeležba	0,00 €

PRO-SIS: »Razvoj in diseminacija postopkov za projektiranje inovativnega načina potresnega utrjevanja obstoječih zidanih stavb »CONSTRAIN«

Razpis: Interreg VI Italija-Slovenija 2021-2027

Trajanje projekta: 1. 10. 2023 – 30. 9. 2025

Proračun projekta (del ZVKDS): 69.972,00 €

Lastna udeležba: 13.994,40 €

V predhodnem projektu »CONSTRAIN« smo razvili novo inovativno strategijo za potresno utrjevanje zidanih stavb. Učinkovitost razvite tehnike smo preverili s številnimi eksperimentalnimi preiskavami. Prednost razvitega načina utrjevanja je, da se lahko oblogo na zid nanese le z ene strani in zato ni potrebno začasno izseliti ljudi oz. zaustaviti dejavnosti. Na ta način dosežemo velike finančne prihranke, poseg pa je bistveno bolj prijazen za stanovalce. V projektu PRO-SIS bomo razvili metodologijo oz. smernice za projektiranje in jo uporabiti na dejanskih stavbah, ki so predvidene za potresno utrditev. Analitični in numerični postopki bodo preverjeni in kalibrirani na že opravljenih preiskavah. S temi postopki bodo lahko projektanti hitro in učinkovito projektirali in uporabljali novo razvito metodo za utrjevanja. Postopke bomo uporabili na stanovanjski stavbi iz petdesetih let prejšnjega stoletja in na stavbi, ki je pod spomeniškim varstvom z zaščiteni fasado. Pri prvi stavbi bomo uporabili utrjevanje iz zunanje strani, s čimer se bomo izognili začasni izselitvi stanovalcev in motnji dejavnosti v stavbi. Pri drugi pa bodo obloge nanešene le iz notranje strani s čimer se bo ohranila zaščiteni fasada. Rezultate bomo predstavili na številnih seminarjih in predstavitev.

Vloga ZVKDS: projektni partner. Ostali partnerji: Univerza v Trstu (vodilni partner); Institution for the Residential Constructions of Udine, Fibre Net SpA, FGG Univerze v Ljubljani, Gradbeni inštitut ZRMK.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	21.694,16 €
Lastna udeležba	5.423,54 €

Ureditev parka ob vili Kobi

Razpis: LAS Barje z zaledjem

Celoten proračun ZVKDS: 2.902,58 €. Lastna udeležba: 1.161,03 €

Cilj projekta je ureditev parka ob vili Kobi, ki je pomemben element tudi z vidika kulturne in naravne dediščine. V sklopu projekta je predvidena izvedba vzdrževalnih del v parku, ureditev urbane opreme (informativnih tabel, košev, klopi – enostavni objekti) ter ureditev igrišča. Ureditev parka bo tako pripomogla tudi k boljši prezentaciji kulturne dediščine ter njeni ohranjenosti.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva EU	1.741,55 €
Lastna udeležba	1.161,03 €

Projekti prijavljeni na razpise:

GREENHER CENTRE OF EXCELLENCE: GREEN HERITAGE SCIENCE

Razpis: HORIZON-WIDERA-2022-ACCESS-01-01-two-stage Teaming for Excellence

Projektna prijava je bila v prvi fazi odobrena. V marcu 2024 bomo oddali drugo fazo prijave. Proračun projekta (del ZVKDS): še v fazi dogovarjanja €, Lastna udeležba: 0,00 €.

ARCHEOTALES - Integrated and Accessible Cultural Heritage Experiences

Razpis: Interreg Danube Region Programme

Projektna prijava je bila v prvi fazi odobrena. Meseca junija je bila oddana druga faza prijave.

Proračun ZVKDS: 160.000,00 €, lastna udeležba: 32.000,00 €

ART4CARE - Inovativni kulturni model za socialno vključenost

Razpis: Interreg VI-A Italija-Slovenija

ZVKDS bo v vlogi pridruženega partnerja izvedel predhodne stavbnogodovinske in konservatorske-restavratorske raziskave, ki bodo obogatile današnje vedenje o Tominčevi graščini in bodo služile kot osnova za pripravo vrednotenja in predhodnih usmeritev za načrtovanje idejne zasnove prenove vile s širšim območjem okoli nje.

Proračun ZVKDS: 0,00 €, lastna udeležba: 0,00 €

HERIWATER - Spoznaj, doživi in uživaj ob vodni dediščini

Razpis: Interreg VI-A Italija-Slovenija

Cilj projekta je razviti čezmejni izobraževalni in turistični produkt o vodni dediščini v čezmejnem območju za ozaveščanje turistov in lokalnega prebivalstva o potrebah varovanja okolja, zeleni preobrazbi, ekocentričnem pristopu in iskanju skupnih rešitev za ublažitev podnebnih sprememb. ZVKDS bo kot pridružen partner prispeval k strokovnemu vrednotenju tovrstne kulturne dediščine. ZVKDS bo aktivno sodeloval pri pridobivanju soglasij za posege kot pri strokovnem spremljanju posegov na dediščini.

Proračun ZVKDS: 0,00 €, lastna udeležba: 0,00 €

14.2 Projekti financirani iz sredstev Agencije za raziskovalno dejavnost (ARRS)

Projekti v izvajanju

»Uporaba odpadne biomase za katalitično pretvorbo v glukarno kislino: od večnivojskega rekreacijskega modeliranja do reaktorske proizvodnje«

Trajanje: 1. 10. 2021 – 30. 9. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 20.725,16 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: KI, ostali partnerji: ZVKDS, Inštitut za fizikalno kemijo J. Heyrovsky Akademije znanosti Češke, Praga

Predlagani projekt bo izboljšal katalizatorje in procesne pogoje za proizvodnjo glukarne kisline ter prispeval k razvoju večnivojskega modeliranja. Najprej bomo izvedli temeljite presejalne teste katalizatorjev za selektivno oksidacijo modelnih spojin. S kvantnokemijskimi simulacijami bomo ovrednotili perspektive kovine (žlahtne kovine in redke zemlje) pri delnih reakcijah (pri zeleni in

stranskih). Iz teh podatkov bomo določili relacije strukturaaktivnost, da bi lahko napovedali aktivnosti zlitin.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	7.041,78 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Aptamere in hidrodinamska kavitacija, dostopno orodje za analizo organskih ostankov v arheološki keramiki«

Trajanje: 1. 10. 2021 – 30. 9. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 228.044,26 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: ZVKDS; ostali partnerji: Kemijski inštitut in Inštitut Jožef Štefan

Arheološka lončenina razkriva jedi, ki so bile v njih pripravljene in razkriva podatke o človeški prehrani in družbenih in ekonomskih okoliščinah. Naš prvi namen je izboljšati ekstrakcijo proteinov iz keramičnih vzorcev pri čemer bomo uporabili monolitne diske (BIA separations d.o.o.). Naš drugi namen pa je izboljšati metodo ELISA.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	66.351,42 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Vplivi razgradnje lignina na materiale na papirni osnovi v skrajnih pogojih«

Trajanje: 1. 10. 2021 – 30. 9. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 51.131,00 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: UL FKKT, ostali partnerji: RI ZVKDS, ICP

Vpliv lignina na dolgoročno razgradnjo zgodovinskega papirja je nerešen raziskovalni problem, ki pomembno vpliva na standarde konservatorske industrije. Rezultati študije bodo omogočili boljše razumevanje parametrov, ki vplivajo na biorazgradljivost materialov bogatih z ligninom ter na razumevanje vpliva lignina na dolgoročno razgradnjo papirja v zbirkah kulturne dediščine.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	14.629,05 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Celostni pristop za ohranjanje stenskih poslikav kulturne dediščine«

Trajanje: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

Proračun projekta (del ZVKDS): 107.721,90 €; od tega za leto 2022: 8.946,60 €, za leto 2023: 35.907,30 €, za leto 2024: 35.907,30 € in za leto 2025: 26.960,70 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner ZAG, ZVKDS partner projekta.

V raziskovalnem projektu si bomo prizadevali za razvoj in izvajanje izbranih naprednih in novih konservatorsko-restavratorskih postopkov za ohranitev dotrajanih ali kako drugače oslabljenih zaključnih slojev zgodovinskih in modernih stavb, kar bomo dosegli s kombinacijo naslednjih osnovnih ciljev: (a) podrobne analitske materialne karakterizacije, (b) najsodobnejšega pristopa čiščenja vključno z računalniškim modeliranjem in (c) novih predlaganih učinkovitih postopkov utrjevanja. Pri tem bomo sistematično preizkusili in optimizirali izbrane tradicionalne in nove sisteme za čiščenje stenskih poslikav in drugih zaključnih plasti, s ciljem boljšega nadzora, selektivnosti, minimalnega tveganja in stroškovne učinkovitosti. Poseben poudarek bo namenjen razvoju analitskega pristopa spremljanja in diagnostike čistilnih postopkov z izbranimi in dodatno optimiziranimi analitskimi tehnikami s poudarkom na neinvazivnih. Uvedba molekulskega modeliranja in molekulskih simulacij medsebojnih vplivov vpletenih materialov bo nadalje izboljšala razumevanje postopkov čiščenja. Na področju utrjevanja bomo proučili

interakcije med utrjevalnimi sredstvi na osnovi nano-apna in novo razvito vodno raztopino kalcijevega acetoacetata, z namenom izboljšati utrjevalno sredstvo s pospešenim učinkom karbonatizacije.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	38.847,60 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Karakterizacija in stabilnost črnih na papirju«

Trajanje: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2024

Proračun projekta (del ZVKDS): 137.020,00 €; od tega za leto 2022: 17.127,50 €, za leto 2023: 68.510,00 €, za leto 2024: 51.382,50 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner ZVKDS, edini partner, ker se gre za post doktorski projekt Klare Retko

V raziskavah dediščinske znanosti je karakterizacija črnih izjemno zahtevna predvsem zaradi heterogenosti, prisotnosti črnih v mešanicah, omejenega vzorčenja, učinkov staranja itd. Pomanjkanje ustrezne analitične metodologije in optimiziranih analitičnih orodij za identifikacijo črnih pogosto vodi do pretirane poenostavitve analitičnih rezultatov in do napačnih tehnoloških interpretacij. Zaradi neprecenljive vrednosti izbranih predmetov bomo nadgradili analitske metode za minimalno invazivne in neinvazivne meritve in za analize na mestu samem in optimizirali postopek površinsko ojačene ramanske spektroskopije (SERS). V okviru projekta bomo zasledovali več ciljev. Cilj 1: Optimizacija postopka SERS z uporabo substrata SERS na osnovi HPC za minimalno invazivno ali neinvazivno karakterizacijo SERS črnih z možnostjo karakterizacije na kraju samem; Cilj 2: Razvoj analitične metodologije za dobro karakterizacijo črnih; Cilj 3: Določanje vpliva različnih valovnih dolžin in intenzitete svetlobe na razgradnjo in stabilnost črnih ter dopolnitev napovednega modela z razvitimi odzivnimi funkcijami, osnovanimi na eksperimentalnih meritvah, s čimer bo izdelan vseobsegajoč model razgradnje črnih; Cilj 4: Priprava smernic za izbor svetlobnega vira za kuste

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	55.590,00 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Dediščina za vključujočo trajnostno preobrazbo – HEI-TRANSFORM«

Trajanje: 1. 10. 2022 – 30. 9. 2025

Proračun projekta (del ZVKDS): 252.619,70 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: FA UL, ostali partnerji: ZVKDS, FF UL, ALUO UL, EF UL, FDV UL, FT UM, UP FHŠ, ZRC SAZU, Urbanistični inštitut.

Področje ohranjanja nepremične kulturne dediščine (NKD) se v Evropi in svetu intenzivno preoblikuje in razvojno povezuje, da lahko učinkoviteje prispeva k trajnostni prihodnosti. Namen transdisciplinarnega projekta HEI-TANSFORM je z vidikov različnih družboslovnih, humanističnih in tehničnih ved vzpostaviti možnosti za večrazsežne prispevke nepremične kulturne dediščine k zeleni preobrazbi Slovenije. Izhodišče je razumevanje dediščine kot razvojnega kapitala, ki ga bomo opredelili v okviru štirih vidikov trajnosti: kulturnega, družbenega, ekonomskega in okoljskega. Osredotočamo se na NKD, upoštevajoč njene premične in nesnovne komponente v prostorskem kontekstu. Raziskava išče odgovor na vprašanje, kako ta, v veliki meri speči kapital, aktivirati v čim večjem obsegu. Poudarja nujnost strukturnih sprememb dediščinskega sektorja, ki jih opredeljuje kot dolgoročni cilj. Za njegovo doseganje se osredotoča na izvedbo temeljnih raziskav, ki so ključna osnova za nadaljnje odločanje o preoblikovanju, skladnem z aktualnim znanjem in trajnostno paradigmo dediščine. Ob tem pa se usmerja v raziskave, ki bodo čim prej omogočile vzpostavitev razmer za neposredno implementacijo in uveljavitev NKD kot kapitala vključujoče trajnostne prihodnosti v lokalnih okoljih, saj so tista, kjer se trajnost lahko neposredno uveljavi in prispeva h globalnim ciljem. V ta namen razvija model Kulturna dediščina 4.0 (KD 4.0) za reaktivacijo opuščene NKD s prilagojeno ponovno rabo.

Ker so mesta in kraji izven regionalnih središč tisti, ki po preliminarnih študijah kažejo velik delež opuščene NKD, praviloma pa imajo slabše razvojne možnosti, se projekt osredotoča nanje. Fokus

raziskave so torej tipološko različna območja in stavbe, opuščene NKD v manjših lokalnih središčih, ki lahko pomembno neposredno prispevajo k zeleni preobrazbi, novim delovnim mestom in dvigu kakovosti življenja celotne skupnosti. Za oblikovanje modela KD 4.0 vzpostavimo v projektu eksperimentalni laboratorij RevitLab v štirih lokalnih skupnostih; dva v urbanem prostoru (del historičnega jedra naselja, industrijsko območje) in dva izven njega (arheološko in grajsko območje).

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	81.531,10 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Štukmarmorni oltarji v Sloveniji: materiali, ohranjanje, pomen«

Trajanje: 1. 10. 2023 – 30. 9. 2026

Proračun projekta (del ZVKDS): 97.402,40 €

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: ZVKDS; ostali partnerji: UL FF, UL FKKT, UL ALUO

V prvem letu izvajanja projekta načrtujemo izbor oltarjev, podkrepljen z umetnostnozgodovinsko analizo. Ob terenskih ogledih bo potekala interdisciplinarna raziskava izbranih oltarjev in odvzem vzorcev za namene materialne analize. Hkrati se bo izvajal tudi monitoring mikroklima. V drugem in tretjem letu se bomo osredotočili na umetnostnozgodovinske raziskave in materialne analize ter analize procesov in produktov razgradnje uporabljenih materialov. Slednje bodo služile kot podpora pri ugotavljanju stanja/ ohranjenosti izbranih štukmarnornih oltarjev in navodilom za njihovo ohranjanje.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	43.185,81 €
Lastna udeležba	0,00 €

»Analitska orodja nove generacije za dediščinsko znanost«

Trajanje: 1. 7. 2024 – 30. 6. 2027

Proračun projekta (del ZVKDS): 1.300 ARIS ur/leto

Lastna udeležba: 0,00 €

Vodilni partner: UL-FKKT, ostali partnerji: ZVKDS, UM, NUK, ZAG, UL-FF, UL-BF, KI

Projekt se osredotoča na razvoj novih analitičnih metod in pristopov k razumevanju materialov kulturne dediščine z namenom njihove boljše interpretacije, upravljanja in ohranjanja. To zahteva široko interdisciplinarno sodelovanje analitičnih in materialnih znanstvenikov, saj znanstvene interpretacije rezultatov ni mogoče doseči brez globokega razumevanja strukture materiala in procesov razpadanja. Hkrati je vpliv raziskav na področju humanistike, zato je partnerstvo teh ustanov prav tako pomembno. Projekt zasleduje več ciljev: Cilj 1: Razviti in ovrednotiti analitično učinkovitost najsodobnejših metod XPS in ToF-SIMS za analizo površinske kemijske sestave materialov dediščine; Cilj 2: Umeriti kvantitativne metode kemičnega slikanja HSI za vizualizacijo porazdelitve kemične sestave površine predmetov dediščine na podlagi odbojnih spektrov SWIR in VNIR; Cilj 3: Razviti in oceniti potencial uporabe za CT-DVC za merjenje 3D premikov in deformacijskih polj obremenjenih vzorcev materialov dediščine; Cilj 4: Umeriti in oceniti analitično učinkovitost dveh vrst senzorskih nizov, ki temeljijo na kovinskih oksidnih in kolorimetričnih senzorjih, za spremljanje onesnaževal v zaprtih prostorih v okoljih dediščine; Cilj 5: Dokazati uporabnost zgornjih analitičnih orodij za resnične probleme znanosti o dediščini in tako prikazati vrednost novih objektov za E-RIHS.

Finančna ocena 2024 – vir:

Sredstva ARIS	29.913,00 €
Lastna udeležba	0,00 €

Projekti prijavljeni na ARIS razpise:

Trenutno ni prijavljenih projektov.

14.3 Drugo sodelovanje, financirano iz projektov

Ni načrtovanih aktivnosti.

Finančna ocena 14 – vir:

Drugi viri + druga ministrstva oz. lokalne skupnosti	460.522,88 €
<i>od tega PMS</i>	<i>101.827,41 €</i>
<i>od tega Stroški dela</i>	<i>324.367,77 €</i>
<i>od tega Nakup opreme, DI</i>	<i>34.327,70 €</i>

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	15

Predviden čas dela:	11.964,00 ur
----------------------------	--------------

15. Druge naloge

15.1. Sodelovanje z organizacijami s področja varstva kulturne dediščine

Trenutno ni tovrstnih projektnih vsebin.

15.2. Upravljanje nepremičnih spomenikov, ki niso v lasti države

Trenutno ne upravljamo z nobenim spomenikom, ki ni v lasti države.

Finančna ocena 15 – vir:

Drugi viri + druga ministrstva oz. lokalne skupnosti	0,00 €
--	--------

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	20

Predviden čas dela:	256,00 ur
----------------------------	-----------

III. TRŽNA DEJAVNOST

Ocena za spodnja sklopa je le predvidevanje, saj se s tržno dejavnostjo šele srečujemo. Dejansko stanje bo odvisno od razmer na trgu in na to vezanih naročil.

16. Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov

Projektiranje, načrtovanje in izvedba konservatorsko restavratorskih posegov pridobljenih na javnih razpisih ali z direktnimi naročili s trga.

Finančna ocena 16 – vir:

Trg	211.882,56 €
<i>od tega PMS</i>	<i>119.078,00 €</i>
<i>od tega Stroški dela</i>	<i>79.667,84 €</i>
<i>od tega Amortizacija</i>	<i>13.136,72 €</i>

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	30

Predviden čas dela:	3.750,00 ur
----------------------------	-------------

17. Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav

Načrtovanje in izvedba arheoloških raziskav, ki smo jih pridobili na podlagi javnih razpisov in direktnih naročil s trga.

V letu 2024 se bodo izvajale raziskave za naročnike s katerimi že imamo sklenjene pogodbe. Terenske raziskave bodo potekale ob obnovi in dograjevanju telefonskega omrežja za družbo Telekom Slovenije, d.d., in na območju drugega tira.

Finančna ocena 17 – vir:

Trg	1.004.699,96 €
<i>od tega PMS</i>	<i>529.495,92 €</i>
<i>od tega Stroški dela</i>	<i>469.979,04 €</i>
<i>od tega Amortizacija</i>	<i>5.225,00 €</i>

Kazalec uspešnosti	ZVKDS skupaj
št. planiranih zadev	20

Predviden čas dela:	23.250,00 ur
----------------------------	--------------

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00

F: 01 369 59 01

E: gp.mk@gov.si

www.mk.gov.si

Priloga 1: Program dela Javnega ZVKDS RS za varstvo kulturne dediščine -podatki za preteklo obdobje, in načrt za 2024 in 2025

1. Število redno zaposlenih za nedoločen in za določen čas v mesecu decembru (31.12.) po notranje organizacijskih enotah ZVKDS v letih 2022-2025 (vir financiranja: osnovna odločba MK):

Notranje organizacijske enote ZVKDS	Redno zaposleni (vir financiranja: osnovna odločba MK)							
	Za nedoločen čas				Za določen čas			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Služba za kulturno dediščino - skupaj	119	118,95	120	121	3	0	0	0
• SKD	5	4	5	6	0	0	0	0
• OE Ljubljana	18,500	20	20	20	1,500	0	0	0
• OE Maribor	21	20,95	21	21	1	0	0	0
• OE Celje	14	14	14	14	0	0	0	0
• OE Kranj	15,500	16	16	16	0,500	0	0	0
• OE Novo mesto	19	18	18	18	0	0	0	0
• OE Nova Gorica	14	14	14	14	0	0	0	0
• OE Piran	12	12	12	12	0	0	0	0
Center za konservatorstvo – skupaj	69,625	69,692	70,125	70,125	0,500	0	0	0
• CK	5,500	2,450	2,500	2,500	0	0	0	0
• CPA	21,500	22,500	22,500	22,500	0	0	0	0
• RC	42,625	44,742	45,125	45,125	0,500	0	0	0
Služba za razvoj in informatiko	7	6,905	7	6	0	0	0	0
Skupne službe - skupaj	20	21,882	22	22	0	0	0	0
☐ Generalni direktor	1	1	1	1	0	0	0	0
☐ Vodja OE	1	1	1	1	0	0	0	0
☐ oddelek za informatiko	1	1	1	1	0	0	0	0
☐ oddelek za kadrovske zadeve	2	2	2	2	0	0	0	0

☐ oddelek za planiranje, analitiko in upravljanje	0	1	1	1	0	0	0	0
☐ oddelek za pravne zadeve in javna naročila	1	1	1	1	0	0	0	0
☐ oddelek za računovodstvo in finančne zadeve	12	12	12	12	0	0	0	0
☐ pisarna generalnega direktorja	2	2,882	3	3	0	0	0	0
ZVKDS - skupaj	215,625	217,429	219,125	219,125	3,500	0	0	0

2. Število projektno zaposlenih za določen čas (DČ) in nedoločen čas (NČ) v mesecu decembru po notranje organizacijskih enotah ZVKDS v letih 2022-2025 (virji financiranja: sredstva od prodaje storitev na trgu, nejavna sredstva za opravljanje javne službe, sredstva EU, sredstva ARRS)

Notranje organizacijske enote ZVKDS	2022		2023		2024		2025	
	DČ	NČ	DČ	NČ	DČ	NČ	DČ	NČ
Služba za kulturno dediščino- skupaj	0	0,500	0	0,550	0	0	0	0
• SKD	0	0	0	0	0	0	0	0
• OE Ljubljana	0	0	0	0	0	0	0	0
• OE Maribor	0	0	0	0,050	0	0	0	0
• OE Celje	0	0	0	0	0	0	0	0
• OE Kranj	0	0,500	0	0,500	0	0	0	0
• OE Novo mesto	0	0	0	0	0	0	0	0
• OE Nova Gorica	0	0	0	0	0	0	0	0
• OE Piran	0	0	0	0	0	0	0	0
Center za konservatorstvo – skupaj	0,400	25,750	0,550	23,183	0,550	22,500	0,550	22,500
• CK	0,400	3,500	0,550	3,550	0,550	3,500	0,550	3,500
• CPA	0	18,500	0	16,500	0	16,500	0	16,500
• RC	0	3,750	0	3,133	0	2,500	0	2,500
Služba za razvoj in informatiko	2,900	1	1,900	0,095	1,900	0	0,400	0
Skupne službe - skupaj	0	1	0	0,118	0	0	0	0
☐ Generalni direktor	0	0	0	0	0	0	0	0
☐ Vodja OE	0	0	0	0	0	0	0	0
☐ oddelek za informatiko	0	0	0	0	0	0	0	0

☐ oddelek za kadrovske zadeve	0	0	0	0	0	0	0	0
☐ oddelek za planiranje, analitiko in upravljanje	0	0	0	0	0	0	0	0
☐ oddelek za pravne zadeve in javna naročila	0	0	0	0	0	0	0	0
☐ oddelek za računovodstvo in finančne zadeve	0	1	0	0	0	0	0	0
☐ pisarna generalnega direktorja	0	0	0	0,118	0	0	0	0
ZVKDS - skupaj	3,300	28,250	2,450	26,396	2,450	22,500	0,950	22,500

3. Število upokojitev po notranje organizacijskih enotah ZVKDS v letih 2022-2025

Notranje organizacijske enote ZVKDS	Število upokojitev			
	2022	2023	2024	2025
Služba za kulturno dediščino- skupaj	1,500	8,500	6	2
• SKD	0	1	0	0
• OE Ljubljana	0	1,500	1	1
• OE Maribor	1	2	0	0
• OE Celje	0	0	1	1
• OE Kranj	0	1	0	0
• OE Novo mesto	0,500	1	2	0
• OE Nova Gorica	0	1	1	0
• OE Piran	0	1	1	0
Center za konservatorstvo – skupaj	1	2	5	1
• CK	0	1	0	0
• CPA	0	0	1	0
• RC	1	1	4	1
Služba za razvoj in informatiko	0	1	0	0
Skupne službe - skupaj	0	0	0	0
☐ Generalni direktor	0	0	0	0
☐ Vodja OE	0	0	0	0
☐ oddelek za informatiko	0	0	0	0
☐ oddelek za kadrovske zadeve	0	0	0	0
☐ oddelek za planiranje, analitiko in upravljanje	0	0	0	0

☐ oddelek za pravne zadeve in javna naročila	0	0	0	0
☐ oddelek za računovodstvo in finančne zadeve	0	0	0	0
☐ pisarna generalnega direktorja	0	0	0	0
ZVKDS - skupaj	2,500	11,500	11	3

Pripravila, funkcija: Maja Horvat, pomočnica direktorja – za kadrovske zadeve

Odgovorna oseba in funkcija: Jernej Hudolin, generalni direktor

Datum: 6. 2. 2024

Podpis odgovorne osebe in žig:

Priloga 2: Programski materialni stroški po posameznih organizacijskih enotah brez stroškov dela – ocena realizacije 2023, obračunsko

OCENA REALIZACIJE

LETO	2023	01 - KR	2 - LJ	3 - RC	4 - PI	5 - NM	6 - NG	7 - MB	8 - CE	9 - SS	10 - CPA	11 - CK	12 - SKD	13 - SRI	Skupaj
Prihodki	OSNOVNA ODLOČBA	35.040,00	31.800,00	482.740,00	27.000,00	29.040,00	33.360,00	39.840,00	20.400,00	317.477,00	200.520,00	8.760,00	24.720,00	75.360,00	1.326.057,00
	DODATNE ODLOČBE			103.257,76						23.314,20	1.442.665,32			4.500,00	1.573.737,28
Odhodki	OSNOVNA ODLOČBA	35.040,00	31.800,00	482.740,00	27.000,00	29.040,00	33.360,00	39.840,00	20.400,00	317.477,00	200.520,00	8.760,00	24.720,00	75.360,00	1.326.057,00
	DODATNE ODLOČBE			103.257,76						23.314,20	1.442.665,32			4.500,00	1.573.737,28
SALDO		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00